
ನಾಟಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ 2014-2015

www.AmbitionIAS.com

www.AmbitionIAS.com

ಪರಿವಿಡಿ

ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಅವಲಂಬಿತ ವಲಯಗಳು	೫೧
Questions	೫೧
ಕೈಗಾರಿಕಾ	೫೭
Questions	೫೭
ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು	೫೫
Questions	೬೨
ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಸರ	೬೫
Questions	೮೩
ಹಣಕಾಸಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು	೮೬
Questions	೯೬
ರಾಜ್ಯ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳು	೧೦೧
Questions	೧೦೪
ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಮತ್ತು ರಫ್ತುಗಳು	೧೦೬
Questions	೧೧೧
ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ	೧೧೩
Questions	೧೨೧
ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ	೧೨೪
Questions	೧೩೧
ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ	೧೩೪
Questions	೧೪೭
ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಡತನ	೧೪೯
Questions	೧೫೪
ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿ	೧೫೬
Questions	೧೬೦
ಲಿಂಗ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆ	೧೭೩
Questions	೧೮೭
ಉತ್ತರಗಳು	೧೯೨

www.AmbitionIAS.com

ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಅವಲಂಬಿತ ವಲಯಗಳು

ಭೂ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು:

೨೦೧೨-೧೩ನೇ ಸಾಲಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ ೧೯೦.೫೦ ಲಕ್ಷ ಹೆ.ಗಲ ಪೈಕಿ ನಿವ್ವಳ ಬಿತ್ತನೆಯಾದ ಕ್ಷೇತ್ರ ೯೭.೯೩ ಲಕ್ಷ ಹೆ. (ಶೇ.೫೧) ಗಳಷ್ಟಿರುವುದು. ಒಟ್ಟು ಸಾಗುವಳಿಯಾದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ೧೧೭.೪೮ ಲಕ್ಷ ಹೆ. ಇದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೧೯.೫೫ ಲಕ್ಷ ಹೆ. ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಗಿಕ್ಕಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬೆಳೆ ಸಾಂದ್ರತೆ ಶೇಕಡ ೧೨೦ ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ ೧೬ ರಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು:

೨೦೧೦-೧೧ನೇ ಸಾಲಿನ ಕೃಷಿ ಗಣತಿಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ೭೮.೩೨ ಲಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಹಿಡುವಳಿಯ ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ೧೨೧.೬೧ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಶೇಕಡ ೭೬.೪೪ ಮತ್ತು ಅವರ ಹಿಡುವಳಿಯ ಗಾತ್ರ ಶೇಕಡ ೪೦.೦೫ ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಅರೆ ಮಧ್ಯಮ, ಮಧ್ಯಮ ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಶೇಕಡ ೨೩.೫೭ರಷ್ಟಿದ್ದು, ಇವರ ಹಿಡುವಳಿಯ ಗಾತ್ರ ಶೇಕಡ ೫೯.೯೫ರಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಕೋಷ್ಟಕ ೮.೪ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟು ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಏಕದಳಧಾನ್ಯಗಳು, ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯಗಳು, ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳು, ಹತ್ತಿ, ಕಬ್ಬು ಮತ್ತು ತಂಬಾಕು ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇ.೪೯, ೨೩, ೨೦, ೪, ೪ ಹಾಗೂ ೧ ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತ, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ತೊಗರಿ, ಕಡಲೆ, ಹತ್ತಿ ಮತ್ತು ಸೋಯಾಅವರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ, ಜೋಳ, ರಾಗಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮುಂಗಾರು ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಏಕದಳ, ದ್ವಿದಳ ಹಾಗೂ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯ ಬಿತ್ತನೆ ಸಾಮಾನ್ಯದಷ್ಟು, ಉತ್ತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಹತ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸೋಯಾ ಅವರೆ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 8.1- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳು/ಗುಂಪುಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆ

(ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಲಕ್ಷ ಹೆ.ಗಳಲ್ಲಿ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಗಳಲ್ಲಿ)

ಬೆಳೆ/ಬೆಳೆ ಗುಂಪು	2013-14 *		2012-13 **		ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಹೆಚ್ಚಳ(ಶೇಕಡ)	
	ವಿಸ್ತೀರ್ಣ	ಉತ್ಪಾದನೆ	ವಿಸ್ತೀರ್ಣ	ಉತ್ಪಾದನೆ	ವಿಸ್ತೀರ್ಣ	ಉತ್ಪಾದನೆ
ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	53.14	116.37	50.32	96.02	5.60	21.19
ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು	25.77	14.18	22.68	13.62	13.62	4.11
ಒಟ್ಟು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು	78.92	130.54	73	109.64	8.11	19.06
ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳು	16.61	11.68	14.22	9.00	16.81	29.78
ಹತ್ತಿ #	6.14	12.99	4.25	10.38	44.47	25.14
ಕಬ್ಬು	4.25+1.24	403.75	4.25+1.26	357.32	-0.36	12.99
ತಂಬಾಕು	1.11	1.00	1.08	0.67	2.78	49.25

170 ಕೆ.ಜಿ.ರೂಪದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ ಬೇಲ್, **ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಅಂತಿಮ ಅಂದಾಜುಗಳು, *ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಂಗಡ ಅಂದಾಜುಗಳು

ಬೀಜ ವಿತರಣೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಬೀಜ ಅಭಿಯಾನ:

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಬೀಜ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ೨೦೦೮-೦೯ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಬೀಜ ವಿತರಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಬೀಜೋತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಉದ್ದೇಶಗಳು:

೧. ಬೀಜ ಬದಲಿಕೆಯ ಅನುಪಾತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಭಿಯಾನ ಪದ್ಧತಿ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೀಜೋದ್ಯಮದ ವ್ಯಾಪಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
೨. ಬೀಜೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
೩. ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬೀಜೋತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆಗಾಗಿ ಬೀಜ ಬೇಡಿಕೆ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಸವಲತ್ತುಗಳಲ್ಲಿನ ಅಂತರವನ್ನು (ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು) ಗುರುತಿಸುವುದು.
೪. ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಬೀಜೋತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು

ಸ್ವಬೀಜಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ : ೨೦೧೩-೧೪

ರಾಜ್ಯದ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬೀಜ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೀಜೋತ್ಪಾದನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸ್ವಬೀಜಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನ ಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮಣ್ಣು ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿಯಾನ

ಮಣ್ಣು ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿಯಾನದ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ರೈತ ಹಿಡುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಮಾದರಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಮತ್ತು ಕಿರು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ಕೆ-ಕಿಸಾನ್ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಪಾಸ್ ಬುಕ್ ವಿತರಿಸಿ ಸದರಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಭೂ ಫಲವತ್ತತೆ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಮಣ್ಣು ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿಯಾನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿರುತ್ತವೆ-

೧. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಆರೋಗ್ಯ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸುವುದು ಆ ಮೂಲಕ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆ ನೀಗಿಸಲು, ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆ ಆಧಾರಿತ ರಸಗೊಬ್ಬರ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದು.

೨. ಉದ್ದೇಶಿತ ಜಿಲ್ಲೆ ಗಳಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು/ಜಿಲ್ಲಾ/ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಆಧರಿಸಿ, ರಸಗೊಬ್ಬರದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು.

೩. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಸದ್ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೆಳೆ ಆಧಾರಿತ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು.

೪. ಅಧಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಭೂಫಲವತ್ತತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಸಮತೋಲನ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.

೫. ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬೆಳೆಗಳ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು.

ಬಾಡಿಗೆ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣ

ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ೨೦೧೨-೧೩ರಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ೫೦೦ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ರೂ.೫೦ ಕೋಟಿ ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗದೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ನರ್ಕಾರದ ರೈತರು ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಕೇವಲ ೫೦ ಕೋಟಿ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಳಂಬಗಳು !!!!

ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕಾರ್ಯ ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಬಾಡಿಗೆ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಆಸಕ್ತಿಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಯಿತು, ಕೇವಲ ೨೬ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು/ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿರುತ್ತವೆ. ೨೦೧೨-೧೩ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಬಾಡಿಗೆ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನೀಡಲಾದ ಅನುದಾನವನ್ನು ೨೦೧೩-೧೪ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣ ಅಭಿಯಾನದಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ವಿತರಣೆಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಯಿತು.

ಸೌರ ಶಕ್ತಿ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್-

೨೦೧೩-೧೪ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ರೈತರಿಗೆ ೫ ಹೆಚ್.ಪಿ. ಸೌರ ಶಕ್ತಿ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ದಕ್ಷಿಣ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರ ಒಳನಾಡಿನ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ನೀಡಲು ಘೋಷಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ:

ಲಘು ನೀರಾವರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರೈತರು ಅಳವಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಲಘು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇ.೭೫ರ ಸಹಾಯಧನದಡಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನೀರಿನ ಸಮರ್ಪಕ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ತುಂತುರು ನೀರಾವರಿ ಹಾಗೂ ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಶೇ.೭೫ರಷ್ಟು ಸಹಾಯಧನ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಪ.ಜಾ. ಮತ್ತು ಪ.ಪಂಗಡ ಶೇ. ೯೦ ರಷ್ಟು ಸಹಾಯಧನ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

೨೦೧೩-೧೪ರಲ್ಲಿ ವೇಗವರ್ಧಕ ದ್ವಿದಳಧಾನ್ಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ಯೋಜನೆ (ಎಐಪಿ)

ಸದರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ತೊಗರಿ, ಹೆಸರು, ಉದ್ದು ಹಾಗೂ ಕಡಲೆ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಬೀಜ ಕಿರುಚೀಲ, ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರ ಪೀಡೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕಿರುಚೀಲಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಿ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆ

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ೨೦೦೭-೦೮ರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕೇಂದ್ರ ಧನ ಸಹಾಯ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ವಿಕಾಸಯೋಜನೆ"ಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಪೂರಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಲು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವಂಥದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವು ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿಯ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿ, ರೈತರಿಗೆ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಪೂರಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಬದ್ಧತಾ ಯೋಜನೆ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಬದ್ಧತಾ ಅಭಿಯಾನ ಎಂಬ ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹನ್ನೊಂದನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ (೨೦೦೭-೦೮ರಿಂದ ೨೦೧೧-೧೨) ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಈ

ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹನ್ನೆರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಭತ್ತ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಎಣ್ಣೆಕಾಳು, ಆಯಿಲ್ ಫಾಮ್ ಹಾಗೂ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಯೋಜನೆ [ಐಸೋಪಾಂ] ಎಣ್ಣೆಕಾಳು, ಆಯಿಲ್‌ಫಾಂ ಮತ್ತು ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಸ್ಕಿರ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ೨೦೦೪-೦೫ರಿಂದ ಐಸೋಪಾಂ ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬೆಳೆ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ

ಅ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ

ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರೂ ಒಳಗೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಗಳಿಂದ ಬೆಳೆ ನಷ್ಟವಾದಾಗ ಬೆಳೆ ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಬೆಳೆ ಸಾಲ ಪಡೆದ ರೈತರಿಗೆ ಯೋಜನೆಯು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದ್ದು, ಬೆಳೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯದ ರೈತರು ಸ್ವಯಿಚ್ಛೆಯಿಂದ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಳಪಡಬಹುದು. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ವಿಮಾ ಕಂತಿನ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ ೧೦ರ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು

ಆ) ಹವಾಮಾನ ಆಧಾರಿತ ಬೆಳೆ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ:

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ರೂಪಿಸಿದ್ದು, ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ೨೦೦೭ರ ಮುಂಗಾರು ಹಂಗಾಮಿನಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಹವಾಮಾನ ಅಂಶಗಳಾದ ಮಳೆ, ತಾಪಮಾನ, ಗಾಳಿಯ ವೇಗ ಹಾಗೂ ಆದ್ರವ್ಯತೆಗಳಿಂದ ಆಗುವ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಯೋಜನೆಯು ಬೆಳೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ರೈತರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಹಾಗೂ ಬೆಳೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯದ ರೈತರಿಗೆ ಐಚ್ಛಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ನೀಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆ ನಷ್ಟ ವಿಮಾ ಪರಿಹಾರ ವಿಮಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇ) ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ತಂದ ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿವೆ;

೧. ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸುವುದು.

೨. ಬೆಳೆ ನಷ್ಟ ಸಂಭವವನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಶೇಕಡಾ ೭೦ಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವುದು.

೩. ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವಾಗ ೭ ವರ್ಷಗಳ ಇಳುವರಿ ಮಾಹಿತಿಯಲ್ಲಿ ೨ ವರ್ಷಗಳ ವಿಪತ್ತೊದಗಿದ ವರ್ಷಗಳ ಇಳುವರಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೇ ಇರುವುದು.

೪. ಬೆಳೆ ವಿಮಾ ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸುವುದು ವಿಮಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ಸರ್ಕಾರವು ವಿಮಾ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

೫. ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆದ ನಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಕಟಾವಿನ ನಂತರದ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸಹ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭೂಚೇತನ ಯೋಜನೆ:

ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜಸ್ಥಾನ ರಾಜ್ಯದ ನಂತರ, ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶ (೫.೩ ದಶಲಕ್ಷ.ಹೆ) ಹೊಂದಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಯಾನ ಮಾರ್ಗದ ಭೂಚೇತನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೈತರ ಜೀವನೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಳಹದಿಯ ಮತ್ತು ವಿನೂತನ ಹಾದಿಯ, ಭೂ ಚೇತನ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಇಕ್ರಿಸ್ಟಾಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯವತಿಯಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.

ಆಯ್ದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಯ್ದ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿಯನ್ನು, ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ ೨೦ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು - ಭೂ ಚೇತನ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲ ಧ್ಯೇಯ.

೨ನೇ ಹಂತದ ಭೂ ಚೇತನ ಯೋಜನೆಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುರಿಗಳು-

೧. ಭೂಚೇತನ ಒಕ್ಕೂಟವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ ಮೊದಲನೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ ಬೆಳೆ ಇಳುವರಿ ಮಟ್ಟವನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಹಾಗೂ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಬೆಳೆಗಳ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಶೇಕಡ ೨೦ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ.

೨. ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ತಂತ್ರದ ಮೂಲಕ ಬೀಜ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು, ಗ್ರಾಮ ಬೀಜ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಪರಿಕರ ಸರಬರಾಜು, ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರ, ರೈತ ಅನುವುಗಾರರ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿ ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು.

೩. ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಹವಾಮಾನ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಪ್ರಭಾವ, ಬೆಳೆ ವೈವಿಧ್ಯತೆ, ಬೆಳೆ ಅವಧಿ, ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆ, ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳ ಇಳುವರಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ ಮಾಡಿ ಹವಾಮಾನ ಸ್ಥಿತಿ ಸ್ಥಾಪಕತ್ವವುಳ್ಳ ಕೃಷಿ ತಂತ್ರವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು.

೪. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೂಚೇತನ ಒಕ್ಕೂಟದ ವಿವಿಧ ಪಾಲುದಾರರ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಹೆಚ್ಚಾದ ಬೆಳೆ ಇಳುವರಿ, ಕಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು.

GOK-CGIAR ಭೂಚೇತನ ಪ್ಲಸ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ: ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಜೀವನಾಧಾರ ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಲು ಭೂಚೇತನ ಪ್ಲಸ್ ಎಂಬ ನೂತನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ೨೦೧೩-೧೪ ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ೨೦೧೩-೧೪ ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ೨೦೧೬-೧೭ ನೇ ಸಾಲಿನವರೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ನಾಲ್ಕು ಕಂದಾಯ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಂತೆ ತುಮಕೂರು, ರಾಯಚೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಶೇ. ೨೦ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು
- ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಶೇ.೨೫ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು
- ಎಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ, ಸಂಶೋಧನ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಮತ್ತು ರೈತರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು

ಅನುಷ್ಠಾನ:

1. ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಜೀವನಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನವೀನ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
2. 2014-15 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 20000 ಹೆ. ಗುರಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನ ಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಅನುದಾನ ರೂ. 14.00 ಕೋಟಿ.

ಪೌಷ್ಟಿಕ ತೃಣಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಯೋಜನೆ

ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

೧. ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸುಧಾರಿತ ಬೇಸಾಯ/ಉತ್ಪಾದನಾ ಕ್ರಮಗಳು, ಕೊಯ್ಲಿನ ನಂತರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಯೋಜಿತ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
೨. ಕಿರುಧಾನ್ಯಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಕಿರುಧಾನ್ಯಗಳ ಆಧಾರಿತ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಗ್ರಾಹಕರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಬೀಜ ಅಭಿಯಾನ:

ಪ್ರಮಾಣಿತ ಬೀಜ ವಿತರಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣಿತ ಬೀಜೋತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ಬೀಜ ಬದಲಿಕೆಯ ಅನುಪಾತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಭಿಯಾನ ಪದ್ಧತಿ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೀಜೋದ್ಯಮದ ವ್ಯಾಪಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
- ಬೀಜೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು.
- ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬೀಜೋತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆಗಾಗಿ ಬೀಜ ಬೇಡಿಕೆ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಸವಲತ್ತುಗಳಲ್ಲಿನ ಅಂತರವನ್ನು (ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು) ಗುರುತಿಸುವುದು.
- ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಬೀಜೋತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಬೀಜಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಮಾದರಿ ಸಾವಯವ ಗ್ರಾಮ/ಸ್ಥಳಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ:

೨೦೧೨-೧೩ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರೂ.೨೦೦ ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಹೊಸ “ಅಮೃತ ಭೂಮಿ” ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದ್ದು ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಅಮೃತ ಭೂಮಿ ಯೋಜನೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ನವೆಂಬರ್ ೨೦೧೨ರಿಂದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ರೈತ ಸಂಪರ್ಕ ಕೇಂದ್ರ

ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಳವಡಿಸಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಿರುವ ರೈತರ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಕಂದಾಯ ಹೋಬಳಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ ಒಟ್ಟು ೭೪೭ ರೈತ ಸಂಪರ್ಕ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ರೈತ ಮಿತ್ರ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಹವಾಗುಣ ವಲಯದಲ್ಲಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಇತರೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ತಲುಪಿಸಿ ರೈತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲು ಮನಗಾಣಿಸುವ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದ ಆಹಾರೋತ್ಪಾದನೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಕೌಶಲ್ಯ ಭೋದನೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಣಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ದ್ವೈಮಾಸಿಕ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವನ್ನು (ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ), ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪಾಕ್ಷಿಕ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ರೈತರಿಗೆ ಶೇ ೩ರ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಸಾಲ

೨೦೦೯-೧೦ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಬೆಳೆ ಸಾಲದ ಮೊತ್ತ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ.೧,೦೦,೦೦೦ ವರೆಗೆ ಶೇ೧೮ ಬಡ್ಡಿಯ ಯಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು ನಿಗದಿತ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಸಲು ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ ರೈತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ರೈತರಿಗೆ ಬೆಳೆ ಸಾಲವು ಗರಿಷ್ಠ ರೂ. ೧,೦೦,೦೦೦ ವರೆಗೆ ಶೇ.೩ ರ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಂತಾಗಿತ್ತದೆ.

ಆತ್ಮ-ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ:

ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ೨೦೦೫ರಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪರಿಷ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಮುಖ ವಿಸ್ತರಣೆ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

- ಆತ್ಮ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ/ಜಿಲ್ಲಾ/ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಮರುರಚನೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಣೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು.
- ಸರಕಾರಿ-ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಸ್ತರಣಾ ಸೇವೆಯಿಂದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು.
- ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವಂತಹ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯಾಂತ್ರಿಕತೆಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡುವುದು.
- ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸಲಾದ ರೈತರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಹಾಗೂ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಸಕ್ತ ರೈತರ ಗುಂಪು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವುದು.
- ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯೋಜನೆ, ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮುಖಗೊಳಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ಲಿಂಗತ್ವ ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.
- ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಲಾದ ವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಸುಸ್ಥಿರ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ವಿಸ್ತರಣಾ ಸೇವೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಮಿಷನ್:

ಈ ಅಭಿಯಾನದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿವೆ:

- ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಿತ ಇಲಾಖೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನೂತನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ/ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ, ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ/ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.
- ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ, ರೇಷ್ಮೆ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ/ಸಮನ್ವಯದೊಂದಿಗೆ ರೂಪಿಸಿ ಏಕ ಗವಾಕ್ಷಿ ಮೂಲಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಶೇಕಡ ೪.೫ರ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಮತ್ತು ರೈತರ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ/ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.
- ಸಹಿಷ್ಣುತ ಕೃಷಿಗಾಗಿ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ನೆಲ, ಜಲ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು / ನೀರಿನ ಸದೃಶ್ಯತೆಗಾಗಿ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.
- ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ನೂತನ ಕೃಷಿ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಉನ್ನತ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಪಡಿಸುವುದು.

- ರೈತ ಸಮೂಹಗಳಿಗೆ ಬೀಜ ಶೇಖರಣೆಗಾಗಿ, ಮಳೆ ನೀರಿನ ಕೊಯ್ಲುಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ನೀರಿನ ಸದ್ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ರೈತರಿಗೆ “ಕಮಾಡಿಟಿ ಗ್ರೂಪ್” ಹಾಗೂ “ಫ್ಯೂಚರ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್” ಮೂಲಕ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ ದೊರಕಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.
- ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಪಾರ್ಮಿಂಗ್ ಅಪ್ರೋಚನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತರಲು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಮತ್ತು ಪಾರಾ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಸಹಕರಿಸುವುದು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ ಅಭಿಯಾನ

ಭಾರತದ ಕೃಷಿಯು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮಳೆ ಆಧಾರಿತ ಕೃಷಿಯಾಗಿದ್ದು, ದೇಶದ ಶೇ.೬೦ ಬಿತ್ತನೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಶೇ.೪೦ ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಮಳೆ ಆಧಾರಿತ ಕೃಷಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ದೇಶದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

7.7.6.1 ಅಭಿಯಾನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- 1) ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಮುಖಾಂತರ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ, ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಸಾಧಿಸುವ, ಲಾಭದಾಯಕ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.
- 2) ಸೂಕ್ತ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕ್ರಮಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು.
- 3) ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ನಕ್ಷೆ, ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆ ಆಧಾರಿತ ಮೋಲಕಾಂಶ (Micro & macro nutrient) ಬಳಕೆ, ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಸಮರ್ಪಕ ಬಳಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಸಮಗ್ರ ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- 4) ನೀರಿನ ಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮೂಲಕ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಹಸಿರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳೆ ಪಡೆಯುವುದು. ಈ ಮೂಲಕ ನೀರಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಲಾಭ (Optimise) ದಾಯಕವಾಗಿಸುವುದು.
- 5) ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಜಾಲರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಅಭಿಯಾನದ ಯೋಜನೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ರೈತರ ಮತ್ತು ಪಾಲುದಾರರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿಸುವುದು. ಉದಾ: NMAE&T, NFSM, NICRA.
- 6) ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಮಾದರಿ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಈ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಇತರ ಯೋಜನೆ/ಅಭಿಯಾನಗಳಾದ NICRA, MGNREGS, IWMP, RKVY, ಗಳ ಮೂಲಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುದಾನ/ಸಮಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- 7) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ ಅಭಿಯಾನದ ಯೋಜನೆಗಳ/ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಮರ್ಪಕ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಚಿವಾಲಯಗಳ ನಡುವೆ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸುವುದು.

ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ ಅಭಿಯಾನದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ/ಘಟಕಗಳು

- ೧) ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (RAD)
- ೨) ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆ (OFWM)
- ೩) ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ (SHM)
- ೪) ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ (CCSAMMN)

ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ ೭೫ ರಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಪ್ರದೇಶವು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು ಅನಿಶ್ಚಿತ ಮಳೆಯನ್ನಾಧರಿಸಿರುವುದರಿಂದ. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಜಲಸಿರಿ :

೨೦೧೩-೧೪ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವಿನ್ಯಾಸಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಂದಕಬದು ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರಬದು/ಸಮಪಾತಳಿ ಬದುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾರುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಷ್ಠಾನ ಗೊಳಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ :

ಮಳೆ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಅಂತರ್ಜಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ , ಬರ ಉಪಶಮನ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸುವುದು, ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ -II ಸುಜಲಾ-III

ಸುಜಲಾ-ಉ ರಲ್ಲಿನ ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶದ ಅನುಭವದ ಆಧಾರದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ -ಉಉ, ಸುಜಲಾ-III ಯೋಜನೆಯನ್ನು ೨೦೧೨-೧೩ ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ೨೦೧೭-೧೮ನೇ ಸಾಲಿನವರೆಗೆ, ೬ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ೭ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಬೀದರ್, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಗದಗ್, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಕೊಪ್ಪಳ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮುಂದುವರೆದು ACS & DC, GOK, ರವರು CGIAR (Cosultative Group of International Agricultural Research Center) ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಬಿಜಾಪುರ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾ ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ೨೦೧೫-೧೬ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಒಟ್ಟು ೧೧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ವಾರ್ಷಿಕ ಹಾಗೂ ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ರೈತರ ತಾಕಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಸೂಕ್ತತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲು ಮಣ್ಣು, ನೀರು ಮತ್ತು ಎಲೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು
- ಬೆಳೆಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆ, ಕೊಯ್ಲೋತ್ತರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉನ್ನತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ನೀಡಲು ತರಬೇತಿ, ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ, ಕ್ಷೇತ್ರೋತ್ಸವ ಮತ್ತು ತಾಕುಗಳ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿದೇಶಿ ನೆರವಿನ ಯೋಜನೆಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಯೋಜನೆಯ ಹೆಸರು	ನೆರವು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆ
1.	ಅರಣ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ವಸ್ಥಿರ ಅರಣ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಜೀವಿ ವೈವಿಧ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ	ಜೆಐಸಿಎ
2.	ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ (ಬೃಹತ್ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ನೀರಾವರಿ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಲಶಾಸ್ತ್ರ ಹಂತ-2	ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್
3.	ಅಣೆಕಟ್ಟು ಪುನರ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆ ಯೋಜನೆ	ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್
4.	ಕರ್ನಾಟಕ ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆ	ಎಡಿಬಿ
5.	ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಸುಜಲಾ-3	ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್
6.	ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಆರೋಗ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆ(ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು ಸೇರಿ)	ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್
7.	ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆ 4 ನೇ ಘಟ್ಟ, 2ನೇ ಹಂತ	ಜೆಐಸಿಎ
8.	ಕರ್ನಾಟಕ ಪೌರ ಸುಧಾರಣೆ	ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್

9.	ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ವಲಯ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ	ಎಡಿಬಿ
10.	ಕರ್ನಾಟಕ ಸಮಗ್ರ ನಗರ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆ ಹೂಡಿಕೆ	ಎಡಿಬಿ
11.	ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಆಧುನೀಕರಣ	ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್
12.	ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ನಗರಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಶೀಘ್ರ ಬಸ್ ಪ್ರಯಾಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್
13.	ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ ಸುಧಾರಣೆ - ಹಂತ -2	ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್
14.	ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ ಸುಧಾರಣೆ - ಹಂತ -2	ಎಡಿಬಿ
15.	ನಿರಂತರ ಕರಾವಳಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ	ಎಡಿಬಿ
16.	ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಜಲ ನಿರ್ಮಲ-ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು	ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್
17.	ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ಸಬಲೀಕರಣ-ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್	ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್

ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ:

೨೦೧೩-೧೪ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆಗಳ ಆಯೋಗ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ರೈತರು, ಕೃಷಿ ತಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಬೇಸಾಯದ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆಯೋಗ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯ ಹಾಗೂ ಗಣಕೀಕರಣ:

ರೈತ ಸಂಪರ್ಕ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮಟ್ಟದಿಂದ (ಹೋಬಳಿ) ಸಚಿವಾಲಯದ ಮಟ್ಟದವರೆಗೂ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ಗಣಕೀಕರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ “ಕೆ-ಕಿಸಾನ್” ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ರೈತರಿಗೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಕುರಿತು ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುವುದು.
ಕೃಷಿ ವಿಸ್ತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ (Information and Communication Technology) ಮೂಲಕ ನವೀಕರಿಸಿ ಹಾಗೂ ಬಲಪಡಿಸುವುದು.
- ಇಲಾಖೆಯ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಭೌತಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆ.

ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ರೈತ ಸಮೂಹದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ವೆಚ್ಚದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ ಬೆಲೆಗಳ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಲು ತನ್ನ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆಗಳ ಬೆಲೆ ಕುಸಿತದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗೆ ಸದರಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಆಹಾರ ನಿಗಮ, NAFED and KOF ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಖರೀದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ೨೦೧೩-೧೪ ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ವಿವರವನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ಲೋರ್ ಬೆಲೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಹಾಳಾಗುವ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈರುಳ್ಳಿ, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ, ಟೊಮೊಟೋ ಮತ್ತು ಮೆಣಸಿಕಾಯಿ ತರಕಾರಿಗಳ ಬೆಲೆ ಕುಸಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಉಪ ಸಮಿತಿಯ ಅನುಮೋದನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಹಾಪ್‌ಕಾಮ್‌ಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇಲಾಖೆಯ ರೈತರಿಂದ ಖರೀದಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಖಾಸಗಿ ಸಗಟು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸ್ಥಾಪನೆ

ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸಗಟು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಶೇ.೨೫ ರಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡಲು ೨೦೧೧-೧೨ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ರೂ.೨೦೦ ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಕುರಿತು ಯಾರಿಂದಲೂ ಅರ್ಜಿ ಸ್ವೀಕಾರ ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸದರಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಡಮಾನ ಸಾಲ ಯೋಜನೆ

ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳು ತನ್ನ ಆದಾಯದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಶುಲ್ಕ ಹಾಗೂ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಶುಲ್ಕದ ಶೇ.೧೦ ಭಾಗವನ್ನು ಮೀಸಲಿಡುವ ಮೂಲಕ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ.೨ ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ೬ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಸಾಲ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಖಾಸಗಿ ಲೇವಾದೇವಿಗಾರರಿಂದ ರೈತರನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಅಡಮಾನ ಸಾಲ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.

ಗಣಕೀಕೃತ ಇ-ಟೆಂಡರ್ ಪದ್ಧತಿ

೨೦೧೨-೧೩ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಲಾದಂತೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇ-ಟೆಂಡರ್ ಮಾರಾಟ ಪದ್ಧತಿ ಅಳವಡಿಕೆ:

೧೧ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ೫೦ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ಮೂಲಕ ಎನ್.ಸಿ.ಡಿ.ಇ.ಎಕ್ಸ್ ಪ್ಲಾಟ್ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕ್ರಮ ವಹಿಸಲು ೨೦೧೨-೧೩ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾದ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಂಡಾರ ಯೋಜನೆ (ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ವಲಯ)

ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಧಾರಣೆಯು ಕುಸಿದಾಗ, ರೈತರ ಸಂಕಷ್ಟ ತಪ್ಪಿಸಲು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆ/ಧಾರಣೆ ಬಂದಾಗ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗೋದಾಮುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ೨೦೦೬-೦೭ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.

ಗೋದಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರೈತರು ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಸಹ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಂಡಾರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಶೇ.೨೫ ಧನಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ.

ರೈಸ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಪಾರ್ಕ್

ಗಂಗಾವತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಾರಟಗಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ ರೈಸ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಪಾರ್ಕ್‌ನ್ನು ರೂ.೩೭೧೯ ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಗೊಳಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ತೊಗರಿ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಪಾರ್ಕ್ ಸ್ಥಾಪನೆ:

ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕುರಿತಂತೆ ಕ್ರಮ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಣೆಬೆನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಪಾರ್ಕ್ ಸ್ಥಾಪನೆ

ರಾಣೆಬೆನ್ನೂರು ಸಮಿತಿಯ ಉದ್ದೇಶಿತ ಮೆಗಾ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಕುರಿತಂತೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತಿಪಟೂರಿನಲ್ಲಿ ತೆಂಗು ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಪಾರ್ಕ್ ಸ್ಥಾಪನೆ: ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕುರಿತಂತೆ ಕ್ರಮ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತೋಟಗಾರಿಕೆ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ (ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)

Crops	2013-14 (Estimated)
Fruits	4.00
Coconut	5.17
Spices	1.78
Vegetables	4.19
Cashew	0.74
Flowers	0.30
Others	2.96
Total	19.14

ಸಮಗ್ರ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ:

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಸುಮಾರು ೧೮.೮೬ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಸುಮಾರು ೧೫೫ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯ ಸುಮಾರು ರೂ.೩೪೩.೭೭ ಕೋಟಿ ಆಗಿದ್ದು, ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಲಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.೪೦ ರಷ್ಟು ಎಂಬುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ೧೨ ಲಕ್ಷ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ತೋಟಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದು, ೭೫ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಪರೋಕ್ಷ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಿಷನ್ (ಓಉಬಿ)

ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ಬಂಡವಾಳ ದ್ರಾವಣ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವರ್ಗಾವಣೆ, ಕೌಶಲ್ಯ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಧನವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಲು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.
- ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಹೆಚ್.ಜಿ. ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡುವುದು.

- ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥನೀಯ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ವಲಯದಲ್ಲಿ ನುರಿತ ನೌಕರರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ಲಭ್ಯತೆ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಮೊಟಕು ಗೊಳಿಸಿ, ನೌಕರರಿಗೆ ಕೌಶಲ್ಯ ಪೂರಕ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ನೀಡುವುದು.
- ಜಾಗತೀಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತಹ ರೂಢಿಯ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸುಗಮ ಗೊಳಿಸಲು ಊಂಅಅಕ ಮತ್ತು ಖಚ್ಚಿ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ರೂಢಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ, ಪೂರೈಕೆಯ ಸರಪಳಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.
- ಸಂಘಟಿತ ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಬೆಂಬಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಒದಗಿಸುವುದು.

ಸಂರಕ್ಷಿತ ಘಟಕಗಳಡಿ ತರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಹೂ ಬೇಸಾಯ

ಜಾಗತೀಕರಣದಿಂದ ಬದಲಾದ ಗ್ರಾಹಕರ ಅಭಿರುಚಿಗೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ತರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಹೂ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ರಫ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೂ ಭಾರತ ದೇಶದೊಳಗೂ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೇ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಬೇಸಾಯವಾಗಿದೆ.

ಉದ್ದೇಶಗಳು:

೧. ಸಣ್ಣ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅಧಿಕ ಬೆಲೆ ಇರುವ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಹಾಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಹೊಂದುವುದು.
೨. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರದ ನೀತಿ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ವಿವಿಧ ಋತುಮಾನದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ವರ್ಷವಿಡೀ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.
೩. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಾರದ ನೀತಿಗಳ ಜಾಗತೀಕರಣದಿಂದ ಕೊಯ್ಲು ಹೂಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ರಫ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.
೪. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕುಶಲ ಹಾಗೂ ಅರೆಕುಶಲ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಉದ್ಯೋಗ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
೫. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಹೂ ಹಾಗೂ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಾರರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸುವುದು.
೬. ಸಂರಕ್ಷಿತ ಬೇಸಾಯದಿಂದ ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಔಷಧಿಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದು.

ತೆಂಗಿನಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜಿತ ಬೇಸಾಯ ಯೋಜನೆ:

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತೆಂಗು ಬೆಳೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ತೆಂಗು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯು ಶೇ.೧೦೦ ರಷ್ಟು ಅನುದಾನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ.

ಸಮಗ್ರ ತೆಂಗು ಬೇಸಾಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ, ಗುಚ್ಚ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ (೨೫-೫೦ ಹೆ) ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ತಾಕುಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ, ಹೈಬ್ರಿಡ್ (ಖಿಫಿಆ) ತೆಂಗಿನ ಸಸಿಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಔಷಧಿಗಳ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ವಿತರಣೆ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಔಷಧಿ ಸಸಿಗಳ ನಿಯೋಗ

ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಔಷಧಿ ಬೆಳೆಗಳ ಮಿಷನ್ ಯೋಜನೆಯಡಿ ೨೦೧೩-೧೪ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಔಷಧಿ ಬೆಳೆಗಳ ಪ್ರದೇಶ ವಿಸ್ತರಣೆ, ನರ್ಸರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿಯಂತ್ರಣ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ ಘಟಕ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಗೊಳಿಸಲು ಒಟ್ಟು ರೂ.೨೧೬.೭೧ ಲಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಮಾಹೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ ೮.೩೦ ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ

ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ, ಟೀ, ರಬ್ಬರ್ ಮತ್ತು ತಾಳೆಬೆಳೆ ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ತುಂತುರು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಡಿ ಗರಿಷ್ಠ ೫ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಸ್ತರಣೆ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೦ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಿದ್ದು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಮಂದಿ ರೈತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧೦ ತಿಂಗಳ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ತರಬೇತಿಯು ವಸತಿ ಸಹಿತವಾಗಿದ್ದು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲೇ ವಸತಿ ಹೂಡುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ. ರೈತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ತರಬೇತಿ ನಂತರ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಲು ಈ ತರಬೇತಿ ಮಹತ್ತರವಾದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ರೋಗ ಮತ್ತು ಕೀಟಗಳ ಸಮಗ್ರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಯೋಜನೆ

ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯ ಸಸ್ಯಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ದಡಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೀಟ ಹಾಗೂ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಜೈವಿಕ ಕೀಟನಾಶಕ, ಸಸ್ಯಾಧಾರಿತ ಕೀಟನಾಶಕ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕ ಹಾಗೂ ಸಮೋಹಕ ಬಲೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮುಂದುವರೆದು, ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆ ನಡೆಸಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ತಗಲುವ ಕೀಟ ಮತ್ತು ರೋಗದ ಮುನ್ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನೀಡಿ, ನುಸಿವೀಡೆ, ಕಪ್ಪುತಲೆಹುಳು, ಕಾಂಡಸೋರುವಿಕೆ, ಟೊಮೇಟೊ ಎಲೆ ಸುರುಳಿ ರೋಗ, ದಾಳಿಂಬೆ ಮತ್ತು ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆ ದುಂಡಾಣು ರೋಗ, ಅಡಿಕೆ ಕೊಳೆ ರೋಗ ಮುಂತಾದವುಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ

೨೦೧೩-೧೪ ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯದಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆಯ ಪಾಲು ಶೇ.೨೦.೫೧ ರಷ್ಟಿದೆ. ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಜಾನುವಾರು ಮತ್ತು ಕುಕ್ಕುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇ.೫.೪೧ ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಶೇ.೭.೩೩ ರಷ್ಟು ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೪೭೪೬೮ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಸಾಂದ್ರತೆ ಪ್ರತಿ ಚದರ ಕಿ.ಮೀ.ಗೆ ೧೫೧.೨೧ ಇರುತ್ತದೆ.

ಭಾರತ ದೇಶವು ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ

ಸ್ಥಾನ 'ದಲ್ಲಿದ ಸ್ಥಿ, (FAOSTAT-Website year ೨೦೧೨) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೧ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ೨೦೧೩-೧೪ ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೫.೯೯ ಮಿಲಿಯನ್ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ರೋಗಗಳ ತಹಬಂದಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ನೆರವು (ಆಸ್ಕಾಡ್ ಯೋಜನೆ)

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ಜಾನುವಾರು ರೋಗಗಳ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ತಡೆ, ಕಾಲು ಬಾಯಿ ರೋಗ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ರೋಗಗಳ ಕಣ್ಗಾವಲು ಯೋಜನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಶೇ.೭೫:೨೫ ರ ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ಭರಿಸುತ್ತವೆ. ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಶೇ.೧೦೦ ರಷ್ಟು ಅನುದಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮ ರೋಗ ನಿರ್ಣಯ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲಾ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಲಸಿಕೆ, ಔಷಧಿ, ರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣ ಪರಿಕರಗಳ ಖರೀದಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ರೋಗ ನಿರ್ಣಯ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಹಾಗೂ ಲಸಿಕೆ ತಯಾರಿಕೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬಲವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಲಸಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಡೆಲಿವರಿ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಭರಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಣಿ ಜಾಡ್ಯ ನಿರೂಪಣಾ ಪದ್ಧತಿ (ಎನ್.ಎ.ಡಿ.ಆರ್.ಎಸ್)

ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೋಗೋದ್ರೇಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಅವಶ್ಯ ಸಕಾಲಿಕ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು .

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದನ ಮತ್ತು ಎಮ್ಮೆ ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದನ ಮತ್ತು ಎಮ್ಮೆ ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯು ೨೦೧೩-೧೪ ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿದ್ದು, ಹಾಲಿ ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು National Project on Bovine Breeding and Dairy Development ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ೨೦೧೪-೧೫ ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ರೂ.೫.೦೦ ಕೋಟಿಗಳ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

7.14.5. ಜಾನುವಾರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ :

ಮಿಶ್ರತಳಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಹೈನುರಾಸುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಯೋಗ್ಯ ದೇಶೀಯ ತಳಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಘನೀಕೃತ ವೀರ್ಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಬ್ರೂಣದ ವರ್ಗಾವಣೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ದೇಶೀಯ ತಳಿಗಳಾದ ಹಳ್ಳಕಾರ್, ಅಮ್ಮತ್ ಮಹಲ್, ಖಲ್ಲರ್ ರಾಸುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಣೀಕೇನಹಳ್ಳಿ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಜ್ಜಂಪುರ ಮತ್ತು ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಂಕಾಪುರ ಜಾನುವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

7.14.30. ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಗೋ ಸಂರಕ್ಷಣೆ

2013-14 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ರೂ:15.00 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಯಾಗಿದ್ದು, ದೇಶಿ ತಳಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಒಂದಾವರ್ತಿ ನೆರವಾಗಿ ರೂ.10.00 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು 10 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ 50 ದೇಶಿ ತಳಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸರ್ಕಾರೀತರ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಸದರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಮಾರ್ಚ್-2014ರ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ರೂ: 14.70 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. 2014-15 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರೂ.10.00 ಲಕ್ಷಗಳ ಅನುದಾನ ನಿಗದಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ರೋಗ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ

ಪಶು ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ವತಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯದ 4 ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ (ಶಿರಾ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಕೋಲಾರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಹಾಗೂ ಶಿರಸಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ) ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ 2009-08 ರೋಗ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

ಕುರಿ ಮತ್ತು ಉಣ್ಣೆ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ

ಒಂದಾವರ್ತಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ಕುರಿ ಮತ್ತು ಉಣ್ಣೆ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನವನ್ನು ನೀಡಲು 08 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪಶುಭವನ

ಒಂದೇ ಸೂರಿನಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಆಯುಕ್ತಾಲಯ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒಂದೆಡೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪಶುಭವನ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರೂ.1000.00 ಲಕ್ಷ ಅನುದಾನ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ.

5. ಪಾಲಿಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಗಳ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪಶು ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯ; ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪಶು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಪೂರಕ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಣತಿ ಹೊಂದಿರುವ ವಿಷಯ ತಜ್ಞರನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಪಾಲಿಕ್ಲಿನಿಕ್ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆಗಳ ಇಲಾಖೆಯ ಪುನರಚನೆ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ 30 ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಪಾಲಿಕ್ಲಿನಿಕ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಹುದ್ದೆಗಳು ಮಂಜೂರು ಆಗಿರುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಸದರಿ ಪಾಲಿಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಗಳಿಗೆ 30 ತಂತ್ರಜ್ಞರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಸಜ್ಜಿತ ಸೂಪರ್ ಸ್ಪೆಷಾಲಿಟಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಾಲಿಟಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮೈಸೂರು, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಬೆಳಗಾವಿ, ತುಮಕೂರು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕೆ 2014-15ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ರೂ.10.00 ಕೋಟಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

1 ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಅಮೃತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 2007-08ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರೂ.5,000/- ಲಕ್ಷದ ಅನುದಾನದೊಂದಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದು, ದೇವದಾಸಿಯರು, ವಿಧವೆಯರು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘಟಕದ ವೆಚ್ಚ ರೂ.20,000/-ಗಳಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಧನದ ಘಟಕ ದೇವದಾಸಿಯರು ಮತ್ತು ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ಶೇ. 50 (ರೂ.10,000/-) ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶೇ. 60% (ರೂ.12,000/-) ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶೇ.75% (ರೂ.15,000/-) ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ರೂ.2,000/- ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಘಟಕ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ರೂ.35,000/- ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಫಲಿತಾಂಶ ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು:

ಅ) ಕೃಷಿ:

- ಕೃಷಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಗತಿ ದರ- ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಬರಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಮತ್ತು ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪದೆ ಪದೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ವಿಫಲತೆಯಿಂದಾಗಿ ಇಳುವರಿ ದರಗಳು ಕುಂಠಿತಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ವಿಭಜನೆ ಮತ್ತು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಣ್ಣು ಆರೋಗ್ಯ- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುವ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವ ಜೊತೆಗೆ ಕೃಷಿಯೇತರ ಭೂ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸರಾಸರಿ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ೧.೫೫ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ರಷ್ಟಾಗಿದ್ದು, ೧ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಹೊಂದಿರುವ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಶೇಕಡ ೪೯ರಷ್ಟು ಇರುತ್ತಾರೆ; ಇದೊಂದು ಚಿಂತೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಣ್ಣು ಆರೋಗ್ಯವು ಸಹ ವೇಗವಾಗಿ ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ಪರಸ್ ಮತ್ತು ಪೊಟ್ಯಾಷ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದು, ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆಯು ಸಹ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.
- ಒಣ ಬೇಸಾಯ- ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ/ಒಣ ಬೇಸಾಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಿರುಸು ವಾತಾವರಣದ ಜೊತೆಗೆ ಹಲವಾರು ಅಡಚಣೆಗಳು ಇವೆ. ಒಣ ಬೇಸಾಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಮೂಲವಾಗಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತುಗಳ ಅವನತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಇವುಗಳ ಕಳಪೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಇಳುವರಿ ಇಳಿಮುಖ ವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತುಗಳ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಶೋಷಣೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ನೀರಾವರಿಯ ದಕ್ಷತೆ- ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೂತನ ಹಾಗೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಅಭಾವ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಅರಿವು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಚಿಂತೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ನಾಲಾ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಅಡಚಣೆಗಳು- ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಲಾಶಯಗಳು ತುಂಬದೆ ನೀರು ಬಿಡುವಲ್ಲಿ ತಡ, ನಾಲೆ ಕೊನೆಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ತಲುಪದಿರುವುದು, ನಾಲೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಚೌಳು ಮತ್ತು ಕ್ವಾರದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು, ರಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಅಸಮತೋಲನ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಭೂ ಫಲವತ್ತತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.
- ತಾಂತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣಾ ಅಡಚಣೆಗಳು ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ನವೀನತೆ ಪೂರೈಕೆ ಚಾಲಿತವಾಗಿದ್ದು, ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಕಾಲಜಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನೂತನ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಅಳವಡಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಿರುತ್ತದೆ.

- **ಸುರಕ್ಷತಾ ಜಾಲಗಳ ಕೊರತೆ-**

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಹತ್ವದ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇವುಗಳು ಬೆಳೆ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ, ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ, ರೈತ ಸಂಜೀವಿನಿ, ರೈತ ಸಂಪರ್ಕ ಕೇಂದ್ರ ಇತ್ಯಾದಿ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನವೀಕರಿಸಿ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಆಡಳಿತದ ಜೊತೆಗೆ ಪಂಚಾಯತ್ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

- **ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದ ಕೃಷಿಯಾಂತ್ರಿಕರಣ-** ರೈತರಿಗೆ ನೂತನ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರಿಕರಣವನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿಗಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ- ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯ ಮೂಲಕ ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಆದಾಯ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆ ಹಾಗೂ ಹಣ್ಣುಗಳಿಗಾಗಿ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ.

- **ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ-** ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯ ಮೂಲಕ ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಆದಾಯ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆ ಹಾಗೂ ಹಣ್ಣುಗಳಿಗಾಗಿ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ.

(ಆ) ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೭೫ ರಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆ ಪ್ರದೇಶವು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು ಅನಿಶ್ಚಿತ ಮಳೆಯನ್ನಾಧರಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫೮.೬೦ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ ೨೦೧೩ ವರೆಗೆ ಉಪಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಇನ್ನು ಉಳಿದ ೭೧.೧೦ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ನಷ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರವು ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಡಿ ಉಪಚರಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಿದೆ.

(ಇ) ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ

ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ತಮ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟು ಆವಕದ ಮೌಲ್ಯವು ರೂ.೨೪,೦೦೦ ಕೋಟಿಯಿಂದ ರೂ.೨೭,೦೦೦ ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಹಿವಾಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಆಧುನೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ರೈತರ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಧಾರಣೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಇಲಾಖೆಯ ಸವಾಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

(ಈ) ತೋಟಗಾರಿಕೆ

- ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ಲೋತ್ತರ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ಅಂದಾಜು ಶೇ.೩೦ ರಷ್ಟು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿವೆ. ರೈತರು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಷರತೆ ಹಾಗೂ ತಿಳಿವಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ಯಾಕ್ ಹೌಸ್, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ರಚನೆಗಳು ಮುಂತಾದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಕೊಯ್ಲೋತ್ತರ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ಪ್ರಸ್ತುತ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯದ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಸರಕುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳು ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನದ ಶೇ. ೧ ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ. ಶೈತ್ಯಾಗಾರಗಳ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಗಳಿಂದ ಅಂದಾಜು ಶೇ.೨೫ ರಿಂದ ೩೦ ರಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿವೆ.
ಪ್ರಸ್ತುತ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ೨.೬೭ ಲಕ್ಷ ಮೆ. ಟನ್ನುಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ೭೯ ಶೈತ್ಯಾಗಾರಗಳಿದ್ದು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ವಲಯದ ೫, ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ೬೮ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ೬ ಶೈತ್ಯಾಗಾರಗಳಿವೆ. ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಟಾಸ್ಕ್‌ಫೋರ್ಸ್ ತಯಾರಿಸಿದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ತಲಾವಾರು ಬಳಕೆಯ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ೨೦೨೦ ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯು ಅಂದಾಜು ೧೪೫ ಲಕ್ಷ ಮೆ.ಟನ್ನುಗಳಾಗಬಹುದೆಂದೂ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಶೈತ್ಯಾಗಾರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಶೇ.೨ ರಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಶಕ್ಯವಾಗಬಹುದೆಂದೂ ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಮೌಲ್ಯದ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಈ ಶೈತ್ಯಾಗಾರಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅಧಿಕ ಗೊಳಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯವು ಶೈತ್ಯಾಗಾರಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಹಾಗೂ ಕೊಯ್ಲೋತ್ತರ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕೊಂಡಿಗಳನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಬಲಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆಗಳ ಪೋಲಾಗುವಿಕೆಯಿಂದಾಗುವ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.
ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಆಧುನಿಕ "ಹೂವು ಹರಾಜು ಮನೆ" ಯನ್ನು ಹೂವುಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ, ಗ್ರೇಡಿಂಗ್, ಶೈತ್ಯಾಗಾರಗಳು, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಹರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆ,ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮೊದಲಾದ ಇತರೆ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಹೂವು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಪಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಸುಂಕವು ಶೈತ್ಯಾಗಾರಗಳ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿ ಶೈತ್ಯಾಗಾರ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುವುದು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಶೈತ್ಯಾಗಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಶೀತಲೀಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಶೈತ್ಯಾಗಾರಗಳ ಸರಣಿ ಪೂರೈಕೆದಾರರು ವಾಣಿಜ್ಯ ದರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯುತ್ ಸುಂಕ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಕೂಡ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ೧೨ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನಾ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿರುವಂತೆ ತಾಜಾ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಶೀತಲೀಕರಣ ಸರಪಳಿ, ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಳ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಶೀತಲೀಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಹಣ್ಣುಗಳ ಮಾಗಿಸುವಿಕೆಯ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಬೇಗನೆ ಕೆಡುವಂತಹ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಪದ್ಧತಿಯ ಕೊಂಡಿಯನ್ನು ಬೆಸೆದು ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಿಷನ್‌ನಡಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 'ಕೊಯ್ಲೋತ್ತರ ನಿರ್ವಹಣೆ' ಘಟಕದಡಿ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಲಿಂಕ್ಡ್ ಸಬ್ಸಿಡಿಯ ಪ್ರಗತಿಯು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು ಇದನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

(ಉ) ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆಗಳು.

- **ಡೈರಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಗೆ ಮಿತಿ** ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೮೯ ರಷ್ಟು ಡೈರಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಹಾಲಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಶೇ.೧೧ ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಡೈರಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶವಿದ್ದು, ಸೂಕ್ತವಾದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

- **ಡೈರಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು**

ಒಟ್ಟು ನೋಂದಣಿಯಾದ ೧೨,೨೬೨ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ೧೦೭೬೬ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಉಳಿದವುಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

- **ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪಾದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆ - ಪೂರೈಕೆಗಳಲ್ಲಿನ ಅಸಮತೋಲನ**

೨೦೨೦ ಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜಿಸಿದ ರಾಜ್ಯದ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣದೊಂದಿಗೆ (ಕರ್ನಾಟಕ ೨೦೨೦ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ) ಕಳೆದ ೫ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕುರಿತಂತೆ ಗಮನಿಸಿದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಸಂಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರದಿಂದ, (CAGR) ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಯು ಪೂರೈಕೆಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಆಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಲಭ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ತಾಳೆ ಆಗುವ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ೨೦೨೦ರ ಸುಮಾರಿಗೆ ಶೇ. ೧೯ ರಷ್ಟು ಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಶೇ. ೧೬ ರಷ್ಟು ಮೊಟ್ಟೆಗಳ ಅಂದಾಜು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಕಳೆದ ೪ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ (೨೦೦೫-೨೦೦೯) ವಾಸ್ತವಿಕ ಅಂಶದ ದರವು ಕೇವಲ ಶೇ.೮ ರಷ್ಟು ಹೈನು ಮತ್ತು ಕುಕ್ಕುಟ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಯ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ರಾಜ್ಯವು ವಾಸ್ತವಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನೈಪುಣ್ಯತೆಯೆಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

- **ಜಾನುವಾರು ವಿಸ್ತರಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ**

ಜಾನುವಾರು ವಿಸ್ತರಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಒಂದು ಅಲ್ಪಕ್ಷಗೊಂಡಿರುವ ವಲಯವಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಶೇ. ೫ ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಜಾನುವಾರು ಕುರಿತಂತೆ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಕಸಾಯಿಖಾನೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೇ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕೊರತೆ, ಕಡಿಮೆ ಲಾಭಗಳಿಗೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೃಷಿಕರು ಉತ್ತಮ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಹೂಡುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ವಿಮುಖರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಕೊರತೆ ರೋಗಕಾರಕ ಖಾಯಿಲೆಗಳಾದ ಹಕ್ಕಿ ಜ್ವರ ಮುಂತಾದವು ದೇಶ ಮತ್ತು ವಿದೇಶ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪಾರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿ ಅತೀವ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹರಡುವ ಪಶು ಜ್ವರ ಮುಂತಾದ ರೋಗಗಳಿಂದಾಗಿ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಆರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ.

ಜನಶಕ್ತಿ ಕೊರತೆ : ಸ್ಥಿರವಾದ ಸುರಕ್ಷಿತ ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ತರಬೇತಿ ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಜನಶಕ್ತಿಯು, ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಬೋಧನೆ, ಸಂಶೋಧನೆ ವಿಸ್ತರಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಜನಶಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಜನಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಕುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯವು ಪಶುವೈದ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಬಲಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಶುಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ಪಶು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ೧೨ನೇ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ದಾಸ್ತವೇಜಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳ ಅವಶ್ಯಕ ಮೂಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅಲ್ಪಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜನಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಹಾಯಾನುದಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ.

(ಉ) ಮೀನುಗಾರಿಕೆ

ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯ ಆಯವ್ಯಯದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮೀನುಗಾರರ ವಿಸ್ತರಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೀನುಕೃಷಿಕರಿಗೆ ತಲುಪುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ೫.೭೮ ಲಕ್ಷ ಒಳನಾಡು ಮೀನುಗಾರರಲ್ಲಿ ೪.೬೫ ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಮೀನುಗಾರರು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

೧೧ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರೂ.೧೦ ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯು ಸಹ ೧೧ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ರೂ.೧.೨೦ ಕೋಟಿ ಹಣವನ್ನು ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಜಲಾಶಯಗಳ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ೧೧ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೯೯೪೫ ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ೨೦೧೦-೧೧ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಇಲಾಖೆಯ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ರೂ.೩೦ ಲಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ೨೦೧೨-೧೩ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರೂ. ೫೦ ಲಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಅನುದಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒತ್ತುನೀಡಿ ಬಲಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಹೊರತಾಗಿ, ಇಲಾಖೆಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ.೪೨%ರಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿಯಿರುತ್ತದೆ.

ಋ) ರೇಷ್ಮೆ ಹಿಪ್ಪುನೇರಳೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ, ರೇಷ್ಮೆ ಹುಳು ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಿತ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ನೂಲು ಬಿಚ್ಚಾಣಿಕೆ, ಹುರಿಗೊಳಿಸುವಿಕೆ, ನೇಯ್ಗೆ, ಹದಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಭಾಗೀದಾರರು ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ರೇಷ್ಮೆ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಎ) ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣಾ ಸೇವೆಗಳು ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ನವೀನ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳ ಮುನ್ನೂಚಕಗಳಾಗಿವೆ. ಬೆಳೆಗಳ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಉಳಿದ ದಾರಿಯೆಂದರೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಏರಿಕೆ ಸಾಧಿಸುವುದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ತೊಡಗಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವಂತಹ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ನಿರಂತರ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣ ಸಮರ್ಪಣೆಯ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಅಗತ್ಯವಿವೆ.

ಉತ್ತಮ ಅವಕಾಶಗಳ ಒದಗಿಸುವಿಕೆಗೆ ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳಿಗಿಂತ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರ ಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಡೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಪಡೆಯಾಗಿದೆ. ಹೂಡಿಕೆ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ನೀಡುವಂತಹುದಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುದಾನ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ವಿಸ್ತರಣಾ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಶಿಕ್ಷಣಗಳು ಬಲವಾಗಿ

ನೆಲೆಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಯಾವಾಗ, ಎಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಣಾ ಸೇವೆಗಳು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

www.AmbitionIAS.com

Questions

1. Which among the following has highest cropped area in Karnataka?

- a. Pulses
- b. Cereals
- c. Sugarcane
- d. Tobacco

2. Swabeejabhivridhi Yojane aims at

- a. To encourage farmers to take up seed production in large area.
- b. To encourage seed industries to take up seed production in large area.
- c. To distribute seeds to farmers at subsidised rates.
- d. To encourage agriculture universities to indigenously produce drought resistant seed.

3. National Food Security Mission (NFSM) aims at

- a. Increasing production of Rice and Pulses through area and yield enhancement in order to achieve the food security.
- b. To distribute cereals to only BPL households through PDS.
- c. To distribute cereals to both BPL and APL households through PDS.
- d. None of the above.

4. Which among the following is incorrect w.r.t. Modified National Agricultural Insurance Scheme (MNAIS) ?

- a. Bringing unit of Insurance to Gram Panchayat level for major crops.
- b. Claim liability and providing premium subsidy will be on government
- c. Covering pre sowing and post harvest risk.
- d. All are correct.

5. Bhoochetana programme aims at

- a. Increasing the crops (irrigated and rain-fed) yields by 20 per cent over the first phase of Bhoochetana in five years in 30 districts of Karnataka through science-led development and new innovation systems.
- b. To strengthen the institutional mechanisms such as seed villages, village seed banks, inputs supply, agricultural machinery hiring centers, farm extension through farm facilitators.
- c. To assess the impact of climate change in different agro-eco regions.
- d. All the above.

6. Which among the following is incorrect w.r.t. Karnataka Seed Mission?

- a. To achieve enhancement in agricultural productivity through increased SRR & Comprehensive Development of all facts of seed sector in Karnataka.
- b. To identify gaps in seed requirement, production and infrastructure for quality seed production and marketing.
- c. To have farmer's centric approach in varietal development, seed production and marketing.
- d. None of the above.

7. Amruthabhoomi Yojane aims at

- a. Organic farming Promotional Programme.
- b. To encourage farmers to cultivate medicinal plants.
- c. To promote zero pesticide farming.
- d. None of the above.

8. Karnataka Krishi Mission aims at

- a. Bring new policies and guidelines which can improve the farm productivity to the level 4.5% per annum.
- b. Promotion of organic farming.
- c. Guiding Universities for producing professional and para-professional human resource for changing situations in Agriculture.
- d. All the above.

9. Karnataka Agricultural Prices Commission was set up to

- a. Only to advice State Government in the issues of policies and programmes related to remunerative prices for agriculture.
- b. To decide remunerative prices for agriculture.
- c. Commission will consist of farmers, agriculture experts and agro-economists.
- d. Both a & c.

10. Minimum Floor Price Scheme aims at

- a. Providing floor price for perishable agriculture commodities only.
- b. Providing floor price for cereals and pulses only.
- c. Both a & b.

11. Match the following technology parks with their location

1. Rice	a. Karatagi of Gangavathi taluk.
2. Coconut	b. Konehalli of Tiptur.
3. Tur dal	c. Gulbarga.
4. Maize	d. Ranebennur

- a. 1-d;2-b;3-a;4-c.
- b. 1-a;2-b;3-d;4-c.
- c. 1-a;2-b;3-c;4-d.
- d. None of the above.

12. Decline in sericulture area under cultivation and employment is due to

- a. Urbanisation
- b. Shortage of Agricultural labour.
- c. Fluctuations in Cocoon/silk Prices
- d. Reduction of customs duty from 30% to 15%.
- e. Only b & d.
- f. All the above.

13. What is the cropping intensity of farming in Karnataka for the year 2012-13?

- a. 110%
- b. 95%
- c. 120%
- d. 100%

14. According primary estimates based on the progress in area coverage under various kharif and rabi crops, which crop has seen increase in yield?

- a. Cotton
- b. Paddy
- b. Sugarcane
- d. All the above

15. Objective of Soil Health Mission is/are

- a. To issue soil health cards to all farmers of the Karnataka in a span of three years.
- b. To diagnose soil fertility related constraints with standardized procedures for sampling and analysis.
- c. To develop crop specific nutrient management in the districts.

d. All the above.

16. National Mission for Sustainable Agriculture (NMSA) 2014 focuses on

- a. Rainfed areas focusing on integrated farming,
- b. Water use efficiency,
- c. Soil health management and synergizing resource conservation
- d. All the above.

17. National Mission for Sustainable Agriculture NMSA has which of the following activities?

- a. Rainfed Area Development (RAD):
- b. On Farm Water Management (OFWM):
- c. Soil Health Management (SHM):
- d. Climate Change and Sustainable Agriculture Monitoring, Modeling and Networking (CCSAMMN)
- e. All of the above.

18. Bhoochetana Plus operates during

- a. 2013-14 to 2016-17
- b. 2012-13 to 2016-17
- c. 2014-15 to 2016-17
- d. 2014-15 to 2017-18

19. Bhoochetana Plus objective is to

- a. To form action oriented consortium of CGIAR institutions to operationalize action research to increase crop yields by 20% and farmers income by 25% over a period of 4 years.
- b. To form action oriented consortium of CGIAR institutions to operationalize action research to increase crop yields by 25% and farmers income by 25% over a period of 5 years.
- c. To form action oriented consortium of CGIAR institutions to operationalize action research to increase crop yields by 20% and farmers income by 20% over a period of 5 years.
- d. None of the above.

20. K-KISAN project aims to

- a. Timely information to the farmers about agricultural production,
- b. Strengthening and modernization of agricultural extension system through information and communication technology.
- c. Periodic review of physical and financial progress under various schemes.
- d. Computerizing the offices of agriculture department from Raitha Samparka Kendras (RSKs) at hoblli level to Secretariat level.
- e. All the above.

21. Which is/are correct wrt Karnataka Watershed Development Project-II (Sujala -3)?

- a. Operates in Bidar, Chamarajanagar, Davengere, Gadag, Gulbarga, Kopal and Yadgiri for a period of 6 years from 2012-13 to 2017-18.
- b. Project is financed by World bank and Govt of Karnataka in the ratio 70:30.
- c. Importance is given to development of Horticulture crops in rain fed areas.
- d. All the above.

22. Karnataka Watershed Development Project-II (Sujala -3) involves which of the following activities?

- a. Demonstration of annuals and perennial crops, nutrition garden demonstration.

- b. Lab for identification of soil problems.
- c. Establishment of post harvest infrastructures and improving the market linkages.
- d. All of the above.

23. Jalasiri scheme aims to

- a. Constructing water harvesting structures as well as trench cum bunds & field bunds/bunds.
- b. Rain water harvesting, ground water recharge, drought proofing.
- c. Protective irrigation to crops during critical conditions.
- d. Facilitation of drinking water to animals.
- e. All of the above.

24. According to Area under Horticultural crops in Karnataka. (lakh Ha.), which crop has highest cropped area

- a. Fruits
- b. Coconut
- c. Vegetables
- d. Flowers

25. Which among the following has highest production (in tonnes) in Karnataka?

- a. Cereals
- b. Pulses
- c. Sugarcane.
- d. Cereals and Pulses together.

www.AmbitionIAS.com

www.AmbitionIAS.com

ಕೈಗಾರಿಕಾ

ಕೈಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು

ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯವು ಶೇ. ೮೧.೧ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ನಂತರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ವಲಯ (ಶೇ. ೧೧.೮) ಹಾಗೂ ಗಣಿ ವಲಯ (ಶೇ. ೬.೯) ಇರುತ್ತವೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಘಟಿತ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೂಚ್ಯಂಕವು ೨೦೧೨-೧೩ಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ೨೦೧೩-೧೪ ರಲ್ಲಿ ಶೇ. ೩.೬೬ ರಷ್ಟು ವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಈ ಸಂಘಟಿತ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ವಲಯ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂದರೆ ಶೇ. ೧೧.೪೯ರಷ್ಟು ವಾರ್ಷಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದರವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದು, ನಂತರದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯ (ಶೇ. ೨.೯೨) ಮತ್ತು ಗಣಿ ವಲಯವು ಋಣಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ (ಶೇ. ೨೦.೪೮) ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯ

೨೦೧೧-೧೨ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ನೊಂದಣಿಯಾದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ಪೈಕಿ ಶೇ. ೫.೨೭ರಷ್ಟು ಭಾಗ ಕರ್ನಾಟಕದ್ದಾಗಿದೆ.

ಸದರಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೊಂದಣಿಯಾದ ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು ಸ್ಥಿರ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೬.೭೭ ರಷ್ಟು, ಒಟ್ಟು ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ. ೬.೮೪ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಶೇ. ೧೧.೫೧ರಷ್ಟು ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ (GVA) ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತವೆ.

ಸದರಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೊಂದಣಿಯಾದ ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು ಸ್ಥಿರ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೬.೭೬ ರಷ್ಟು, ಒಟ್ಟು ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ. ೬.೧೦ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಶೇ. ೫.೮೬ರಷ್ಟು ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ (GVA) ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತವೆ. ೨೦೦೯-೧೦ಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ೨೦೧೦-೧೧ರಲ್ಲಿ ನೊಂದಣಿಯಾದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೂ, ಒಟ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಹೊಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ (ಸ್ಥಿರ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಂಡವಾಳ) ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಆದರೆ ಇದೇ ಅವಧಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನೊಂದಣಿಯಾದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ಒಟ್ಟು ಹುಟ್ಟುವಳಿ, ಒಟ್ಟು ಹಾಗೂ ನಿವ್ವಳ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ಲಾಭ ಗಳಿಕೆಯು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

೨೦೧೦-೧೧ನೇ ಸಾಲಿನ ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕವು ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಅಸಂಘಟಿತ ತಯಾರಿಕಾ ಉದ್ಯಮಗಳ ಶೇ. ೪.೩೭ ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಒಟ್ಟು ಅಸಂಘಟಿತ ತಯಾರಿಕಾ ಉದ್ಯೋಗದ ಶೇ. ೪.೩೩ ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಭಾರತದ ಸರಾಸರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕವು ತಲಾ ಕೆಲಸಗಾರರ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತದಲ್ಲಿ (ರೂ.೮೭೨೯೯) ಉತ್ತಮ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಧಿಸಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ತಯಾರಿಕಾ ವಲಯವು ಅಲ್ಲದೆ ಸೇವಾ ವಲಯವು ಮಹತ್ವದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕವು ಸೇವಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೪.೯ ರಷ್ಟು ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಶೇ. ೪.೮ ರಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯವು ತಲಾ ಘಟಕದ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯ ಹಾಗೂ ತಲಾ ಕೆಲಸಗಾರರ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯದವಿಚಾರವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ತಲಾ ಉದ್ಯಮವಾರು ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯ ಹಾಗೂ ತಲಾ ಕೆಲಸಗಾರರ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯವು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಟ್ಟುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಅತಿ ಸಣ್ಣ, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ

ಅತಿ ಸಣ್ಣ, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಉದ್ಯಮ	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ(ತಯಾರಿಕೆ)	ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ(ಸೇವೆ)
ಅತಿ ಸಣ್ಣ	ರೂ.25 ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗೆ	ರೂ.10 ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗೆ
ಸಣ್ಣ	ರೂ.25 ಲಕ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ರೂ.5 ಕೋಟಿಗಳವರೆಗೆ	ರೂ.10 ಲಕ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ರೂ.2 ಕೋಟಿಗಳವರೆಗೆ
ಮಧ್ಯಮ	ರೂ.5 ಕೋಟಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ರೂ.10 ಕೋಟಿಗಳವರೆಗೆ	ರೂ.2 ಕೋಟಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ರೂ.5 ಕೋಟಿಗಳವರೆಗೆ

೨೦೧೨-೧೩ ರಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿಯಾದ ಒಟ್ಟು ೨೪೨೬ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ, ಶೇ. ೨೨ ರಷ್ಟು (೫೩೧೮ ಘಟಕಗಳು) ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ, ತುಪ್ಪಳ ಹದಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ತುಪ್ಪಳಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು, ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು, ಶೇ. ೧೧ ರಷ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಟಣೆ/ ಮುದ್ರಣ ಹಾಗೂ ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಣ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ನಂತರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ 2014-2019

1. ದೃಷ್ಟಿಕೋನ

ಸರ್ವರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ, ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಸಮತೋಲನದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೂಲಕ ಸಮೃದ್ಧ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ತನ್ಮೂಲಕ ವಿಫುಲ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು.

2. ಧ್ಯೇಯ

1. ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯದ ತಾಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು.
2. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು.
3. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು.
4. ಸುಸ್ಥಿರವಾದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಪೂರಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು.

3. ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳು

1. ಸಮಗ್ರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿರುವ ಉತ್ತಮಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
2. ಸಾಮರ್ಥ್ಯವರ್ಧನೆ ಮತ್ತು ಕುಶಲತೆಯ ಆಧುನೀಕರಣದ ಮೂಲಕ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು.
3. ಅನುಕೂಲಕರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳ ಸುಧಾರಣೆ.
4. ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ.
5. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ.
6. ಎಮ್‌ಎಸ್‌ಎಮ್‌ಇಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ
7. ಪರಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿ/ ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಒತ್ತು
8. ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಶೀಲರಿಗೆ
9. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು, ಹಿಂದೂಳದ ವರ್ಗಗಳು, ಅಂಗವಿಕಲರು, ಮಾಜಿಯೋಧ ಉದ್ಯಮಶೀಲರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ
10. ಅನಿವಾಸಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ (ಎನ್ ಆರ್‌ಕೆಗಳು) ಉತ್ತೇಜನ
11. ರಫ್ತು ವಲಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ

12. ಇಂಧನ ಉಳಿತಾಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ
13. ಪುನರ್ ಬಳಕೆ ಇಂಧನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ
14. ಪರಿಸರಸ್ನೇಹಿ ಹಸಿರು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ
15. ಆರ್‌ಅಂಡ್ ಡಿ ಹಾಗೂ ಡಿಜಿಟಲ್‌ಡೈರೆಕ್ಟ್‌ಯಾರಿಕೆಗೆ ಬೆಂಬಲ
16. ಇಂಟಲೆಕ್ಚುವಲ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟೈಟ್ಸ್‌ಗಾಗಿ ಉಪಕ್ರಮ
17. ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ
18. ಆ್ಯಂಕರ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ
19. ದೊಡ್ಡ, ಬೃಹತ್, ಅತಿ ಬೃಹತ್, ಅತ್ಯಂತ ಬೃಹತ್ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳು ಮತ್ತು ವಿನಾಯಿತಿಗಳು
20. ಪ್ರಮುಖ ಒತ್ತಾಸೆಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು
21. ಆಯವ್ಯಯದ ಬೆಂಬಲ

ಪ್ರಮುಖ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳು

ಜವಳಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್

ಕರ್ನಾಟಕನೂತನಜವಳಿ ನೀತಿ ೨೦೧೩-೧೮

- ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಜವಳಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ.
- ಸುವರ್ಣ ವಸ್ತ್ರ ನೀತಿ: ೨೦೦೮-೧೩ಯು ೨೦೧೩ನೇ ಸಾಲಿನ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ೫ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ “ನೂತನಜವಳಿ ನೀತಿ ೨೦೧೩-೧೮”ನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ವಾಕ್ಯೆ ೪೪ ಜಕ್ಯೆಯೋ ೨೦೧೨, ದಿನಾಂಕ ೩೧-೧೦-೨೦೧೩ರಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ನೂತನ ಜವಳಿ ನೀತಿಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
ರೂ.೧೦,೦೦೦ ಕೋಟಿ ಬಂಡವಾಳ ಆಕರ್ಷಣೆ.
೫,೦೦,೦೦೦ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಅವಕಾಶಗಳು.
- ನೂತನ ಜವಳಿ ನೀತಿ ೨೦೧೩-೧೮ ಕ್ಕೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ನೀತಿಯ ಅವಧಿಗೆ ರೂ.೧,೦೦೦ ಕೋಟಿ ಆಯವ್ಯಯ ಅನುದಾನ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ನೂತನ ಜವಳಿ ನೀತಿ ೨೦೧೩-೧೮ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಹೋಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಎಂ.ಎಸ್.ಎಂ.ಇ ವಲಯಕ್ಕೆ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯಧನ, ಶೇ. ೧೫ ರಿಂದ ೨೦ ರವರೆಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ ೨ ಕೋಟಿ ವರೆಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಜವಳಿ ವಲಯದ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ರೂ.೧ ರ ದರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಹಾಯಧನ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಾಲಿ ಇರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಸಹ ಶೇ. ೧೫ ರಿಂದ ೨೦ ರವರೆಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ ೧ ಕೋಟಿ ವರೆಗೆ ಸಹಾಯಧನ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ರೋಗಗ್ರಸ್ಥ ಸಹಕಾರಿ ನೂಲಿನ ಗಿರಣಿಗಳಿಗೆ ಶೇ. ೨೦ ರವರೆಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ ೨ ಕೋಟಿ ವರೆಗೆ ಸಹಾಯಧನ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಂಡವಾಳ ಸಹಾಯಧನ ಹಾಗೂ ಬಡ್ಡಿ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಜವಳಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಜವಳಿ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ಸುಸಜ್ಜಿತ ಜವಳಿ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ಗ್ರೀನ್ ಫೀಲ್ಡ್ ಮತ್ತು ಬ್ರೌನ್ ಫೀಲ್ಡ್ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಶೇ ೪೦ ರಷ್ಟು ಗರಿಷ್ಠ ರೂ ೨೦ ಕೋಟಿ ಸಹಾಯಧನ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ SDCಗಳಲ್ಲಿ ನೀತಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ೩,೦೦,೦೦೦ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ತಾಂತ್ರಿಕ ಜವಳಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಜವಳಿ ವಲಯದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸೆಂಟರ್ ಆಫ್ ಎಕ್ಸಲೆನ್ಸ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ರೂ.೧೦ ಕೋಟಿ ನೆರವು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

- ಈ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಜವಳಿ ವಲಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಈ ಅಂಶಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ನೂತನ ಜವಳಿ ನೀತಿ ೨೦೧೩-೧೮ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ನೀತಿಯಾಗಿದ್ದು ಜವಳಿ ವಲಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ನೀತಿಯಾಗಲಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಜೈವಿಕತಂತ್ರಜ್ಞಾನಸೇವೆಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ರಾಂತಿಯು ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ೧೯೯೨ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಪಾರ್ಕ್ ಸ್ಥಾಪನೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹೆಗ್ಗುರುತಾಯಿತು.

ಇದು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ೨೦೧೨ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೨೫೦ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ರೂ. ೮೨೦೦೦ ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತದ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳ ರಫ್ತು ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆಗಳು, ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಮಟ್ಟದ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿರುವ ವೃತ್ತಿಪರರ ಲಭ್ಯತೆ, ಉದ್ಯಮಸ್ನೇಹಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಾನೂನುಗಳು, ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪರಿಸರ, ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು

ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳಿಂದ ಬಾಧಿತವಾಗದ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಕಾಸ್ಮೋಪಾಲಿಟನ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮುಂತಾದ ಕಾರಣಗಳು ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಮುಖ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾಗಿವೆ.

ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನತಂತ್ರಜ್ಞಾನಉದ್ಯಮಗಳು

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ೨೦೧೧ರ ಫೆಬ್ರವರಿ ೨ರಂದು ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನೀತಿಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದ್ದು ನೀತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ;

- ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದ ಹತ್ತಿರ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ, ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ ನೀತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹೂಡಿಕೆ ವಲಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- ಪ್ರೊಟೋಟೈಪ್ ಮತ್ತು ಟೆಸ್ಟಿಂಗ್ ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿಶತ ಜಿಂರಷ್ಟು ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸು ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದು. ಉಳಿದ ಪ್ರತಿಶತ ಜಿಂರಷ್ಟು ಉದ್ಯಮಿಗಳ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಗಳ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಾಂಶಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಹಾಗೂ ಉನ್ನತ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದವನ್ನು ಉದ್ಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ದೊರಕಿಸುವಂತೆ ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ಸಾರ್ವಜನಿಕ, ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲಗ್ ಮತ್ತು ಪ್ಲೇ ಮಾದರಿಯ ಕಛೇರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸಂಪರ್ಕಿತ ಸಿಮುಲೇಶನ್ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಅತಿ ಸಣ್ಣ, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮಗಳ ವಿನೂತನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಶತ ೨೦ರ ಹಣಕಾಸು ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಪಾರ್ಕ್ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.
- ಮೈಸೂರು, ಮಂಗಳೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಸಣ್ಣ, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಅರ್ಥಿಕ ವಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.
- ಅತಿ ಸಣ್ಣ, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವವರ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಉಪಭೋಗಿತರಿಗೆ ಗುಂಪು ರೂಪಿಸಲು ನೆರವಾಗುವುದು.
- ಕಾನೂನು ಅನುಸರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಹೊಂದುವುದು.

- ಸರ್ಕಾರದ ಟೆಂಡರ್ ಮತ್ತಿತರ ದಾಸ್ತಾನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಸಣ್ಣ, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು, ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅತಿ ಸಣ್ಣ, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಪರಿಸರಲು ಸೆಮಿನಾರ್/ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದು.
- ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ೩ ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹಳೆಯದಾದ ಗಣಕಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ನೀಡುವಂತೆ ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಬ್ರಾಡ್‌ಬ್ಯಾಂಡ್ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಸ್ಥಳೀಯ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ/ಸೇವಾ ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆ/ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ “ಸ್ಥಳೀಯ ಖರೀದಿ” ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೂಲದ ರಕ್ಷಣಾ ಸಾಮಗ್ರಿ, ಅಣುಶಕ್ತಿ, ಉಪಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಸರಕು ಸಾಮಗ್ರಿಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ಅಂತರ್ಜಾಲ ತಾಣವೊಂದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇ-ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಜಾಲವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳು, ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದಿಮೆದಾರರು, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಹೂಡಿಕೆದಾರರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರು ಬೆಸೆಯುವಂತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- **KITVEN** ಧನವನ್ನು ೨೫ ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲನ್ನು ಪ್ರತಿಸ್ತ ೨೬ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಬಾಕಿ ಉಳಿದ ಪ್ರತಿಸ್ತ ೭೪ರಷ್ಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ವಿವಿಧ ಚಂದಾದಾರರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆರಂಭಿಸುವ, ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ವೃತ್ತಿಪರರಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುವ ವಿ.ಸಿ.ಧನಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ಬೆಂಗಳೂರು ಜನದಟ್ಟಣೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು ಸ್ಯಾಟಲೈಟ್ ಟೌನ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು. ಸರ್ಕಾರವು ಇಂತಹ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಸ್ಯಾಟಲೈಟ್ ಟೌನ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ರಾಮನಗರ, ದೇವನಹಳ್ಳಿ, ಹೊಸಕೋಟೆ ಮತ್ತು ಬಿಡದಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.
- ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಪಠ್ಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನ ಮತ್ತು ಸಂವಹನಾ ಪರಿಣಿತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು.
- ಬಳ್ಳಾರಿ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ೧೦೦ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಪದವಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಂಟರ್ ಆಫ್ ಎಕ್ಸಲೆನ್ಸ್ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.

- ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಅರೆ-ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇ-ಕಲಿಕೆ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು
- ಸೈಬರ್ ಹಾಲ್‌ಗಳ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ದೂರ ಶಿಕ್ಷಣ/ಇ-ಶಿಕ್ಷಣ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮತ್ತು ತಡೆಯಿಲ್ಲದೇ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸೇವೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಉದ್ಯಮಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಆಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಲು ಮತ್ತು ಅನಧಿಕೃತ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಇರುವ ತೊಂದರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸಿ ಅಧಿಕೃತ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಭೂಗೋಳ ವಿಷಯಗಳ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವಕೋಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಭೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಜಾರಿ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಭೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿಗಳ ದುರುಪಯೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು.
- ಕರ್ನಾಟಕದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಅರೆ-ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಯುವಕರು ಮತ್ತು ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ, ದಾಖಲೆಗಳು, ವಹಿಗಳನ್ನು ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸರಳೀಕರಿಸುವುದು.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ತಯಾರಿಕಾ ನೀತಿ ೨೦೧೩

೧. ಭಾರತ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ವಿನ್ಯಾಸ ತಯಾರಿಕಾ ವಲಯಕ್ಕೆ ೨೦೨೦ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ೪೦೦ ಶತಕೋಟಿ ಡಾಲರ್ ವಹಿವಾಟಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೧೦ರಷ್ಟು ವಹಿವಾಟು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆದಾರನಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವುದು.

೨. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಟ್ಟು ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ವಿನ್ಯಾಸ ತಯಾರಿಕಾ ರಫ್ತಿನ ೮೦ ಶತಕೋಟಿ ಡಾಲರ್ ಗುರಿಯಲ್ಲಿ ೨೦೨೦ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶೇಕಡ ೨೦ರಷ್ಟನ್ನು ಸೃಜಿಸುವುದು.

೩. ದೂರಸಂಪರ್ಕ ರಕ್ಷಣಾ ವಲಯದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ವೈಮಾನಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಇಂಧನ ಮುಂತಾದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ವಿನ್ಯಾಸ ತಯಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವುದು.

೪. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ವಿನ್ಯಾಸ ತಯಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಮುಖ ಬಂಡವಾಳ ನೆಲೆಯಾಗಿಸುವುದು.

೫. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ವಿನ್ಯಾಸ ತಯಾರಿಕಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ೨೪೦,೦೦೦ ಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು, ೫೦೦೦ ಪೇಟೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು ಭಾರತ ದಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟು ಪಿಎಚ್‌ಡಿ‌ಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ದೇಣಿಗೆಯಾಗಿ ಶೇಕಡ ೨೫ರಷ್ಟನ್ನು ನೀಡುವುದು.

೬. ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯ ಸೇರ್ಪಡೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವುದು.

ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್ ಉದ್ಯಮ:

ಜಾಗತಿಕ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ವಹಿವಾಟು ೧೫೦೦ ಬಿಲಿಯನ್ ಅಮೆರಿಕನ್ ಡಾಲರ್ ಮೊತ್ತದ್ದಾಗಿದ್ದು, ಏಶಿಯಾ ಫ್ಯಾಸಿಫಿಕ್ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ ೪೫ರಷ್ಟಿದೆ. ಏಶಿಯಾ ಫ್ಯಾಸಿಫಿಕ್ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪಾಲು ಕೇವಲ ಪ್ರತಿಶತ ೧.೫ರಷ್ಟು ಇದ್ದು, ಭಾರತದ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಪ್ರತಿಶತ ೬ರಷ್ಟು ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ.

ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್ ಉದ್ಯಮದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ೨೦೧೧ರ ಜನವರಿ ೨೯ರಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್ ನೀತಿಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದೆ.

ಈ ನೀತಿಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ

೧. ಉದ್ದಿಮೆದಾರರ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ರೂ ೨೫ ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತದ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವಿನೂತನ ಧನವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.

೨. ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅನುದಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.

೩. ವಿನೂತನ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸುವುದು.

೪. ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯಾಗಲು ಕರ್ನಾಟಕವು ನೆಚ್ಚಿನ ತಾಣವಾಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಉದ್ದಿಮೆದಾರರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ “ಕರ್ನಾಟಕ ಗಮ್ಯ ತಂಡ” ರಚಿಸುವುದು.

೫. ವಿಶೇಷ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯದ ನೀತಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಲಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು (EHMH) ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಬೆಂಗಳೂರು-ತುಮಕೂರು: ಸೆಮಿ-ಕಂಡಕ್ಟರ್, ಬದಲಿ ಇಂಧನ/ಸೋಲಾರ್ ಇಂಧನ, ಅಂತರಿಕ್ಷ ವಲಯ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮತ್ತು ಎಂಬಡೆಡ್ ಸೇವೆಗಳು

ಪಶ್ಚಿಮ ಕರ್ನಾಟಕ : ಶಿವಮೊಗ್ಗ-ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಭಾಗಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ಮೆಟಲ್ ಫ್ಯಾಬ್ರಿಕೇಶನ್ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸೇವೆಗಳು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ : ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ‘ಅಟೋಮೋಟಿವ್ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್, ಹೈ-ಟೆಕ್ ಮಶಿನ್‌ಗ್ ಮತ್ತು ಹೈ-ಟೆಕ್ ಟೂಲಿಂಗ್ ಮೈಸೂರು-ನಂಜನಗೂಡು : ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯವನ್ನು ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮತ್ತು ಗಣಕಯಂತ್ರ ಭಾಗಗಳು.

೬. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರವು ೫೦೦ ಎಕರೆಗಳ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ೨೦೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಬೃಹತ್ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲಾಗಿದೆ.

೫೦ ಎಕರೆ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ, ಗೋದಾಮುಗಳು, ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕ/ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಕಛೇರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತಿತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲಾಗುವುದು.

೭. ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ಹತ್ತಿರ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹೂಡಿಕೆ ವಲಯದಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಎಕರೆ ಭೂ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲ್ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಸೆಟ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಮತ್ತು ಜೋಡಣಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.

೮. ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.

ಅರೆವಾಹಕ(ಸೆಮಿಕಂಡಕ್ಟರ್) ನೀತಿ :

ದೇಶದ ಸುಮಾರು ಪ್ರತಿಶತ ೭೦ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಚಿಪ್ ವಿನ್ಯಾಸಗಾರರು ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ದೇಶದ ಸೆಮಿಕಂಡಕ್ಟರ್ ವಲಯದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ ೮೦ರಷ್ಟು ಈ ನಗರದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸೆಮಿಕಂಡಕ್ಟರ್ ಉದ್ಯಮದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಇರುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ೨೦೧೦ರ ಫೆಬ್ರವರಿ ೨೫ರಂದು ಸೆಮಿಕಂಡಕ್ಟರ್ ನೀತಿಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದ್ದು, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಅ) ಸೆಮಿಕಂಡಕ್ಟರ್ ವಿನ್ಯಾಸ, ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಸಂವಹನ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿನೂತನ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ರೂ.೧೦ ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತದ “ಕರ್ನಾಟಕ ಸೆಮಿಕಂಡಕ್ಟರ್ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆ ಧನ”ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ.

ಆ) ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ ಏಖಖಿಇಒಸೆಮಿಕಂಡಕ್ಟರ್ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಎಂಬೆಡೆಡ್ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಶತ ೨೬ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ರೂ. ೨೫ ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತದ ಅನುದಾನದೊಂದಿಗೆ ಒದಗಿಸಲು ಯೋಜಿಸಿದೆ.

ಇ) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೂ ೪೦೦ ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವ ಮತ್ತು ರೂ ೧೦೦೦ ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತದ ವರೆಗಿನ ATMP ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣವಾರು ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ ಮಂಜೂರಿ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.

ಈ) ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತದ ಪ್ರತಿ ಶತ ೫೦ರಷ್ಟು ಸಹಾಯವನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಪಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಆರ್ಕಿಡ್ ಟೆಕ್ ಸ್ಪೇಸ್ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು, ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಲು ಯೋಜಿಸಿದ್ದು ಬಾಕಿ ಉಳಿದ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಉ) ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ೨೦೦೯-೧೪ರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯ ಅನುಸಾರ ಐಪಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಧನ ಸಹಾಯ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಊ) ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ೨೦೦೯-೧೪ರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯ ಅನುಸಾರ ಮೈಸೂರು, ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರೆ ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಮಿಕಂಡಕ್ಟರ್ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಬಂಡವಾಳ ಉತ್ತೇಜನಾ ಸಹಾಯಧನ ಒದಗಿಸುವುದು.

ಋ) ಭಾರತೀಯ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಶತ ೨೫ರಷ್ಟು ವಂತಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ರೂ. ೫ ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತದ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಹೊಂದಿರುವ ತರಬೇತಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ರೂ ೧೦ ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸುವುದು.

ಋ) ವಿಶೇಷ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನವನ್ನು ನೀಡಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದ ಹತ್ತಿರ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಖಬಿಖವಲಯದಲ್ಲಿ ATMP ಘಟಕಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.

ಎ) ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಯಮಿತ ಇವುಗಳು ಬಿಜಾಪುರ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೌರಶಕ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ, ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವುದು.

ಏ) ಕರ್ನಾಟಕ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ನೀತಿಯ ಅನ್ವಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಸೌರ ಪಿ.ವಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಹಾಗೂ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ನೀಡುವುದು.

ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಉದ್ಯಮ

ಭಾರತದ ಪ್ರತಿಶತ ೬೦ರಷ್ಟು ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆದಾಯದ ಪ್ರತಿಶತ ೫೦ರಷ್ಟು ಕರ್ನಾಟಕ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಔಷಧೀಯ ವಲಯದ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪ್ರತಿಶತ ೪೦ರಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ದೇಶದ ಔಷಧೀಯ ಆದಾಯದ ಪ್ರತಿ ಶತ ೮ರಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಉದ್ಯಮದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ೨೦೦೯ರ ಜುಲೈ ೧೮ರಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ದ್ವಿತೀಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ.

- ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕೃಷಿ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ (IABT), ಬೈಯೋ ಇನ್‌ಫಾರ್ಮಾಟಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಅಪ್ಲೈಡ್ ಬೈಯೋಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಸಂಸ್ಥೆ (IBAB) ಸೆಂಟರ್ ಫಾರ್ ಹ್ಯುಮನ್ ಜೆನೆಟಿಕ್ಸ್ (ಅಊಉ) ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದು.
- ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ, ಸಮೂಹ ಸಾರಿಗೆ, ಉತ್ತಮ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಹಾಗೂ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ಮತ್ತಿತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಕೃಷಿ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ ಒದಗಿಸುವುದು.

- ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸರಳೀಕರಿಸುವುದು.
- ಜೆನಾಮಿಕ್ಸ್, ಬೈಯೋಇನ್‌ಫಾರ್ಮಾಟಿಕ್ಸ್, ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ ಮತ್ತಿತರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸುವುದು.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾನ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೈಯೋಇನ್‌ಫಾರ್ಮಾಟಿಕ್ಸ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಧಿಸಲು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ಈ ಎಲ್ಲ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಲು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ನೆರವು ಒದಗಿಸುವುದು.

ಕರ್ನಾಟಕಉದ್ಯೋಗಮಿತ್ರ (ಕೆಯುವಮ್)

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಉದ್ಯೋಗ ಮಿತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಉದ್ಯಮ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಎಲ್ಲ ಹೂಡಿಕೆದಾರಿಗೆ ಏಕೈಕ ಸಂಪರ್ಕ ಬಿಂದುವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ನೋಡ ಏಜೆನ್ಸಿಯಾಗಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆದಾರರಿಗೆ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವವರೆಗೆ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು, ಅನುಮೋದನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವುದು.

ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ರೂ. ೫೦ ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡುವ ರಾಜ್ಯ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿಕೆ ಸಮಿತಿಯ (ಎಸ್‌ಎಚ್‌ಎಸ್‌ಸಿ) ಮತ್ತು ರೂ. ೩ ಕೋಟಿಯಿಂದ ರೂ. ೫೦ ಕೋಟಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡುವ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಏಕಗವಾಕ್ಷಿ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಯ (ಎಸ್‌ಎಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯು‌ಸಿ) ಸಚಿವಾಲಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಇಂಧನ ವಲಯ

ಅ. ಕರ್ನಾಟಕ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ನೀತಿ 2009-14 : ಈ ನೀತಿಯು ಇಂಧನ ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಇಂಧನ ಬಳಕೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದ್ದು, ವಾರ್ಷಿಕ 1,500 ಮಿಲಿಯನ್ ಯುನಿಟ್ ಇಂಧನ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿದೆ (2014ರ ಸುಮಾರಿಗೆ 900 ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್). ಈ ನೀತಿಯನ್ವಯ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಭೂಮಿಯನ್ನು 30 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಸರ್ಕಾರವು ವಿಧಿಸುವ ಷರತ್ತುಗೊಳಪಟ್ಟು ಪ್ರತಿ 5 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ನವೀಕರಣ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಘಟಕಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಖರೀದಿಸುವ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಲು ಸರ್ಕಾರವು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಈ ನೀತಿಯನ್ವಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಇಂಧನ ಬಳಕೆ, ಇಂಧನ ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು ಒದಗಿಸಲು “ಅಕ್ಷಯ ಶಕ್ತಿ ನಿಧಿ” ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬಳಕೆಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯುನಿಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಮೇಲೆ ರೂ 0.05 (5 ಪೈಸೆ) ಗ್ರೀನ್ ಎನೆರ್ಜಿ ಸೆಸ್ ವಿಧಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸೌರ ನೀತಿ 2011-16 : ಈ ನೀತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಬಳಕೆಯ ಪ್ರತಿಶತ 0.25ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಸೌರವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕಗಳಿಂದ ಖರೀದಿಸುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ:

ಸಮಗ್ರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ನೂತನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿಯನ್ನು ೨೦೧೪-೧೯ನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಕ್ರಮವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ೨೦೧೪-೧೯ ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ರೂ. ೧೫,೦೦೦.೦೦ ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟು ಖಾಸಗಿ ಬಂಡವಾಳವು ಹೂಡಿಕೆಯಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ೫.೪ ಲಕ್ಷ ಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಟೂರಿಸಂ ಇನ್ಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಲಿ. ಸ್ಥಾಪನೆ:

ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರವಾಸಿ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ ವಿವಿಧಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಕೊರತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ನೀಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವ ಎಲಾ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಟೂರಿಸಂ ಇನ್ಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಿ ಅದೇಶ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

- **ಕರ್ನಾಟಕ ಟೂರಿಸಂ ಟ್ರೀಡ್ ಫೆಸಿಲಿಟೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್:**

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಂಬಂಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು, ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು, ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಚೌಕಟ್ಟು ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಮಾನ್ಯತೆ ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವ್ಯಾಪಾರ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಕ್ರಮವಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

- **ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ (2014-19):**

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಲು ಮುಂದೆ ಬರುವ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವ ಸಂಬಂಧ ಸಹಾಯಧನ ಉತ್ತೇಜನ ಹಾಗೂ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ನೂತನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿಯನ್ನು (2014-19) ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮವಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

- **ಕರ್ನಾಟಕ ಟೂರಿಸಂ ವಿಷನ್ ಗ್ರೂಪ್ ಸ್ಥಾಪನೆ:**
 ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ವಿನೂತನ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸಲಹೆ ನೀಡಲು ಶ್ರೀ ಮೋಹನ್‌ದಾಸ್ ಪೈ ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವೂ ಸೇರಿ ದಂತೆ ವಿವಿಧ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಮಹನೀಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ವಿಷನ್ ಗ್ರೂಪ್ ಸ್ಥಾಪಿಸ ಲಾಗಿದೆ. ಸದರಿ ಸಮಿತಿಯು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಸದರಿ ವರದಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ರೂ. 50.00 ಕೋಟಿಗಳ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮವಹಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಡಿ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:**
 ದೇಶದಲ್ಲೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಡಿ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ ಪ್ರಾರಂಭಕವಾಗಿ 46 ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

Questions

1. Which among the following is/are correct?

- a. In Karnataka, Gross Value Added (GVA) per worker in unorganized manufacturing enterprises is more than all-India average.
- b. In Karnataka, Gross Value Added (GVA) per worker in organized manufacturing enterprises is more than all-India average.
- c. In terms of both GVA per enterprise and GVA per worker, Karnataka stood first in the country and accounted for more than twice as much as that of all-India average in service sector.
- d. b & c.

2. Which among the following is/are correct wrt Karnataka Nuthana Javali Neethi (2013-18)?

- a. New employment opportunities to 5 lakhs people.
- b. More emphasis will be given for development of technical Textile sector.
- b. Maximum Financial Assistance is being provided to MSME sector.
- d. All the above.

3. Which among the following is/are correct wrt ICT policy (2011)?

- a. Set up IT Investment Region (ITIR) near Bangalore International Airport Limited.
- b. Encourage setting up of Special Economic Zones (SEZs) dedicated to MSMEs in Mysore, Mangalore, Hubli- Dharwad Gulbarga and Belgaum.
- c. Preference to MSMEs in Government procurement orders.
- d. Initiate, enable and encourage "Buy Local" program to source from local IT/BPO/Telecom companies.
- e. All the above.

4. Which among the following is/are in-correct wrt Karnataka's I4 Policy 2013?

- a. Offers incentives and exemptions to facilitate existing & new firms to set up software or hardware development centres in tier-1, tier-2 & tier-3 cities in the state.
- b. Single-window agency for expeditious approvals, extends exemption from the state labour laws under the Industrial Employment Act for another five years.
- c. To achieve a whopping Rs.4 lakh crore (Rs.4 trillion) software exports from the state by 2020 , accounting for over 40% of the country's total exports.
- d. All the above.

5. Which among the following is/are correct wrt Karnataka's Electronics Systems Design and Manufacturing Policy 2013?

- a. Emerge as the leading contributor to India's ESDM sector by accounting for at least 10% of the USD \$400 billion by 2020.
- b. Generate over 20% of the country's total ESDM exports target of USD \$80 billion by 2020.
- c. Generate at least 240,000 new jobs, 25% of India's PhDs and 5000 patent filings in ESDM sector in Karnataka by 2020.
- d. All of the above.

6. Karnataka Udyog Mitra aims at

- a. Single contact point for all investors who are looking at setting up enterprises / business in Karnataka.
- b. Developing skills of un-employed youth in industrial sector.
- c. Generate 10 million jobs at the end of 2020 in industrial sector.
- d. Both b & c.

7. Which sector has the highest growth in industrial sector in Karnataka?

- a. Electricity
- b. Manufacturing
- c. Mining Sector
- d. None of the above

8. New Industrial Policy of Karnataka operates during

- a. 2014-2019
- b. 2014-2018
- c. 2014-2020
- d. 2013-2019

9. New Industrial Policy of Karnataka aims to achieve

- a. Industrial growth rate of 12 per cent annually and seeks to enhance the contribution of manufacturing sector to the state GDP from 16.87 per cent to 20 per cent.
- b. Industrial growth rate of 10 per cent annually and seeks to enhance the contribution of manufacturing sector to the state GDP from 16.87 per cent to 25 per cent.
- c. Industrial growth rate of 12 per cent annually and seeks to enhance the contribution of manufacturing sector to the state GDP from 16.87 per cent to 20 per cent.
- d. None of the above.

10. Karnataka Renewable Energy Policy operates during

- a. 2009-14
- b. 2010-15
- c. 2009-15
- d. 2014-18

11. Karnataka Solar Policy operates during

- a. 2014-21
- b. 2014-20
- c. 2015-20
- d. 2014-18

12. Karnataka Solar Policy aims to

- a. The new policy envisages solar power generation of 2,000 MW by 2021 in the state.
- b. The policy also promotes production of solar power by land-owning farmers.
- c. Both a & b.
- d. Only a.

13. Karnataka Tourism operates during

- a. 2014-19
- b. 2015-19
- c. 2014-20
- d. 2014-18

www.AmbitionIAS.com

ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು

ವಿದ್ಯುತ್ ಕ್ಷೇತ್ರ

ಸ್ಥಾಪಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸೇರ್ಪಡೆ

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಒಟ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾಪಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ದಿನಾಂಕ ೩೧-೦೩-೨೦೧೪ರಂದು ೧೪೦೨೯ ಮೆಗಾ ವ್ಯಾಟ್ಸ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸ್ಥಾಪಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ೮೪೨೦ ಮೆಗಾ ವ್ಯಾಟ್ಸ್ (ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯೂ ಸೇರಿ) ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಪಾಲು ೫೬೦೯ ಮೆಗಾ ವ್ಯಾಟ್ಸ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಮೂಲಗಳ ಪಾಲು ಸುಮಾರು ಶೇ.೭೨ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೩೧-೦೩-೨೦೧೪ರಂದು ಇದ್ದಂತಹ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಾಪಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೨೫.೫೪ರಷ್ಟು ಪಾಲು ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

(ಚಿತ್ರ ೧೧.೧). ಇದಕ್ಕೆ ಮಿನಿ ಜಲೋತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್ ಪಾಲು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಶೇ.೩೦.೯೦ಕ್ಕೆ ಏರುತ್ತದೆ. ಜಲ ಮತ್ತು ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಪವನ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಕಾಣಿಕೆಯು ೩೧೭೦.೪೩ ಮೆಗಾ ವ್ಯಾಟ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದು ಮೂರನೆಯ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇತರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ವಿನಿಮಯಗಳು

ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜಿನ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನೀಗಿಸಲು, ಕರ್ನಾಟಕವು ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಇತರೆ ೫೦೨ ಕರ್ನಾಟಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ೨೦೧೩-೧೪ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ವಿನಿಮಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಏರುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಬೇಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಹೊಸ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸೇರ್ಪಡೆ ದರವು ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ಇಂಧನ ಖರೀದಿಯು ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇತರೇ ಕಾರಣವು ಉಹಿಸಲಾಗದ ಮಾನ್ಯನ್ ಮಳೆಯಾಗಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯವು ಅದರ ಬಹಳಷ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಘಟಕಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಖರೀದಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಏರಿಕೆಯ ಜತೆಗೆ ಇಳಿದಿರುವ ಸರಾಸರಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬೆಲೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾಧ್ಯತೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸರಣ ಮತ್ತು ವಿತರಣ ನಷ್ಟ :

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಅದರ ಪ್ರಸರಣ ಮತ್ತು ವಿತರಣ ನಷ್ಟವನ್ನು ಶೇ. ೨೭.೫ರಿಂದ (೨೦೦೪-೨೦೦೫ರಲ್ಲಿದ್ದ) ಶೇ. ೧೯.೦೭ರವರೆಗೆ (೨೦೧೩-೧೪ರಲ್ಲಿ) ತಗ್ಗಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಸರಣ ಮತ್ತು ವಿತರಣ ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ ೨೦೧೫ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇ. ೧೮.೪೪ರಷ್ಟು ಇಳಿಕೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪುನರಾರ್ಚಿತ ತ್ವರಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:

ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಭಾಗ-ಎ ಮತ್ತು ಭಾಗ-ಬಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಎರಡು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಭಾಗ-ಎನಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಳವಡಿಕೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಪರಿಶೋಧನೆ, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ ಗ್ರಾಹಕ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಭಾಗ-ಬಿಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ವಿತರಣಾ ಕಾರ್ಯಜಾಲವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ೧೧ ಕೆವಿ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು, ೧೧ ಕೆವಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಾರ್ಗಗಳ ಪುನರಾವಾಹಕಗೊಳಿಸುವುದು, ೧೧ ಕೆವಿ ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು, ಪರಿವರ್ತಕಗಳನ್ನು/ಪರಿವರ್ತಕ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸುಸ್ಥಿತಿಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಆಧುನೀಕರಣ ಮಾಡುವುದು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆಯ ರೀತಿ

ಕೋಷ್ಟಕ ೧೨.೧೬ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೨೦೧೨-೧೩ರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರವು (ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ) ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಪಾಲು ಅಂದರೆ ಶೇ. ೩೭.೨೨ ಪಡೆದಿದ್ದು, ಜತೆಗೆ ದೂರದ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನವು ಗೃಹ ಬಳಕೆಯ ಪಾಲು ಶೇ. ೧೯.೯೪ ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿಯಲ್ಲಿ, ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಪಾವತಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ಗ್ರಾಹಕರು ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬೇಡಿಕೆಯ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆ:

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ.

೧. ಪ್ರಸ್ತುತ ಐಚ್ಛಿಕವಾಗಿರುವ 'ದಿನದ ಸಮಯಾಧಾರಿತ ದರವನ್ನು' ಕೈಗಾರಿಕಾ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ (ಸಾಂಕ್ಷನ್) ಲೋಡ್ ೫೦೦ಕೆವಿಎ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಿನ ಲೋಡ್‌ನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಹೆಚ್‌ಟಿ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಗೊಳಿಸುವುದು.

೨. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವಿದ್ಯುತ್‌ಬೀದಿ ದೀಪಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಲು ಹಾಗೂ ಆರಿಸಲು 'ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಟೈಮ್ ಸ್ವಿಚ್‌'ಗಳನ್ನು ಬೀದಿ ದೀಪಗಳಿಗೆ ಅಳವಡಿಸುವುದು.

೩. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೃಷಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಲೋಡ್‌ನ ೧೧ಕೆವಿ ಫೀಡರ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರಂತರ ಜ್ಯೋತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ೨೪x೭ ನಿಲುಗಡೆ ರಹಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯೇತರ ಲೋಡ್‌ಗೆ ಒದಗಿಸುವುದು.

೪. ಕೃಷಿ ಲೋಡ್‌ಗೆ ಅಧಿಕ ವೋಲ್ಟೇಜ್ ವಿತರಣಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು.

೫. ಸೋಲಾರ್ ವಾಟರ್ ಹೀಟರ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು

೬. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಇಂಧನ ಮಂತ್ರಾಲಯದವರ ಬ್ಯೂರೋ ಆಫ್ ಎನರ್ಜಿ ಎಫಿಶಿಯನ್ಸಿಯವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಬಚತ್ ಲ್ಯಾಂಪ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು.

೭. ಎಲ್ಲಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ/ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗಿನ ೬೦೦ ಚದರ ಅಡಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನಿರ್ಮಿತ ಸ್ಥಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ನಿವಾಸಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಲಾರ್ ವಾಟರ್ ಹೀಟರ್‌ನ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುವುದು.

೮. ಸರ್ಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ/ಅನುದಾನಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ/ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ/ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಎಫ್‌ಎಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬಳಸುವುದು.

೯. ಬ್ಯೂರೋ ಆಫ್ ಎನರ್ಜಿ ಎಫಿಶಿಯನ್ಸಿಯವರು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವಿದ್ಯುತ್ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುವುದು.

೧೦. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಅಳವಡಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ ಮಾದರಿ/ನಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.

೧೧. ಫ್ಲೋರೋಸೆಂಟ್ ಟ್ಯೂಬ್ ಲೈಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ತಾಮ್ರದ ಚೋಕ್ ಬಳಕೆಯ ಬದಲಿಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಚೋಕ್ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುವುದು.

ಬೆಂಗಳೂರು ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಕಂಪನಿಯು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಗ್ರಿಡ್ ಪೈಲಟ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಮೀಟರ್ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಂಧನ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮುಖಾಂತರ ದಾಖಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಪೋಸ್ಟ್ ಪೇಯ್ಡ್/ಪ್ರಿ ಪೇಯ್ಡ್ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲು ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುದೀಕರಣ:

ನಿರಂತರ ಜ್ಯೋತಿ ಯೋಜನೆ

ನಿರಂತರ ಜ್ಯೋತಿಯೋಜನೆಯು ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಲೋಡ್‌ನ್ನು ಕೃಷಿ ಲೋಡ್ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಯೇತರ ಲೋಡ್‌ಗಳಾಗಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಲ್ಲದೇ ಗೃಹೋಪಯೋಗಿ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗಾಗಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ದಿನದ ೨೪ ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲವೂ ಮತ್ತು ನಿಗದಿತ ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಗುಣ ಮಟ್ಟದ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ರಾಜೀವ್‌ಗಾಂಧಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುದೀಕರಣ ಯೋಜನೆ

ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುದೀಕರಣ ಯೋಜನೆಯು ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮೂಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಗೃಹೋಪಯೋಗಿ ವಿದ್ಯುದೀಕರಣದ ವಿಸ್ತರಣೆಗಾಗಿ ರೂಪಿಸಿರುವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು, ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ೨೦೦೫ರಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದ ೧೦೦೦೦ ವಿದ್ಯುತ್‌ರಹಿತ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುದೀಕರಣವನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ೨೩.೪ ಮಿಲಿಯನ್ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು.

ಕರ್ನಾಟಕ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಯಮಿತ (ಕೆ.ಆರ್.ಇ.ಡಿ.ಎಲ್)

ಕರ್ನಾಟಕ ನವೀಕರಿಸ ಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಯಮಿತವು(ಕೆ.ಆರ್.ಇ.ಡಿ.ಎಲ್) ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನವೀಕರಿಸ ಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಭಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ (ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿ).

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಹಸಿರು, ಸ್ವಚ್ಛ ಅನುಕೂಲಕರ ಪರಿಸರ ಹಾಗೂ ಇಂಧನದ ಭದ್ರತೆ, ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ನೀತಿಯನ್ನು (೨೦೦೯-೧೪ರ ಅವಧಿಗಾಗಿ) ೧೯-೦೧-೨೦೧೦ ರಂದು ಹೊರಡಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಸೌರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರತರುವಲ್ಲಿ ಚಾಲನೆಗಾಗಿ ೨೦೧೪-೨೦೧೮ ಅವಧಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಸೌರನೀತಿಯನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 11.14: ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನದಡಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸೇರ್ಪಡೆ (ಮೆ.ವ್ಯಾ.)

ಮೂಲಗಳು	2011-12ರಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸೇರ್ಪಡೆ	2012-13ರಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸೇರ್ಪಡೆ	2013-14ರಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸೇರ್ಪಡೆ	2014-15ರಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸೇರ್ಪಡೆ (31 ಡಿಸೆಂಬರ್- 2014ರವರೆಗೆ)
ಪೆವನೆ ವಿದ್ಯುತ್	215.05	201.65	183	230.50
ಸಣ್ಣ/ ಮಿನಿ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್	34.85	51.01	40.65	26.65
ಸಹ ಉತ್ಪಾದನೆ	184.00	180.00	76	0
ಸೌರ ಶಕ್ತಿ	3.00	5.00	17	43
ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಶಕ್ತಿ	0	2.50		10
ಒಟ್ಟು	436.90	440.16	328.74	310.15

ಆಧಾರ: ಕರ್ನಾಟಕ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಯಮಿತ ಮತ್ತು ಇಎಂಸಿ

ರಸ್ತೆಗಳು

ರಾಜ್ಯದ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು (ಅಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳು) ಪ್ರತಿ 100 ಚ.ಕಿ.ಮೀ. ವಿಸ್ತೀರ್ಣಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ ರಾಜ್ಯದ ಸರಾಸರಿ ರಸ್ತೆಯ ಉದ್ದವು ೩೯.೩೪ ಕಿ.ಮೀ. ಇರುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪೈಕಿ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ರಸ್ತೆಗಳ ಸರಾಸರಿ ಉದ್ದವು ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿದ್ದು ೭೦.೩೬ ಕಿಮೀಗಳಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಸ್ತೆಗಳ ಸರಾಸರಿ ಉದ್ದವು ಅತೀ ಕಡಿಮೆಯದಾಗಿದ್ದು ೨೪.೫೮ ಕಿ.ಮೀ.ಗಳಿರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 12.30: ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ರಸ್ತೆ ಉದ್ದದ ವಿವರಗಳು.

(ಕಿ.ಮೀ.ಗಳಲ್ಲಿ)

ರಸ್ತೆಯ ವರ್ಗೀಕರಣ	ವರ್ಷ	
	2012-13	2013-14(ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-2013)
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು	4490	4688
ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು	20770	20572
ಜಿಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳು	49959	49959
ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ರಸ್ತೆಗಳು	8366	8366
ಇತರೇ ರಸ್ತೆಗಳು	148412	148412
ಒಟ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳು	231997	231997

ಆಧಾರ: ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ, ಬಂದರು ಮತ್ತು ಒಳನಾಡು ಜಲಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಗ್ರಾಮ ಸಡಕ್ ಯೋಜನೆ

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಗ್ರಾಮ ಸಡಕ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ೨೦೦೭ರ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ೫೦೦ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸರ್ವಮುತು ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಡಕ್ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ರೂ.೩೬೪೨.೧೨ ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್, ೨೦೧೩ರಂದು ೧೬೦೪೯.೬೦ ಕಿಮೀ ರಸ್ತೆ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಡಾಂಬರು ಹಾಕಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೨೨೩೫ ಜನವಸತಿಗಳು (೨೪೫೫೫೫೫) ಇನ್ನೂ ಯಾವುದೇ ರಸ್ತೆಗಳಿಂದ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು

ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಾಖಾವಾರು ಸರಾಸರಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ೭೭೪೮ ರಷ್ಟಿದ್ದು, ಇದ್ದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಇತರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸರಾಸರಿ ಠೇವಣಿ ಸಂಗ್ರಹ ಹಾಗೂ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ೪ನೇ ಮತ್ತು ೫ನೇ ಸ್ಥಾನ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 11.28: ವರ್ಷದ ಅಂತ್ಯದಂತೆ ವಿವಿಧ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಶಾಖಾ ಜಾಲದ ವಿವರ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಬ್ಯಾಂಕ್ ವರ್ಗೀಕರಣ	ಮಾರ್ಚ್ 2012	ಮಾರ್ಚ್ 2013	ಮಾರ್ಚ್ 2014
1	ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು	5610	6052	6876
2	ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕ್	1374	1460	1547
3	ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಆಪೆಲ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿ.	40	40	-
4	ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್	177	178	201
5	ಡಿಸಿಸಿ ಬ್ಯಾಂಕ್	615	630	672
6	ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್	38	38	38
7	ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆ	31	32	32
	ಒಟ್ಟು	7885	8430	9366

ಆಧಾರ: ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಮಿತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ.

ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಮುಂಗಡಗಳು

ದೇಶೀಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಅವುಗಳ ನಿವ್ವಳ ಬ್ಯಾಂಕು ಸಾಲದ ಶೇಕಡ ೪೦ ರಷ್ಟನ್ನು ಆದ್ಯತಾ ವಲಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ನೀಡಿರುವ ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಮುಂಗಡಗಳು ಮಾರ್ಚ್ ೨೦೧೩ರ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ೧೩೯೨೮೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಮುಂಗಡಗಳು ಮುಂಗಡ ರೂ.೧೨೦೯೮೧ ಕೋಟಿಗಿಂತ ರೂ.೧೮೩೦೨ ಕೋಟಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಮುಂಗಡಗಳ ಶೇಕಡ ೪೦.೩೯ರಷ್ಟಿದ್ದು , ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ.

ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು

ವಿದ್ಯುತ್ ಕ್ಷೇತ್ರ

ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಸರಬರಾಜು ಕೊರತೆಯು ಸುಮಾರು ಶೇ.೧೦ರಷ್ಟಿದ್ದು, ಈ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ನಿರಂತರ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸಾರಣ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯುತ್ ವಲಯದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಕಂಪನಿಗಳು ಬದಲಾದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಂದಿನ ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಉತ್ಪಾದನೆ, ಪ್ರಸರಣ ಮತ್ತು ವಿತರಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಂದರೆ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಗ್ರಿಡ್, ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಮತ್ತು ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ಹಾಗೂ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಳವಡಿಸುತ್ತಿವೆ.

- ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ವಲಯದಡಿ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಗರಿಷ್ಠವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸಾಧಿಸುವುದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ವಿತರಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಏರುತ್ತಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲು, ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

12.4.2 ರಸ್ತೆಗಳು

- (1) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ರಸ್ತೆ ಜಾಲವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಿಂದ ಅಂತರ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿನ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ.
- (2) ಸುಮಾರು ಶೇ.64ರಷ್ಟು ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಶೇ. 99ರಷ್ಟು ಜಿಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ದಾರಿ ಅಗಲವು ಏಕ ಪಥವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಾಹನ ದಟ್ಟಣೆಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು ಬಹುತೇಕ ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ದ್ವಿಪಥ ಅಗಲಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುತ್ತದೆ.
- (3) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ವಾಹನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಮಾರ್ಚ್ 2013ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 12.03 ಲಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಾಹನಗಳ ಏರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಅಗಲಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೇವಲ ಶೇ.19ರಷ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ದಾರಿ ಅಗಲವು ಚತುಷ್ಪಥವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- (4) ಸರ್ವಋತು ರಸ್ತೆಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಪರ್ಕ ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬಡತನವು

ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಶೇ.48ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಮೀಣ ರಸ್ತೆಗಳು ಸರ್ವಋತು ರಸ್ತೆಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಬಾಕಿ ಶೇ.52ರಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ವಋತು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುತ್ತದೆ.

12.4.3. ಸಾರಿಗೆ

- (1) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಬದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬಹಳ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಇದರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಲ್ಲದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್ ಸಂಚಾರದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸವಾಲಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುತ್ತದೆ.
- (2) ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋಪಾಲಿಟನ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರಸ್ತುತ 2430 ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, 31.10 ಲಕ್ಷ ಕಿ.ಮೀ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸರಾಸರಿ 49 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿದ ಸರಾಸರಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಶೇ. 8.17ರಷ್ಟು ಏರಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಏರುತ್ತಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲು 2017ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋಪಾಲಿಟನ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ 10000 ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

12.4.4. ರೈಲ್ವೆ ಮತ್ತು ವಿಮಾನ ಯಾನ

ರಾಜ್ಯ ಪೊಜೆಕ್ಟ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮೆಷಿನರಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವಾಗ, ರಾಜ್ಯದ ಇಲಾಖೆ/ಏಜನ್ಸಿಗಳಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವಾಗ ಕಂಡುಬಂದ ಹಲವಾರು ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ತರುವಾಗ, ಭಾರಿ ಬೇಡಿಕೆಯಿರುವ ವಿವಿಧ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿನ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆಧಾರಿತ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕರ್ನಾಟಕವು ಗುರುತಿಸಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈಲು ಸಾಂದ್ರತೆಯು 1000 ಕಿ.ಮೀಗೆ 16 ಕಿ.ಮೀ ಇರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರೈಲು ಸಾಂದ್ರತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು

ಅನುಷ್ಠಾನದ ವೇಗವನ್ನು ಮತ್ತು ರೈಲು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಹೊಸ ರೈಲ್ವೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು 50:50 ವೆಚ್ಚ ಪಾಲು ಹಂಚಿಕೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಚ್ಛಿದ್ಧ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವೈಮಾನಿಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಖಾಸಗಿ ಆಯೋಜಕರಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಆಸನಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ, ಹಾರಾಟದ ಮೈಲುಗಳಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ನೀಡುವುದು.
- ವಿಮಾನ ಯಾನ ಟಿಕೇಟ್ ದರಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದು.
- CESSNAದಂತಹ ಸಣ್ಣ ವಿಮಾನಗಳನ್ನು (ATR) ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

- ಗ್ರೂಪ್-ಬಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವಿಮಾನ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಸುವುದು.

ಮೆಟ್ರೋ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಸವಾಲು ಏನೆಂದರೆ ವಿವರವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ನೀಡುವುದು. ನಮ್ಮ ಮೆಟ್ರೋ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಚಿತವಾಗಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲು ಯೋಜನೆಯು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಸಮೂಹ ಪ್ರಯಾಣ ರೈಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರೀಚ್-1ನ್ನು (ಬೈಯಪ್ಪನಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಎಂ.ಜಿ. ರಸ್ತೆವರೆಗಿನ 6.7 ಕಿ.ಮೀ.ಗಳು) 20-10-2011ರಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದ್ದು, 2013ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 147 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಸೌಲಭ್ಯವು ದೊರೆತಿರುತ್ತದೆ.

Questions

1. Which of the following is/are in-correct wrt power sector in Karnataka?

- a. Hydel power generation has the highest share in the total power capacity followed by thermal energy.
- b. Agricultural sector (water pumping through irrigation pumpsets) accounted for highest share of electricity consumed.
- c. The private sector capacity includes mainly the renewable energy sources of power generation with a share of nearly 60%.
- d. Solar energy has the highest share in renewable energy sources of power.

2. Re - structured Accelerated Power Development Reforms Programme aims at

- a. To strengthen the power distribution network and reduce overall AT&C losses.
- b. Implementation of IT applications / energy auditing and establishment of IT based consumer service centres.
- c. Implementation of regular distribution network strengthening projects such as strengthening 11kV distribution system.
- d. All the above.

3. Niranthara Jyothi Yojane (NJY) aims at

- a. To provide continuous power supply to SEZ through 11kV distribution system.
- b. To provide 24 hours quality power supply to both urban and rural areas by reducing AT&C losses.
- c. To segregate the rural area loads into agricultural and non-agricultural loads so as to provide 24 hours of quality power supply to rural areas.
- d. Both a & c.

4. With respect to Karnataka Renewable Energy Development, which is/are correct

- a. Wind energy accounts for major share in the capacity.
- b. Solar energy accounts for major share in the capacity.
- c. Solar Policy for 2011-16 for giving impetus to exploitation of solar energy.
- d. Both a & c.

5. In the State, the average length of the PWD roads (viz; NH, SH & MDR) per 100 sq.km area is highest for

- a. State highways.
- b. Municipal roads.
- c. Major district roads.
- d. National Highways.

6. MINOR PORTS POLICY 2014 aims to

- a. to cater to the needs of increasing traffic of Karnataka and its neighboring states by providing efficient facilities and services and to support the country's domestic and international trade;
- b. to create sufficient infrastructure facilities by both Government and private efforts to handle 5-10% of India's total cargo in Karnataka maritime waters
- c. Both a & b.
- d. Only b.

www.AmbitionIAS.com

www.AmbitionIAS.com

ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಸರ

ಕಾಡುಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ

ಒಟ್ಟಾರೆ ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೧೮.೮೩ ರಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಶೇಕಡ ೩.೦೮ ರಷ್ಟು ಮರಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿದ್ದು, ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೇಕಡ ೨೧.೯೧ ರಷ್ಟು ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಆವರಿಸಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ನಂತರ ಅರಣ್ಯವು ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲ್ಪಡುವ ಭೂ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 9.1: 2011-12ನೇ ಸಾಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ಗೀಕೃತ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ದಾಖಲಿತ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಿವರಗಳು:

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಕಾನೂನಿನ ಸ್ಥಿತಿ	ಪ್ರದೇಶ (ಚ.ಕಿ.ಮೀ.)	ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶದ ಶೇಕಡಾವಾರು
1	ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅರಣ್ಯ	29550.19	15.40
2	ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ	3585.22	1.86
3	ಗ್ರಾಮೀಣ ಅರಣ್ಯ	49.05	0.03
4	ಅವರ್ಗೀಕೃತ ಅರಣ್ಯ	10117.92	5.27
5	ಖಾಸಗಿ ಅರಣ್ಯ	54.07	0.03
	ಒಟ್ಟು	43356.45	22.60

Uttar Kannada has highest total forest area in absolute terms and Kodagu highest total forest area of 76% of geographical area.

೨೦೦೧ ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ೨೬೧೫೬ ಚ'ಕಿಮೀ (೭೦ ಪ್ರತಿಶತ) ಇದ್ದುದಾಗಿ ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಇದು ೨೦೦೭ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ೨೧೯೫೮ ಚ'ಕಿಮೀಗಳಿಗೆ ಇಳಿದಿದ್ದು (೬೦ಪ್ರತಿಶತ) ೭ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ ಶೇ.೧೦ ರಷ್ಟು ಇಳಿಕೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತೆರೆದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ೧೦೮೩೫ ಚ'ಕಿಮೀ ದಿಂದ ೧೪೨೩೨ ಚ.ಕಿಮೀ ರವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಕಂಡಿತು (ಕೋಷ್ಟಕ ೯.೪).

ಕೋಷ್ಟಕ 9.5: ಅರಣ್ಯ ಹೊದಿಕೆಯ ವಿವಿಧ ವರ್ಗೀಕರಣ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಅರಣ್ಯಗಳ ವಿಧಗಳು	ಶೇಕಡಾವಾರು
1	ತೋಯ್ಯ ಅಚ್ಚ ಹಸಿರು ಅರಣ್ಯಗಳು	16.70
2	ಅರೆ-ಹಸಿರು ಅರಣ್ಯಗಳು	13.56
3	ತೇವ ಕ್ಷಣಿಕ ಅವಧಿಯ ಅರಣ್ಯಗಳು	24.20
4	ನೆಡುತೋಪು/ಟಿ.ಒ.ಪಿ.	8.24
5	ಒಣ ಹವೆಯ ಅರಣ್ಯಗಳು	24.34
6	ಕುಟುಕುಮುಳ್ಳುಗಳ ಅರಣ್ಯಗಳು	11.93
7	ಉಪೋಷ್ಣವಲಯದ ದೊಡ್ಡ ಎಲೆಗಳ ಅರಣ್ಯಗಳು	1.03
	ಒಟ್ಟು	100.00

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳು:

೫ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು ಮತ್ತು ೨೬ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಅಭಯಾರಣ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅದು ಒಟ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಶೇ.೨೧.೪೩% ಅನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-೮.7(ಎ): ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು, ವನ್ಯಧಾಮ & ಪಕ್ಷಿಧಾಮಗಳು (ಮುಂದುವರಿದಿದೆ)

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವೃತ್ತ	ವಿಭಾಗ	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ / ವನ್ಯಧಾಮ	ಪ್ರದೇಶ ಜಿ. ಕೀ. ಗಳಲ್ಲಿ
2	ಮು.ಅ.ಸಂ. ಮೈಸೂರು ವೃತ್ತ, ಮೈಸೂರು	3. ಉ.ಅ.ಸಂ. ವನ್ಯಜೀವಿ ವಿಭಾಗ, ಮೈಸೂರು	3. ಆದಿಚುಂಜನಗಿರಿ ನವಿಲುಧಾಮ	0.84
			4. ರಂಗನತಿಟ್ಟು ಪಕ್ಷಿಧಾಮ	0.67
			5. ಅರಭಿತಿಟ್ಟು ಪಕ್ಷಿಧಾಮ	13.50
			6. ಮೇಲುಕೋಟೆ ವನ್ಯಧಾಮ	48.82
3	ಮು.ಅ.ಸಂ. ಚಾಮರಾಜನಗರ ವೃತ್ತ, ಚಾಮರಾಜನಗರ	4. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಬಿ.ಆರ್.ಐ. ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶ, ಚಾಮರಾಜನಗರ	7. ಬಿ.ಆರ್.ಐ. ವನ್ಯಧಾಮ	538.52
		5. ಉ.ಅ.ಸಂ. ಕಾವೇರಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ವಿಭಾಗ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ	8. ಕಾವೇರಿ ವನ್ಯಧಾಮ	1027.53
		6. ಉ.ಅ.ಸಂ. ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ವಿಭಾಗ	8. ಮಲೈಮಹದೇಶ್ವರ ವನ್ಯಧಾಮ	906.187
4	ಮು.ಅ.ಸಂ. ಕೊಡಗು ವೃತ್ತ, ಮಡಿಕೇರಿ	7. ಉ.ಅ.ಸಂ. ವನ್ಯಜೀವಿ ವಿಭಾಗ, ಮಡಿಕೇರಿ	10. ಪುಷ್ಪಗಿರಿವನ್ಯಧಾಮ	102.92
			11. ತಲಕಾವೇರಿ ವನ್ಯಧಾಮ	105.59
			12. ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ ವನ್ಯಧಾಮ	181.29
5	ಮು.ಅ.ಸಂ. ಮಂಗಳೂರು ವೃತ್ತ ಮಂಗಳೂರು	8. ಉ.ಅ.ಸಂ. ಕುದುರೆಮುಖ ವನ್ಯಜೀವಿ ವಿಭಾಗ, ಕಾರ್ಕಳ	13. ಕುದುರೆಮುಖ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ	600.57
			14. ಸೋಮೇಶ್ವರ ವನ್ಯಧಾಮ	314.25
			15. ಮೂಕಾಂಜಿಕ ವನ್ಯಧಾಮ	370.37

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವೃತ್ತ	ವಿಭಾಗ	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ / ವನ್ಯಧಾಮ	ಪ್ರದೇಶ ಜ. ಕೀ. ಗಳಲ್ಲಿ
6	ಮು.ಅ.ಸಂ. ಕೆನರಾ ವೃತ್ತ, ಶಿರಸಿ	8. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಹುಲ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶ, ಅಣಶಿ-ದಾಂಡೇಲ	16. ದಾಂಡೇಲ ವನ್ಯಧಾಮ	886.41
			17. ಅಣಶಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ	417.34
7	ಮು.ಅ.ಸಂ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ವೃತ್ತ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ.	10. ಉ.ಅ.ಸಂ. ವನ್ಯಜೀವಿ ವಿಭಾಗ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ	18. ಶೆಟ್ಟಹಳ್ಳಿ ವನ್ಯಧಾಮ	395.60
			18. ಶರಾವತಿ ವನ್ಯಧಾಮ	431.23
			20. ಗುಡವಿ ವನ್ಯಧಾಮ	0.73
8	ಮು.ಅ.ಸಂ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ವೃತ್ತ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	11. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಭದ್ರಾ ಹುಲ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	21. ಭದ್ರಾ ವನ್ಯಧಾಮ	500.16
9	ಮು.ಅ.ಸಂ. ಧಾರವಾಡ ವೃತ್ತ	12. ಸ.ಅ.ಸಂ. ವನ್ಯಜೀವಿ ಉಪ ವಿಭಾಗ, ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು	22. ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು ಕೃಷ್ಣಮೃಗ ಧಾಮ	118.00
			23. ಅತ್ತಿವೇರಿ ಪಕ್ಷಿಧಾಮ	2.23
10.	ಮು.ಅ.ಸಂ. ಬಳ್ಳಾರಿ ವೃತ್ತ	13. ಸ.ಅ.ಸಂ. ವ.ಜೀ. ಉಪ ವಿಭಾಗ ಕಮಲಾಪುರ	24. ದಾರೋಜಿ ಕರಡಿ ಧಾಮ	82.72
		14. ಉ.ಅ.ಸಂ. ದಾವರಣಗೆರೆ (ಪ್ರಾ) ವಿಭಾಗ.	25. ರಂಗಯ್ಯನದುರ್ಗಾ ಕೊಂಡುಕುರಿ ವನ್ಯಧಾಮ	77.23
		15. ಉ.ಅ.ಸಂ. ಬಳ್ಳಾರಿ(ಪ್ರಾ) ವಿಭಾಗ	26. ಗುಡೇಕೋಟೆ ಕರಡಿಧಾಮ	38.48

ಬಂಡಿಪುರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವಿದೆ -. ೮೭೨,೨೪ ಚ.ಕಿ.ಮೀ. ದೊಡ್ಡ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪಾರ್ಕ್.

ಕಾವೇರಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ನಿಸರ್ಗಧಾಮದ (ಚಾಮರಾಜನಗರ) ೧೦೨೭.೫೩ ಚದರ. ಕಿಮೀ. ದೊಡ್ಡ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳಿವೆ ಆಗಿದೆ.

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ - Aghanashini ಸಂರಕ್ಷಣಾ ರಿಸರ್ವ್ . ೨೯೯,೫೨ ಚ.ಕಿ.ಮೀ.. ದೊಡ್ಡ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಮೀಸಲು ಆಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹುಲಿ ಸಂತತಿಗಳ ಪೈಕಿ ರಾಜ್ಯವು ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಸುಮಾರು ೪೫೦೦ ಜಾತಿಯ ಹೂ ಬಿಡುವ ಸಸ್ಯಗಳು, ೫೦೦ ಜಾತಿಯ ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಸ ಪರ್ಣಗಳು ೧೨೦ ಜಾತಿಗಳು, ೭೦ ಜಾತಿಯ ಕಪ್ಪೆಗಳು, ಮತ್ತು ೮೦೦ ಜಾತಿಯ ಮೀನುಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

Since 2006, tiger monitoring exercise is being undertaken every four years.

Phase I	Field data collected at the beat-level (i.e the primary patrolling unit) by trained personnel using a standardised protocol.
Phase II	Analysis of habitat status of tiger forests using satellite data.
Phase III	Camera trapping was the primary method used, where individual tigers were identified from photographs based on their unique stripe patterns. This information was analysed using a well-established scientific framework. Camera trapping was carried out by teams of wildlife biologists and local forest personnel.
Phase IV	Monitoring of tiger source populations under National Tiger Estimation in Karnataka.

ಕರ್ನಾಟಕ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಮಂಡಳಿ

ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ ೨೦೦೨ರ ಕಲಂ ೨೨ರ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯ ಮಂಡಳಿಯು ದಿನಾಂಕ.೦೧.೦೮.೨೦೦೩ ರಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

೧. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ನಿಯಮಗಳು ೨೦೦೩ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ ೨೦೦೨ನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು.

೨. ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯ ಮಂಡಳಿಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ,

೩. ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಶೋಧನೆ, ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

೪. ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.

ಮಂಡಳಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆ:

೧. ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಗಳರಚನೆ:

ಈವರೆಗೆ ರಚನೆಯಾದ ಬಿಎಂಸಿಗಳ ವಿವರ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿವೆ.

೧. ೪೩೮೪ ಬಿಎಮ್‌ಸಿ ಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ,

೨. ೯೨ ಬಿಎಮ್‌ಸಿ ಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ

೩. ೧೩ ಬಿಎಮ್‌ಸಿ ಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

೨. ಜನತಾ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ದಾಖಲಾತಿ (ಪಿ.ಬಿ.ಆರ್):

ಪಿ.ಬಿ.ಆರ್. ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದ ದಾಖಲೆ ಪುಸ್ತಕ, ಈ ದಾಖಲೆ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯದ ಜ್ಞಾನ, ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪಾರಂಪರಿಕ ಉಪಯೋಗಗಳು, ಇವುಗಳ ದಾಖಲಾತಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

೩. ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳ ಘೋಷಣೆ:

ತಾಣಗಳು	ಜಿಲ್ಲೆ	ತಾಲ್ಲೂಕು/ಗ್ರಾಮ	ವಿವರಣೆ
ನಲ್ಲೂರು ಹುಣಸೇ ತೋಪು	ಬೆಂಗಳೂರು (ಗ್ರಾಮಾಂತರ)	ದೇವನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ನಲ್ಲೂರು ಗ್ರಾಮ, ಸ. ಆದೇಶ ಸಂ ಅಪಜೀ 154 /ಪರಿಸರ 2006, ಬೆಂಗಳೂರು ದಿ. 24/1/2007.	ನಲ್ಲೂರು ಹುಣಸೇತೋಪು ಸುಮಾರು 53 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 300 ವಿಶಿಷ್ಟ ವಂಶವಾಹಿ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಮರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕಾರ್ಬನ್ ಡೇಟಿಂಗ್ ಪ್ರಕಾರ ಮರದ ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು 410 ವರ್ಷಗಳೆಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಹೊಗರಬಾನ್	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಳ್ಳಿಗನೂರು ಗ್ರಾಮ, ಸ. ಆದೇಶ ಸಂ. ಅಪಜೀ 35 ಪರಿಸರ 2009, ಬೆಂಗಳೂರು ದಿ. 4/9/2010	ಈ ಪ್ರದೇಶವು ಲಿಂಗದಹಳ್ಳಿ ರಸ್ತೆಯ ಬೀರೂರಿನ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2508.15 ಎಕರೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
ಗಾಂಧಿ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ	ಬೆಂಗಳೂರು (ನಗರ)	ಬೆಂಗಳೂರು, ಸ. ಆದೇಶ ಸಂ ಅಪಜೀ 154 / ಪರಿಸರ 2009, ಬೆಂಗಳೂರು ದಿ. 30/9/2010	ಬೆಂಗಳೂರು ಗಾಂಧಿ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರದ 1380 ಎಕರೆ (559 ಹೆಕ್ಟೇರ್) ಪ್ರದೇಶವು ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅತ್ಯಂತ ಹಸಿರು ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
ಅಂಬಾರಗುಡ್ಡ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಸ. ಆದೇಶ ಸಂ ಅಪಜೀ 21 / ಪರಿಸರ 2010, ಬೆಂಗಳೂರು ದಿ. 18/11/2011	3857.12 ಎಕರೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ವಾತಾವರಣ ಬದಲಾವಣೆಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವಲಯ ಯೋಜನೆಗಳು

ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಯೋಜನೆ:

೨೦೧೨-೧೩ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳ ನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಕುಟುಂಬದವರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ೧೦೦ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ .

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ, ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಕೊಡುವುದು, ಸೋಲಾರ್ ಲ್ಯಾಂಪ್, ಸರಳ ಒಲೆ, ಎಲ್‌ಪಿಜಿ ಗ್ಯಾಸ್ ಸ್ಟೋವ್ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಗಿರಿಜನ ಉಪಯೋಜನೆ-

೨೦೧೨-೧೩ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಗಿರಿಜನ ಉಪಯೋಜನೆ ಲೆಕ್ಕ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬದವರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ, ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಕೊಡುವುದು, ಸೋಲಾರ್ ಲ್ಯಾಂಪ್, ಸರಳ ಒಲೆ, ಎಲ್‌ಪಿಜಿ ಗ್ಯಾಸ್ ಸ್ಟೋವ್ ವಿತರಣೆ ಮತ್ತು ಮೇದಾರ ಬಿದಿರುಗಳ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಕೃಷಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಯೋಜನೆ:

ಅರಣ್ಯೇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವೃಕ್ಷ ಕವಚವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಾಗೂ ರೈತರುಗಳನ್ನು ಗಿಡ ನೆಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ರೈತರನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ೨೦೧೧ ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರವು “ಕೃಷಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಯೋಜನೆ”ಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಿದ್ದು, ಅದರಂತೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ರೈತರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಹಾಗೂ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅವರ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬಹುದು.

“ಮಗುವಿಗೊಂದು ಮರ, ಶಾಲೆಗೊಂದು ವನ”

ಶಾಲಾ, ಕಾಲೇಜು ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅವರಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ಹೂ ಬಿಡುವ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡಲಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ನೆರಳುಕೊಡುವಮರದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಶಾಲಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಾಗುವುದು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಅವರಣದಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ. ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳ ಹಾಗೂ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಲುಸಸಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ದೈವಿವನ:

೨೦೧೧-೧೨ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೈವಿವನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯೆಂದರೆ ಪ್ರತಿ ಅರಣ್ಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಹೆ. ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಫಲ ಬಿಡುವ ಮರಗಳು ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಉದ್ಯಾನವನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ಯಾನವನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಇಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯುಳ್ಳ ಸಸಿಗಳು, ಔಷಧಿ ಸಸಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರೇ ಫಲ ನೀಡುವ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ತಮ್ಮ ಮನೆ ಹಾಗೂ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಸಲು ವಿತರಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಉದ್ಯಾನವನವನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸಮೀಪವಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜೀವಿ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

x. ಸಮೃದ್ಧ ಹಸಿರು ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆ

ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ, ಹಳ್ಳಿಗಳು ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಯಾಗಲು, ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ “ಸಮೃದ್ಧ ಹಸಿರು ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆ” ಎಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ೩೦ ಗ್ರಾಮ ಅರಣ್ಯ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿವೆ.

- ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ನೆಡುತೋಪುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ ವೃದ್ಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರು ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಅರಣ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಗೋಬರ್ ಅನಿಲ ಸ್ಥಾವರ, ಸರಳ ಒಲೆ, ಎಲ್‌ಪಿಜಿ ಸಾಧನಗಳ ವಿತರಣೆಯಿಂದ ಜೀವನಶೈಲಿ ಸುಧಾರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ ಇಲಾಖೆ

ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆ:

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು ವಾಯು (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಭಾವಣೆ) ಕಾಯಿದೆ, ೧೯೮೦ರ ಅನುಸಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಯುಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

(೧) ವಾಹನಗಳಿಂದ ಹೊರಸೂಸುವ ಹೊಗೆ

(೨) ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಂದ ಹೊರಹಾಕಲ್ಪಡುವ ಧೂಮ ಹಾಗೂ

(೩) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ದಹನ ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲಗಳಾಗಿವೆ.

ಪರಿಷ್ಕೃತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿಗದಿತ ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟದ ದರ್ಜೆಗಳನ್ವಯ (ದಿ:೧೬.೧೧.೨೦೦೯), ಮೂರು ಅಂಶಗಳು ಅಂದರೆ, ಉಸಿರಾಡುವಾಗ ಸೇವಿಸುವಂಥ ತೇಲಾಡುವ ಕಣಗಳು, (RSPM), ಗಂಧಕದ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡ್

(SO) ಮತ್ತು ಸಾರಜನಕದ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡ್ (NO) ಮಾಪನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟ ಪರಿವೇಷ್ಠಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ೧೫ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟ ಮಾಪನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

(RSPM) ಪ್ರಮಾಣ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿಗದಿತ ಮಿತಿಯಾದ ೬೦೫/ಒ³ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ.

RSPM ಪ್ರಮಾಣ ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ದಾವಣಗೆರೆ ನಗರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಮಗ್ರ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ಸೂಚ್ಯಂಕ (ಆಇಐ):

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೈಕಂಪಾಡಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಮೂಹ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿನ ಭದ್ರಾವತಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಮೂಹವನ್ನು ಸಿಇಪಿಐ ಮಾಲಿನ್ಯ ಸೂಚ್ಯಂಕದನ್ವಯ ೭೩.೬೮ ಮತ್ತು ೭೨.೩೩ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಠೋರ ಮಾಲಿನ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂದೂ ಹಾಗೂ ರಾಯಚೂರು, ಬೀದರ ಮತ್ತು ಪೀಣ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮಾಲಿನ್ಯ ಸೂಚ್ಯಂಕ ೫೩, ೫೪, ೬೬ ಇರುವುದರಿಂದ ತೀವ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯಯುಕ್ತ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು ಕೇಂದ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಬೈಕಂಪಾಡಿ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾವತಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯದೇ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು ಭದ್ರಾವತಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಮೂಹ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಿಇಪಿಐ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ಫೆಬ್ರವರಿ-ಏಪ್ರಿಲ್ ೨೦೧೩ರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿತು. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸೂಚ್ಯಂಕವು ೭೨.೩೩(೨೦೦೯) ರಷ್ಟಿದ್ದದ್ದು ಈಗ ೪೫.೨೭(೨೦೧೩)ರಷ್ಟಾಗಿದೆ.

ಸಿಪಿಐಬಿಯು ಬೈಕಂಪಾಡಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸಿಇಪಿಐ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಫೆಬ್ರವರಿ-ಏಪ್ರಿಲ್ ೨೦೧೩ರಂದು ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಸಿಇಪಿಐ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ಪುನರ್‌ಮೌಲ್ಯೀಕರಣ ಮಾಡಿ ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ಸಿಇಪಿಐ ಸೂಚ್ಯಂಕವು ೭೩.೮೬ ರಿಂದ ೬೭.೬೨ರಷ್ಟಾಗಿದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ:

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ (ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ನಿಭಾವಣೆ) ನಿಯಮಗಳು, ೨೦೧೧ರ ರೀತ್ಯಾ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು ನೋಂದಣಿ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮರು ಬಳಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿಯಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ನಿಗದಿತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

೪೦ ಮೈಕ್ರಾನಾಗಿಂತ ತೆಳುವಾದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಕೈಚೀಲಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಕೈಚೀಲಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿರುತ್ತೇಜಿಸುವ ಕ್ರಮವಾಗಿ ೪೦ ಮೈಕ್ರಾನಾಗಿಂತ ದಪ್ಪನಾದ ಕೈಚೀಲಗಳಿಗೆ ದರ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಗರ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ:

ರಾಜ್ಯದ ೨೦೯ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ೨೦೩ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಫಿಲ್ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿವೆ. ಒಟ್ಟು ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಕೇವಲ ಶೇಕಡ ೫ ರಷ್ಟು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾತ್ರ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ತರ ಉಪಯುಕ್ತ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉಪಯುಕ್ತ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಬಳಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಳಗೊಳಿಸುವುದು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಂದಿರುವ ಒಂದು ಸವಾಲಾಗಿದೆ. ಕಟ್ಟಡದ ಅವಶೇಷಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಲೇವಾರಿ ಮತ್ತು ಅದು ನಗರ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಕೆಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಂದಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಸವಾಲು. ಈ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕಸಾಯಿಖಾನೆಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ವಿಲೇ ಮಾಡುವುದು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಆದ್ಯತೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಕಸಾಯಿ ಖಾನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸಮೀಪ ಹಾರೋಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ೧೨ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಇಂತಹ ಆಧುನಿಕ ಕಸಾಯಿಖಾನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಾಲಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಮೊದಲನೇ ಬಾರಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯು ಕೆಲವು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಕೆಳಕಂಡ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಯಾರಿಸಿರುತ್ತದೆ.

- (೧) ನೆಲಹೂಳು ನಿವೇಶನದ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶ ಬಫರ್ ಜೋನ್
- (೨) ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ದೊಡ್ಡ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ/ವಿವಿಗಳಲ್ಲಿ
- (೩) ನಿರ್ಮಾಣ ಅವಶೇಷಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ
- (೪) ಕಸಾಯಿಖಾನೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.

ಓಜೋನ್ ಪದರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ:

೧೯೮೭ರ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಾಂಟ್ರಿಯಲ್ ಪ್ರೊಟೋಕಾಲ್ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್‌ನಂತಹ ಮಾರಕ ಕಾಯಿಲೆ ತರಬಲ್ಲ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ತಡೆದು ಭೂಮಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವ ಓಜೋನ್ ಪದರಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯುಂಟುಮಾಡುವಂತಹ ಕ್ಲೋರೋಫ್ಲೋರೊ ಕಾರ್ಬನ್‌ಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿದೆ.

ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾ ವಲಯದ ಓಜೋನ್ ಪದರದ ರಂಧ್ರದ ವಿಸ್ತರಣೆ ನಿಂತಿದೆ.

ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, ೧೯೭೪, ಮತ್ತು ವಾಯು (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, ೧೯೮೧, ಇವುಗಳ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಗಣಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಗಣಿಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಎಂಪವರಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ (ಸಿಇಸಿ) ಯನ್ನು ನೇಮಕ ವ ಮಾಡಿದೆ. ಗಣಿಗಳನ್ನು ಎ, ಬಿ ಮತ್ತು ಸಿ ಎಂದು ವಿಭಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೦೧೨ರಲ್ಲಿ ಎ ಮತ್ತು ಬಿ ಗುಂಪಿನ ಗಣಿಗಳನ್ನು ಸಿಇಸಿ ಸಮ್ಮತಿ ನೀಡಿರುವ ಮತ್ತು ಆರ್ ಮತ್ತು ಆರ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವಂತಹ ಗಣಿ ಗಳನ್ನು ಪುನರ್ ಆರಂಭಿಸಲು ಸಮ್ಮತಿ ನೀಡಿದೆ.

ಮಂಡಳಿಯು ಗಣಿಗಾರಿಕೆಗೆ ಸಮ್ಮತಿ ಪತ್ರ ನೀಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆರ್ ಅಂಡ್ ಆರ್ (R&R) ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿನ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರಿನ ಮತ್ತು ಕೆಸ ರಿನ ಸಣ್ಣ ಕಣಗಳನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಹರಿದು ಹೋಗುವ ನೀರನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಚೆಕ್‌ಡ್ಯಾಮ್, ಗಲ್ಲಿಟ್ರಾಪ್ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು.

- ಅತೀ ಚಿಕ್ಕ ಮತ್ತು ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗದ ಅದಿರು, ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ಅದಿರು, **Over burden** ಮತ್ತು **Side burden** ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಗಣಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸಬೇಕು.
- ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು (dumps) ಭದ್ರವಾಗಿರಿಸಲು ಅದರ ಸುತ್ತ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು.
- ಗುಂಡಿಯ (dump) ಇಳಿಜಾರು ಜಾಗೆಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸಬೇಕು.
- ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಗಣಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಜಮೀನು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
- ಗಣಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಜಮೀನು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಗಣಿಯ ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಜಲ್ಲಿಕಲ್ಲು ಹಾಕಿ ಡಾಂಬರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಅದಿರನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ತೇವವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊದಿಕೆ ಹಾಕಿದ ಟ್ರಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸಬೇಕು.
- ಧೂಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಯಾರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಅದರಿನ ತೇವಾಂಶವನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು.
- ಟ್ರಕ್‌ಗಳು ಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಧೂಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಗಣಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಜಮೀನಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 'ಕನ್ವೆ ಯರ್ ಬೆಲ್ಟ್' ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಪರಿಸರಸ್ಥಿತಿಯ ವರದಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆ ಅಂತಿಮ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟಾರೆ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ತಾಪಮಾನದ ಏರಿಕೆ ಬಹುಶಃ ಅತ್ಯಂತ ಸಂಭಾವ್ಯ ಸನ್ನಿವೇಶ ಸಾಧ್ಯವೆನ್ನಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ತಾಪಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ತಾಪಮಾನಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವುದೆಂದು ಊಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಉತ್ತರ ಒಳ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆ ಗತಿಶೀಲತೆಯನ್ನು ಜೂನ್‌ನಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ವರೆಗಿನ ಅವಧಿಗೆ ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕನಿಷ್ಠ ತಾಪಮಾನ ಹಾಗೂ ಗರಿಷ್ಠ ತಾಪಮಾನ ಎರಡೂ ಕಳೆದ ನೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೦.೬೦ ೦ಫಿ ಏರಿಕೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹಸಿರು ಮನೆ ಅನಿಲಗಳ ಹೊಮ್ಮುವಿಕೆ

ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಮುಖ ಮೂರು ಹಸಿರು ಮನೆ ಅನಿಲಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಹೊಮ್ಮುವಿಕೆ ೮೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಇಂಗಾಲದ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡ್‌ಗೆ ಸಮತೋಲನವಾಗಿದೆ (ಅಥವಾ ಭಾರತದ ಶೇ.೪.೬ ರಷ್ಟು). ಇದರಲ್ಲಿ ಇಂಗಾಲದ ಡೈ ಹಸಿರು ಮನೆ ಅನಿಲಗಳ ಶೇ.೭೩, ಮಿಥೇನ್ ಶೇ.೨೩ ಮತ್ತು ನೈಟ್ರಸ್ ಆಕ್ಸೈಡ್ ಶೇ.೩.೩ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ.

ವಿಭಿನ್ನ ವಲಯಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಿಂದ ಶೇ.೩೫.೯, ಔದ್ಯಮಗಳಿಂದ ಶೇ.೨೨.೬, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಲಯಗಳಿಂದ ಶೇ.೨೦.೨, ಸಾರಿಗೆಯಿಂದ ಶೇ.೧೦.೪, ಗೃಹಕೂಟಗಳಿಂದ (ವಿದ್ಯುತ್ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಶೇ.೭.೩ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಶೇ.೩.೬ ವಾರ್ಷಿಕ ಹೊಮ್ಮುವಿಕೆ ಲೆಕ್ಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪರಿಸರ ಆಘಾತ ಅಂದಾಜೀಕರಣ - ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಖಾತ್ರಿಗೆ ಒಂದು ಕೀಲಿಕೈ

ಪರಿಸರ ವಿಮೋಚನಾ

ಪತ್ರ ಕೋರಿ ಬರುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಳಕಂಡ ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

(೧) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪರಿಶೋಧನೆ: ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆ ಅಥವಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಸರ ಆಘಾತ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುವುದು.

(೨) ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ನಿರ್ಧಾರಣೆ: ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆ /ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಆಘಾತ ಅಂದಾಜೀಕರಣಕ್ಕೆ ಪರಿಸರ ಆಘಾತ ನಿರ್ಧಾರಣೆ ಅಧ್ಯಯನದ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಅಧ್ಯಯನದ ರೂಪರೇಷೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುವುದು.

(೩) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಾಲೋಚನೆ: ಪರಿಸರ ಆಘಾತ ಅಂದಾಜೀಕರಣ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬಾಧಿತರಾಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತಿತರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ಎರಡು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ಅ) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಲಿಕೆ ಮತ್ತು

ಆ) ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬಾಧಿತರಾದವರ ಲಿಖಿತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಾಲೋಚನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಕಳಕಳಿಗಳನ್ನು ಯೋಜನಾ ಪ್ರವರ್ತಕರು ಪರಿಸರ ಆಘಾತ ಅಂದಾಜೀಕರಣ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ವಹಿಸಬೇಕಿರುತ್ತದೆ.

(೪) ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ: ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಯೋಜನಾ ಚಟುವಟಿಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ನಡೆಸಲಾಗುವುದು.

ಪ್ರತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ನಂತರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿಯಂತ್ರಣ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಷರತ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ ಪರಿಸರ ವಿಮೋಚನಾ ಪತ್ರ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಸೂಕ್ತ ಕಾರಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿಯಂತ್ರಣ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಎಂದರೆ, 'ಬಿ' ವರ್ಗದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಪರಿಸರ ಆಫಾತ ಅಂದಾಜೀಕರಣ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ 'ಎ' ವರ್ಗದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲಯವು ತಜ್ಞ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಯೋಜನೆ / ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಪರಿಸರ ವಿಮೋಚನಾ ಪತ್ರ ನೀಡುವ ಅಥವಾ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ

ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲಾನುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈಜಲ ಈ ಎರಡೂ ಮೂಲಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆ ಯು ನೀರಾವರಿಯಡಿ ಬೆಳೆ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಚ್ಚ ಸುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಿವ್ವಳ ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರವು ೧೯೮೦-೮೧ರ ೧೩.೬೨ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರಿನಿಂದ ೨೦೦೦-೦೧ರಲ್ಲಿ ೨೬.೪೩ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ಅಂದಿನಿಂದ ೨೦೧೧-೧೨ಕ್ಕೆ ೩೪.೪೦ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ ಗಣನೀಯ ಏರಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. (ಕೋಷ್ಟಕ '೯.೨೦) ಒಟ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರವು ೧೯೮೦-೮೧ ರಲ್ಲಿದ್ದ ೧೬.೭೬ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಿಂದ ೨೦೧೧-೧೨ಕ್ಕೆ ೪೧.೩೭ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಬೆಳೆಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರವು ೧೯೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿದ್ದ ಶೇ.೧೬ರಿಂದ, ೨೦೧೧-೧೨ಕ್ಕೆ ಶೇ.೩೪ರಷ್ಟಾಗಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ದ್ವಿಗುಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ನಿವ್ವಳ ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ನೀರಾವರಿ ಮೂಲಗಳ ಪೈಕಿ ಕೊಳವೆ/ಕೊರೆದ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪಾಲು ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿದ್ದು ಶೇ.೩೭ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ನಂತರದ ಎರಡನೇ ಪ್ರಮುಖ ನೀರಾವರಿ ಮೂಲವು ಕಾಲುವೆಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ (ಶೇ.೩೪) ಮತ್ತು ತೋಡಿದ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪಾಲು ಶೇ.೧೨ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಕೆರೆಗಳು ಪ್ರಮುಖ ನೀರಾವರಿ ಮೂಲವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹಾ ನಿವ್ವಳ ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳ ಪಾಲು ಸುಮಾರು ಕೇವಲ ಶೇ.೫ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ:

ಕೃಷಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಾದ ಹೊಲಗಾಲುವೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಭೂ ಸಮತಲಗೊಳಿಸುವಿಕೆ/ರೂಪಿಸುವಿಕೆ, ಹಾಗೂ ಅವಶ್ಯವಿರುವಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಡಿಗಳ ಮರು ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ, ವಾರಬಂದಿ ಅಳವಡಿಕೆ, ಬಸಿಗಾಲುವೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ- ಮೇಲ್ಮೈ ಜಲ

೨೦೦೦ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ವರೆಗಿನ ಕೃಷಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶ ಇರುವ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ತ್ವರಿತ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಖಚಿತ ಉಪಯೋಗ ಒದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಬಲಪಡಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲ ಸಂವರ್ಧನ ಯೋಜನಾ ಸಂಘವನ್ನು, ಸಂಘಗಳ ನೊಂದಣಿ ಅಧಿನಿಯಮ-೧೯೬೦ರ ಚೌಕಟ್ಟಿನಡಿ ಸರ್ಕಾರವು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆ.

೩.೫.೨ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹೂಡಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಏಶ್ಯನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು, ತಮ್ಮ ಪರಿಣಿತರಿಂದ ವಿವರವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ ನಂತರ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹೂಡಿಕೆ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ \$ 225 ದಶಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚ ಅಂದಾಜಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಏಶ್ಯನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಲೋನ್ ಕಾಂಪೋನೆಂಟ್ ಪಾಲು \$ 150 ದಶಲಕ್ಷ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲು \$75 ದಶಲಕ್ಷ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಯೋಜನೆಯು ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಿದ ವಿವರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

1. ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು.
2. ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಅಧಿನೀಕರಿಸುವುದು.
3. ಯೋಜನಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕಗೊಳಿಸುವುದು.

ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ

ಬರಪೀಡಿತ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಬಿಜಾಪುರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರುಗಳಲ್ಲಿ ೬.೨೨ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾರ್ಚ್ ೨೦೧೩ರವರೆಗೆ ೪೬,೫೦೦ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೦೧೩ಕ್ಕೆ ೬೮೯೦ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಒಳಹರಿವು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ೨೦೧೩-೧೪ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯ ಹಂತ-೧ ಮತ್ತು ೨ ರಲ್ಲಿ ೨೦,೦೦೦ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಹಂತ-III:

ದಿನಾಂಕ: ೩೦.೧೨.೨೦೧೦ರಂದು ಕೃಷ್ಣಾ ಜಲ ವಿವಾದ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ-ಖಫಾಜೆ ವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ೧೭೭ ಟಿಎಂಸಿ ನೀರನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ, ೧೩೦.೯೦ ಟಿಎಂಸಿಯು ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಹಂತ-ಖಫಾಜೆ ಪಾಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಆಲಮಟ್ಟಿ ಡ್ಯಾಂನಲ್ಲಿ ೧೦೦TMCಯಷ್ಟು ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಆಲಮಟ್ಟಿ ಡ್ಯಾಂನ ಎತ್ತರವನ್ನು ೫೧೯.೬೦ ಮೀಟರ್‌ಗಳಿಂದ ಅಂದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜಲಾಶಯ ಮಟ್ಟದಿಂದ(Full Reservoir Level) ೫೨೪.೨೫೬ ಮೀಟರ್‌ಗಳ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಿಜಾಪುರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಯಾದಗಿರಿ ರಾಯಚೂರು ಕೊಪ್ಪಳ ಮತ್ತು ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೫.೩೦ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ ನೀರಾವರಿಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

ಎತ್ತಿನಹೊಳೆ ಯೋಜನೆ.

ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಲು, ಕೆರೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಕಲೇಶಪುರ(ಪಶ್ಚಿಮ)ದಿಂದ ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ (ಪೂರ್ವ)ಕ್ಕೆ ೨೪ ಖಿಬಿಆ ಯಷ್ಟು ಪ್ರವಾಹದ ನೀರನ್ನು ಹರಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ ರೂ. ೮೩೨೩.೫೦ ಕೋಟಿಯಾಗಿದ್ದು, ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು Lifting Arrangement ಗಾಗಿ ಕರೆಯಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ 2013-14

373

9.8 ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು

9.8 ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು

ಮುಂಚೂಣಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಹುದ್ದೆಗೆ ತುಂಬುವುದು - ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮುಂಚೂಣಿ

ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ತುಂಬುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ನಿವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಾವಿನ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಈ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ತುಂಬುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. 33.4 ಪ್ರತಿಶತ ಮಂಜೂರಾದ ಸ್ಥಾನಗಳು ಖಾಲಿ ಇರುತ್ತವೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ರ.ಸಂ	ಹುದ್ದೆ	ಮಂಜೂರಾದ ಹುದ್ದೆಗಳು	ತುಂಬಿರುವವುಗಳು	ಖಾಲಿ ಇರುವವು
1	ಡಿಎಫ್‌ಆರ್.ಒ	2295	1496	799
2	ಎಫ್-ದರ್ಜೆ	3994	2853	1141
3	ಎಫ್- ಕಾವಲಿಗ	1141	599	542
	ಒಟ್ಟು	7430	4948	2482

ಹಂತಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ.

ಆದಾಗ್ಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಲು ಸರಕಾರದಿಂದ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

- ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಗಡಿ ಮತ್ತು ನಕ್ಷಲ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಭತ್ಯೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರಾದ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಗಡಿ ಮತ್ತು ನಕ್ಷಲ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಪತ್ತಿನ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ದಿನದ 24 ಗಂಟೆಯು ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹಲವಾರು ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಭತ್ಯೆಯನ್ನು, ವಸತಿ ನಿಲಯಗಳು ವಾಹನಗಳನ್ನು, ಸುಧಾರಿತ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ರೈತರು/ಸಾರ್ವಜನಿಕ/ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಏಕರೂಪದ ವಿಧಾನ ಅನುಸರಿಸುವುದು: ದೇಶದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 33 ಪ್ರತಿಶತ ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಇಲಾಖೆಯು ಅರಣ್ಯೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರಕಾರದ ನಿರೂಪಣೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂಜರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಇದರೊಂದಿಗೆ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ರೈತರು/ಸಾರ್ವಜನಿಕ/ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಂಚಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ರೈತರು/ಸಾರ್ವಜನಿಕ/ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಏಕರೂಪದ ವಿಧಾನ ಅನುಸರಿಸುವುದು

- ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಢೀಕರಣವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಮೂಲಕ ಅರಣ್ಯ, ಆದಾಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಜಂಟಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮೂಲಕ ಒತ್ತುವರಿ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು - ನೆಡುತೋಪುಗಳನ್ನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬಂಜರು ಭೂಮಿ ಬೆಳೆಸಲು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಲವಾರು ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಲಾಗಿರುವುದು ಇಲಾಖೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಭೂಮಿಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಒತ್ತುವರಿಯನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿನ ಕಂಬದ ಬೇಲಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಗಿಡ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಇದರಿಂದ ಅತಿಕ್ರಮಣ. ಒತ್ತುವರಿಯನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

- ಕಾಡುಗಳ ನಷ್ಟ ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳು

(ಅ) ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗಣಿಗಾರಿಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು - ಅನೇಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ, ನೀರಾವರಿ, ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಸುಸ್ಥಿರ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಲಾದ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರತರವಾದ ಪರಿಣಾಮ (ಅವನತಿ)ವಾಗುವುದು

(ಆ) ವನ್ಯಜೀವಿಗಳನ್ನು ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ನಷ್ಟವು ಮಾನವ ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ - ಆವಾಸ ಸ್ಥಾನಗಳ ವಿನಾಶದಿಂದಾಗಿ ಮಾನವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಘರ್ಷವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಮಾನವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹುಲಿ ಮತ್ತು ಆನೆಗಳಿಂದಾಗಿ. ಕಾಡಿನ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳ ವಿನಾಶದಿಂದಾಗಿ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮದ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಯ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಒಣಗುವಿಕೆ, ಕಾಡಿನ ಬೆಂಕಿ ಮತ್ತು ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೇಯುವಿಕೆಯಿಂದಾಗಿಯೂ ಸಹ ಕಾಡಿನ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿಬರುತ್ತವೆ.

ಪರಿಸರ ಸವಾಲುಗಳು:

1. ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ
2. ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಯುತ ಬಳಕೆ
3. ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅನುವಂಶೀಯ

- ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಹಿತ ಹಂಚಿಕೆ
4. ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು
 5. ಭೂಮಂಡಳದಲ್ಲಿನ ಉಷ್ಣ ಸಂಭಂದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಾತಾವರಣ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವುದು
 6. ಅಂತರ್ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತು ಬರಿದಾಗುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು.
 7. ಉತ್ಪಾದನಾ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
 8. ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಜೀವನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
 9. ಇಂಧನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಒಣ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಉರುವಲುಗಳ ಸುಡುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದು
 10. ಓಜೋನ್ ಬರಿದು ಮಾಡುವ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದು.
 11. 4 (R) ಸೂತ್ರವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು (ಕಡಿಮೆಮಾಡು, ಪುನರ್ ಬಳಸು, ಮರುಬಳಸು, ಮರಳಿಪಡೆ) ಇವುಗಳು ಕಲುಷಿತ ನೀರನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ವಿಧಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
 12. ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿರುವ ವಿವಿಧ ಪಾಲುದಾರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
 13. ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು
 14. ಸ್ಥಳೀಯಲ್ಲಿಯವಾಗಿ ದೊರಕುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.

9.8.2 ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ವಿಷಯಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು

- ಅಂತರ್ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲವು ಇಳಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದು. ಅಂತರ್ಜಲ ಪುನರ್ ಚೇತನ ವಿನಾಸಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಗತ್ಯತೆ ಇರುವುದು. ಈ ಹಿಂದೆ ಅಂತರ್ಜಲ ಬಳಕೆಗೆ

ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿರಲಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಂತರ್ಜಲ ಅಧಿನಿಯಮ 2011 ನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಅಂತರ್ಜಲ ಕಲುಷಿತತೆಯು ಪರಿಮಿತಿ ಮೀರಿದ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವುದು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಮಿತಿ ಹಂತವನ್ನು ಮೀರಿ ಅಂತರ್ಜಲವು ಕಲುಷಿತಗೊಂಡಿದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಕಲುಷಿತತೆಯು ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ್ದವುಗಳು, ಕೆಲವುಗಳು ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಬಂದ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಗಳಿಂದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತೆರೆದ ಚರಂಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಪ್ಲಿಕ್ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಕಲುಷಿತವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ಕಲುಷಿತತೆಯಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ರಾಜ್ಯದ ಬಹುತೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅಂತರ್ಜಲದಲ್ಲಿ ಅರ್ಸಿನಿಕ್ ಅಂಶವಿದ್ದು ಗಣಿಗಾರಿಕೆಗೆ ಬಳಸಲಾದ ಸಲ್ಫಾಯ್ಡ್ ನಿಂದ ಜಲವು ಕಲುಷಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.
- ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ನೀರನ್ನು ಬಳಸದಿರುವುದು. ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗದಿರುವ ದಿನಗಳ ಪರಿಮಿತಿಯು 46-48 ರಷ್ಟಿದೆ. ಕರಾವಳಿ ಹಾಗೂ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಇದು 87-90 ದಿನಗಳಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಶೇ. 50 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯು ಸುಮಾರು 10-20 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಿದ್ದು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಮಳೆಯು ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಭಾರಿ ಮಳೆಯನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪ್ರಸ್ತುತ ಭೂವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಬರುವದಲ್ಲದೇ ಇದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿಯಿಂದಾಗಿ ಸಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಲ್ಲದೇ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಕೋಯ್ಲು ಮಾಡುವದರಿಂದ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

I. ಕೃಷ್ಣ ಭಾಗ್ಯ ಜಲ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ

- ಆಲಮಟ್ಟಿ ಡ್ಯಾಂನ ಎತ್ತರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜಲಾಶಯ ಮಟ್ಟ (Full Reservoir Level-FRL) 519.60 ಮೀಟರ್‌ಗಳಿಂದ 524.256 ಮೀಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಹಂತ-III ನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಾಗ 20 ಗ್ರಾಮಗಳು

ಮತ್ತು ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಪಟ್ಟಣದ ಭಾಗವು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವುದಾಗಿ

ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇದರನ್ವಯ 90,640 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶವು ಹಿನ್ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವುದಲ್ಲದೇ, ಪುನರ್ವಸತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ಸುಮಾರು 37,000 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಸುಮಾರು 86,538 ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ಪ್ರಸ್ತುತ ಇರುವ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿ ಹಾಗೂ ಮರುನೆಲೆ ಅಧಿನಿಯಮದನ್ವಯ ರೂ.4389.92 ಕೋಟಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿ ಹಾಗೂ ಮರುನೆಲೆ ಅಧಿನಿಯಮ-2013ರಡಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಯುತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಹಕ್ಕಿನಡಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿ ಹಾಗೂ ಮರುನೆಲೆಗಾಗಿ ರೂ.10,901.38 ಕೋಟಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಸ್ತುತ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಬೃಹತ್ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವುದು ಒಂದು ಸವಾಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

II. ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

- ನೀರನ್ನು ಸಮವಾಗಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರ ಹಕ್ಕಿನಂತೆ ವಿತರಿಸಲು ಮತ್ತು ವಿರಳವಾದ ಈ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಬಳಸಲು ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಪ್ರಸ್ತುತ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಸವಾಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ನೀರಾವರಿಯ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಅತಿಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದ್ದರೂ, ನಿಂತನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾರ ಮತ್ತು ಲವಣಯುಕ್ತದಿಂದಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ಏರುತ್ತಿರುವ ಜಲಮಟ್ಟದಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ಭಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬದಲಾವಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದ ರಸ್ತೆಗಳು ತುಂಬಾ ಹಾಳಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹಾ, ಮಾದರಿಯಾಧಾರದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳಡಿ ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ತುಂತುರು ನೀರಾವರಿ ಮೂಲಕ ನೀರಿನ ಸದೃಶಕೆ ಮಾಡುವುದು, ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಯೋಜನೆಗಾದರೂ (ಕಬಿನಿ) ದತ್ತಾಂಶ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು, ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಅಂದರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿ, ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಇವುಗಳಿಂದ ನಿರ್ವಹಣೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಭೌಗೋಳಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಪದ್ಧತಿಯ ವೇದಿಕೆಯಡಿ ಗುರುತಿಸುವುದು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸವಾಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

I. ಕೃಷ್ಣ ಭಾಗ್ಯ ಜಲ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ

- ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಹಂತ-IIIರಡಿ, ಬಿಜಾಪುರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ರಾಯಚೂರು, ಕೊಪ್ಪಳ, ಗದಗ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 5.30 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಷ್ಟು ಬರಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 9 ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಸಂವಿಧಾನದ 371 (ಜೆ) ಕಲಂ ಅನುಸಾರ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಹಂತ-IIIರ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದಾಗಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಯಾದಗಿರಿ, ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಹಂತ-IIIರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಡಿ, ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ರಾಮತಾಳ (ಮರೋಲ) 2ನೇ ಹಂತದ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮಾದರಿ ಯೋಜನೆಯಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು

ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ
ನೀಡಿರುತ್ತದೆ.

ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು

I. ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

- ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದ 80,000 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, 60,855 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಭೂ ಸಾಗುವಳಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ದೃಢವಾದ ಯೋಜನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ICT(Information & Communication Technology) ಭೂ ಸಮತಲಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಬೆಳೆಗೆ ಹಾಗೂ ಜಮೀನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಲು ರೈತರಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ “ಹನಿ ನೀರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳೆ” ಎಂಬ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧೈಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ನೀರಿನ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ನೀರಾವರಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಿ, ಸಾದ್ಯವಾದಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಳಿಸಿ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.
- ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವ ರೂಢಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದರಿಂದ ಅಂತರ್ಜಲ ಮೂಲವನ್ನು ಪುನಃಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸ ಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಉತ್ತಮ ಅಂತರ್ಜಲವಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮಿತ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದರಿಂದ, ನೀರಿನ ಅತಿಯಾದ ಬಳಕೆಯಿಂದಾಗುವ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ನೀರಿನ ಸದೃಶಕೆಗಾಗಿ ಮಾದರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ, ಹನಿ ಮತ್ತು ತುಂತುರು ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದ ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಅಳವಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಉಗ್ರಾಣಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಉಗ್ರಾಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು.

9.8.3 ಗಣಿಗಾರಿಕಾ ವಲಯದ ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು

- ಆದಾಯ ಬರುವ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಳಕೆದಾರರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಬಲವರ್ಧನೆ ಮಾಡುವುದು.

ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಪರಿಸರದ ಮೇಲಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಅಸುಸ್ಥಿರ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರತರವಾದ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಗಣಿಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮವು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮಗಳು
ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಹೊರತೆಗೆಯಲಾದ ಕಲುಷಿತ ನೀರು	ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯ
ಧೂಳನ್ನು ಎಳೆಯುವ ಮತ್ತು ಧೂಳನ್ನು ತೊಳೆಯುವ ನೀರಿನ ಬಳಕೆ	
ಉಪಕಾರಕ ಸಸ್ಯಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಸೂಸುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ರಾಸಾಯನಿಕ	
ದಪ್ಪ ಮರಳು ಚೂರುಪಾರು ಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯುವಿಕೆಯಿಂದಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯ	
ಗಣಿತ್ಯಾಜ್ಯ, ಇತರೆ ಕಸದ ಅತಿಯಾದ ರಾಶಿಯು	ಭೂ ಅವನತಿ
ಅದಿರು ಮತ್ತು ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಿಂದಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ಅತೀ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಸ್ತುವಿನ ಧೂಳು	ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯ
ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಹೊರಸೂಸುವ ಅನಿಲ	ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ನಷ್ಟ
ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯ ವಿಘಟನೆ	
ತಗ್ಗಿದ ಹಸಿರು ಹೊದಿಕೆ	ಶಬ್ದಮಾಲಿನ್ಯ
ಸ್ವೋಟ, ಕೊರೆಯುವಿಕೆ, ಭೂಮಿಯ ಒ ಅಳಗಿನ ಗಣಿ ಉಪಕರಣ, ಭಾರಿ ಭೂ ಚಾಲನೆಯ ವಾಹನಗಳು, ಡ್ರಿಲ್, ಪುಡಿ, ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡುವ ಉಪಕರಣಗಳು	

Questions

1. Which is/are correct statement?

- a. Deciduous forest has the highest forest cover in Karnataka.
- b. The forest resources of the State are under severe pressure with drastic fall in the area of dense forest cover between 2001 and 2007.
- c. 22.61% of the State's geographical area is under forest cover.
- d. All the above.

2. Which is/are in-correct?

- a. The State has 5 National Parks and 26 Wildlife Sanctuaries.
- b. Bandipur National Park is the largest National Park.
- c. Cauvery Wildlife Sanctuary (Chamarajanagar) is the largest Wildlife Sanctuaries.
- d. Uttara Kannada - Aghanashini Conservation Reserve is the largest Conservation & Community Reserves.

3. Daiveevana Scheme aims to

- a. Development of Daiveevana on 100 ha. area in each district was initiated in 2011 in which forest & public lands of religious significance are taken for planting trees.
- b. Development of Daiveevana on 100 ha. area in each district was initiated in 2011 in which forest & farm lands.
- c. Trees of religious, medicinal and native traditional species are preferred.
- d. Both a & c.

4. Which among the following is/are heritage sites under section 37(1) of Biological Diversity Act 2002?

- a. Nallur, Devanahalli.
- b. Hogrekhan, Kadur, Chickmagalur
- c. GKVK, UAS, Bangalore
- d. Ambaragudda, Sagar, Shimoga.

5. Upper Krishna Project Stage – III aims to

- a. To provide irrigation for 5.30 lakh hectares of command area falling under Bijapur, Bagalkota, Gulbarga, Yadgir, Raichur, Koppal and Gadag districts of Northern Karnataka.
- b. It is estimated that 20 villages and part of Bagalkot town will be getting submerged.
- c. The height of Almatti Dam has to be raised from FRL 519.60 mtr to FRL 524.256 mtr.
- d. All of the above.

6. Yettinahole Project aims to

- a. Diversion of 24 TMC of flood waters from Sakaleshpura to Kolar and Chikkaballapura (East) to meet the drinking water needs and filling up of tanks for groundwater recharge.
- b. Diversion of 24 TMC of flood waters from Dakshin kannada to Kolar and Chikkaballapura (East) to meet the drinking water needs and filling up of tanks for groundwater recharge.
- c. Diversion of 34 TMC of flood waters from Sakaleshpura to Kolar and Chikkaballapura (East) to meet the drinking water needs and filling up of tanks for groundwater recharge.

d. Diversion of 34 TMC of flood waters from Dakshin kannada to Kolar and Chikkaballapura (East) to meet the drinking water needs and filling up of tanks for groundwater recharge.

7. Which district has the highest forest area?

- a. Shimoga
- b. Uttara kannada
- c. Kodagu
- d. Chikamagaluru

8. Which district has the highest percentage of forest area of the total geographic area?

- a. Shimoga
- b. Uttara kannada
- c. Kodagu
- d. Chikamagaluru

9. Samrudda Hasiru Grama Yojane (SHGY) aims to

- a. To enhance the natural resource base in these villages by afforestation and conservation of forests and by conserving Natural Resources.
- b. To recharge and enhance the availability of ground water through Soil and Moisture Conservation Works.
- c. Promote energy efficient lifestyle by Promoting gobar gas, Sarala ole, LPG, etc
- d. All of the above.

10. As per Plastic Waste (Management and Handling) Rules, 2011, is correct

- a. Use of plastic carry bags of less than 30 microns is prohibited.
- b. use of plastic carry bags of less than 20 microns is prohibited.
- c. use of plastic carry bags of less than 40 microns is prohibited.
- d. None of the above

11. UN Montreal Protocol aims to

- a. Ozone Layer Protection.
- b. Reduce air pollution.
- c. Reduce water pollution.
- d. None of the above.

12. Which of the following statements is/are correct?

- a. Electricity generation accounts highest GHG contribution.
- b. Industry accounts highest GHG contribution.
- c. Agriculture and allied sectors.
- d. None of the above.

13. As per the ENVIRONMENT IMPACT ASSESSMENT, arrange the steps followed in correct order

- a. Scoping
- c. Screening

- b. Public Consultation
- d. Appraisal

Ans: a. 1-a,2-c,3-d,4-c
c. 1-c,2-a,3-b,4-d

b. 1-c,2-a,3-d,4-b
d. 1-a,2-c,3-b,4-d

14. Karnataka Integrated and Sustainable Water Resources Management Investment Program is sponsored by.

- a. World bank and State
- b. World bank, State and Center
- b. ADB and State
- d. ADB, State and Center

www.AmbitionIAS.com

ಹಣಕಾಸಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು

೨೦೧೪-೧೫ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು

ಸೂಚಕಗಳು	ಘಟಕ	2013-14 (ಪರಿಷ್ಕೃತ ಅಂದಾಜು)	2014-15 (ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು)
1. ಒಟ್ಟು ಜಮೆಗಳು (ರಾಜಸ್ವ+ಬಂಡವಾಳ)	ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು	114627.71	133573.34
2. ಒಟ್ಟು ರಾಜಸ್ವ ಜಮೆಗಳು	ಅದೇ	94270.36	111038.62
3. ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆಗಳ ಆದಾಯ	ಅದೇ	61530.40	69869.75
4. ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆಗಳ ತಲಾವಾರು ಆದಾಯ	ರೂ.ಗಳು	9782.26	10985.81
5. ರಾಜ್ಯದ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ/ ವ್ಯಾಟ್ ಸಂಗ್ರಹ	ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು	32849.81	37250.00
6. ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯದಲ್ಲಿನ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ/ ವ್ಯಾಟ್ ಪಾಲು	ಶೇಕಡೆ	53.39	53.31
7. ಕೇಂದ್ರ ಅನುದಾನಗಳು ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯಗಳು	ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು	18764.97	24608.86
8. ಒಟ್ಟು ರಾಜಸ್ವ ಜಮೆಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯಗಳ ಪಾಲು	ಶೇಕಡೆ	19.91	22.16
9. ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ ಜಮೆಗಳು	ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು	17978.85	25042.26
10. ಒಟ್ಟಾರೆ ಜಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲದ ಜಮೆಗಳ ಪಾಲು	ಶೇಕಡೆ	15.68	18.75
11. ತಲಾವಾರು ಜಮೆಗಳು	ರೂ.ಗಳು	18223.80	21002.10
12. ಒಟ್ಟಾರೆ ವೆಚ್ಚ (ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ವಿತರಣೆಗಳು)	ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು	114617.90	133599.87
13. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚ	ಅದೇ	81454.10	94133.19
14. ತಲಾವಾರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚ	ರೂ.ಗಳು	12949.78	14800.82
15. ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚದ ಪಾಲು	ಶೇಕಡೆ	71.07	70.46
16. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಿಕ ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲಿನ ತಲಾವಾರು ವೆಚ್ಚ	ರೂ.ಗಳು	1488.87	1730.58
17. ಆರೋಗ್ಯ, ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ, ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಮೇಲಿನ ತಲಾವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಅದೇ	1195.21	1365.95
18. ಶಿಕ್ಷಣ, ಕ್ರೀಡೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮೇಲಿನ ತಲಾವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಅದೇ	2807.59	3290.89

ರಾಜ್ಯದ ಬಲಿಷ್ಠ ವಿತ್ತೀಯ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ವಿತ್ತೀಯ ಸೂಚಕಗಳಿಂದ ಕಾಣಬಹುದು - ವಿಶಾಲ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ರಾಜ್ಯದ ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯು ೨೦೧೨-೧೩ (ಪ.ಆ.)ರಲ್ಲಿ ೨.೯೩ರಷ್ಟು ರಾಜ್ಯಾದಾಯದ ಪ್ರತಿಶತದಿಂದ ೨೦೧೩-೧೪ (ಅ.ಆ.)ದ ೨.೯೦ ರಷ್ಟು ರಾಜ್ಯಾದಾಯದ ಪ್ರತಿಶತಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಇಳಿಕೆಯಾಯಿತು ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ವದ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಮುಂದುವರೆದಿದೆ.

ತೆರಿಗೆ ರಾಜಸ್ವ

ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಸ್ವ ಜಮೆಯು ಒಟ್ಟು ರಾಜ್ಯದಾಯ ಶೇ.೧೬.೨೦ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಸ್ವ ಜಮೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ೨೦೧೩-೧೪ ರಾಜಸ್ವದಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯು ಸಹ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲಯಗಳ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚವು ರಾಜ್ಯದಾಯದ ಪಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಆದರೆ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಜಮೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದುವರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ/ವ್ಯಾಟ್ ಮುಖ್ಯ ಮೂಲವಾಗಿದ್ದು, ೨೦೧೩-೧೪ರಲ್ಲಿ ಶೇ.೧೮.೧೭ ರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರದೊಂದಿಗೆ ಇದರ ಪಾಲು ಶೇ.೫೩.೭೭ ರಷ್ಟಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಾಜಸ್ವ

ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಾಜಸ್ವವು, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಮತ್ತು ಡಿವಿಡೆಂಡ್‌ಗಳ ಜಮೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದಾಯದ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯವು ೨೦೦೫-೦೬ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶೇ. ೧.೯೮ ರಿಂದ ೨೦೧೩-೧೪ ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶೇ.೦.೬೭ರಷ್ಟು ಇಳಿಕೆಯಾಗಿರುವುದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯವು ಎದುರಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಸವಾಲು ಇದಾಗಿದ್ದು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಂತಹ ಅವಶ್ಯಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟು ಜಮೆಗೆ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯದ ಪ್ರಮಾಣ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸತತವಾಗಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಮುಂದುವರೆದು, ರಾಜ್ಯದ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ವರಮಾನವನ್ನು ರಾಜ್ಯದಾಯದ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಇದು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು ದಂಡ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಜಮೆಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಷ್ಕೃತ ಶುಲ್ಕಗಳ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಸಂಗ್ರಹದ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಸಹ, ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯದವು ಅಷ್ಟೊಂದು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಈಗಿರುವ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ನೆಲೆ ಇರುವುದು ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಸ್ವೀಕಾರದ ೯೭೯೮೬,೩೮ ಕೋಟಿ (೨೦೧೩-೧೪)

ಬಂಡವಾಳ ಜಮೆಗಳು

ಬಂಡವಾಳ ಜಮೆಗಳು-ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಆಂತರಿಕ ಸಾಲಗಳು-ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲ (ನಿವ್ವಳ), ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾತೆಗಳ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳ ವಸೂಲಿ ಮತ್ತು ಆಕಸ್ಮಿಕ ನಿಧಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

೨೦೧೩-೧೪ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಜಮೆಯು ರೂ. ೨೦೧೦೯.೪೨ ಕೋಟಿಗಳಿದ್ದು, ಕಳೆದ ಸಾಲಿನ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಶೇ. ೧೪.೮೮ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ವೆಚ್ಚಗಳು

ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವೆಚ್ಚ ೭೦,೬೫% (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ %).

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೇತರ ವೆಚ್ಚವು ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರೂ. ೩೪೬೪೩.೩೧ ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟಾಗುವ ಅಂದಾಜು ಇದ್ದು, ೨೦೧೨-೧೩ರಲ್ಲಿ ರೂ. ೨೮೯೦೨.೯೬ ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟಿತ್ತು ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ ೧೯.೮೬ ರಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ.

೨೦೧೨-೧೩ನೇ ಸಾಲು ಹಾಗೂ ೨೦೧೩-೧೪ನೇ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ತುಲನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿ ಹಾಗೂ ಆಂತರಿಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ರೂ. ೨೦೨೬.೫೧ ಕೋಟಿಗಳು ಹಾಗೂ ರೂ. ೨೨೪೫.೮೧ ಕೋಟಿ ಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ.

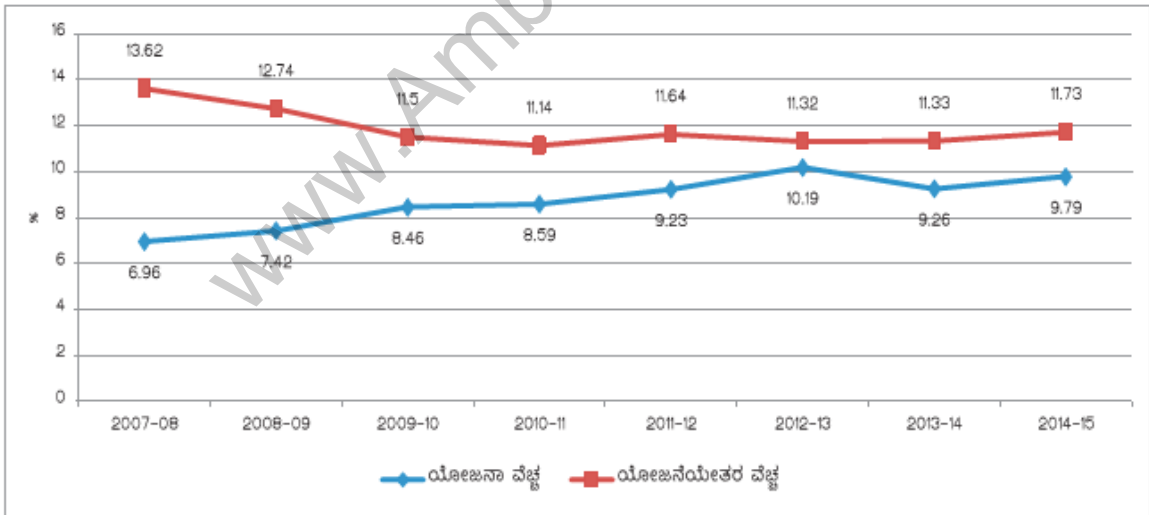
ರಾಜ್ಯಾದಾಯ ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ೨೦೦೭-೦೮ರಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ೨೦೧೩-೧೪ರಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲಯದ ಪಾಲು ಶೇ.೫.೬೧ ರಿಂದ ಶೇ. ೭.೦೧ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ ಶೇ.೩.೭೦ ರಿಂದ ಶೇ.೨.೯೩ರಷ್ಟು ಇಳಿಕೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಾಳಜಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ವೆಚ್ಚ ಸುಧಾರಣಾ ಆಯೋಗವು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿನ ತಕ್ಷಣದ/ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಕಡಿತಗಳಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ತಾಜ್ಯವು ಒಟ್ಟು ರಾಜ್ಯದ ಆಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನದ ೫ ಪ್ರತಿಶತವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ ರಾಜ್ಯದ ಆದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು.

೨೦೧೩-೧೪ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಹಾಗೂ ಇಂಧನ ವಲಯ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಲಯಗಳ ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವು ಪ್ರಮುಖ ಪಾಲನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಕಲ್ಯಾಣ ವಲಯಗಳ ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚ

ಚಿತ್ರ 3.8 ರಾಜ್ಯಾದಾಯದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚಗಳ ಪಾಲು

ಅಂದರೆ, ರಾಜ್ಯದ ಯೋಜನಾ ಅನುದಾನವು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಠಿಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ತಡೆಯುವುದು, ವಾಹನಗಳ ಖರೀದಿಯನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ವಿದೇಶಿ ಪ್ರವಾಸ ಹಾಗೂ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದು, ದೊಡ್ಡ ಸ್ಟಾರ್ ಹೋಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದನ್ನು

ತಡೆಯುವುದು ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ವಿಮಾನಯಾನವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವುದರಿಂದ ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಬದ್ಧತಾ ವೆಚ್ಚ:

ಸಂಬಳ, ವಿಶ್ರಾಂತಿ ವೇತನ, ಬಡ್ತಿ, ಸಹಾಯಧನ, ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವೆಚ್ಚಗಳು, PRI ಮತ್ತು ULB ಮತ್ತು ಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆ ಈ ಬದ್ಧತಾ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ೯೪ ಪ್ರತಿಶತ ಬದ್ಧತೇತರ ರಾಜಸ್ವ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳಿಂದ (ಒಟ್ಟು ರಾಜಸ್ವ ಸ್ವೀಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ನೀಗಿಸುತ್ತವೆ/ ಪೂರೈಸುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಕೇವಲ ೬ ಪ್ರತಿಶತ ಬದ್ಧತೆಯಲ್ಲದ ರಾಜಸ್ವ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬಳಿ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತವೆ. ಸಿಮೀತ ಹಣಕಾಸಿನ ಅವಕಾಶದಲ್ಲಿ ರಾಜಸ್ವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಬದ್ಧತಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಮುಖಾಮುಖಿ ಯಾಗಿರುವ ವೆಚ್ಚದ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆಯು ಸದ್ಯದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಎದುರಿಸುವ ಸವಾಲಾಗಿದೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ರೋಢೀಕರಣ:

ರಾಜ್ಯದ ವಿತ್ತೀಯ ಕ್ರೋಢೀಕರಣದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು, ೨೦೦೨ರ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿತ್ತೀಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕಾ ಶಾಸನ (ಕೆಎಫ್‌ಆರ್‌ಎ) ದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸೂಚಕಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ೨೦೧೨-೧೩ ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯವು ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಚೇತರಿಕೆಯ ಅಂಶವನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು, ಅದರಲ್ಲೂ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುವ ಸೇವಾವಲಯವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ರಾಜ್ಯವು ಕೆಎಫ್‌ಆರ್‌ಎ ಆದೇಶದನ್ವಯ ೨೦೦೪-೦೫ ರಿಂದ ರಾಜಸ್ವ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರೇರಣೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಉತ್ತೇಜನಾ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ (Economic Stimulation Package) ನಿಂದಾದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯು ೨೦೦೮-೦೯ ಹಾಗೂ ೨೦೦೯-೧೦ ರಲ್ಲಿ ಶೇ. ೩.೨ ರಷ್ಟಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ, ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕಾ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯಾದಾಯದ ಶೇ. ೩.೦ ರೊಳಗೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗಿದೆ.

ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಹೋಲಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆ (ಜಿ.ಎಫ್.ಡಿ.)ಗೆ ರಾಜಸ್ವ ಕೊರತೆಯ ಅನುಪಾತವು ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳಲ್ಲೂ 'ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ' ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಸ್ವದಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯ ಅನುಪಾತವು ಉಳಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ೨೦೦೯-೧೦ ಮತ್ತು ೨೦೧೨-೧೩ ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ.

ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ವೆಚ್ಚದ ಸೂಚಕಗಳಾದ ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿನ ಬಡ್ತಿ ಸಂದಾಯದ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೇತರ ವೆಚ್ಚದ ಪ್ರಮಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಕರ್ನಾಟಕವು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚ: ಅಂತರ್ ರಾಜ್ಯ ಹೋಲಿಕೆ:

ರಾಜ್ಯದ ತಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚವು ಇತರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಸರಾಸರಿ ತಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವೆಚ್ಚವು ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿರುವುದು ಸೇರಿರುತ್ತದೆ.

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ: ೨೦೦೭-೧೨

ರಾಜ್ಯದ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಆಯವ್ಯಯ ಮೊಬಲಗು ರೂ. ೧೦೧೬೬೪.೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಗಳಾಗಿದ್ದು (೨೦೦೬-೦೭ರ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ), ಇದು ಹತ್ತನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ರೂ. ೪೩೪೫೮.೨೨ ಕೋಟಿ ರೂಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಶೇ. ೧೩೩ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವು ಸಹ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ೨೦೧೧-೧೨ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಧಿಕ ಎನ್ನಬಹುದಾದ ರೂ. ೬೩೪೫೮.೨೨ ತಲಾಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

೨೦೧೩-೧೪ನೇ ಸಾಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿವರಣೆ

ರಾಜೀವಗಾಂಧಿ ಪಂಚಾಯತ್ ಸಶಕ್ತೀಕರಣ ಅಭಿಯಾನ:

ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವು ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಸಭೆಗಳ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಉತ್ತರದಾಯಿತ್ವದ/ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು. ಇದು ಜನರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸಮುದಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ:

ಕರ್ನಾಟಕದ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸಮುದಾಯದ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಏಳಿಗೆಗೆ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನವಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು-ಸಮುದಾಯ ಭವನದ ನಿರ್ಮಾಣ, ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಉದ್ಘಾಟನೆ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ. ರೂ.೬೦೦ ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ೨೦೧೩-೧೪ ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯ ವಿಪತ್ತು ನಿವಾರಣಾ ನಿಧಿ:

ಭಾರತ ಸರಕಾರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದೇ ಇರುವ ವಿಕೋಪಗಳಾದ ಸ್ಥಿರಾಸ್ಥಿ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಕೃತ ವಿಕೋಪಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಬ್ಬತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಪತ್ತು ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆ.

ಕ್ಷೀರಭಾಗ್ಯ:

೧೫೦ ಮಿ.ಲಿ. ಹಾಲನ್ನು ವಾರದಲಿ ಮೂರು ಬಾರಿ ೧.೦೪ ಕೋಟಿ ಶಾಲಾ ಮತ್ತು ಅಂಗನವಾಡಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೂರೈಕೆ

ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ:

ಕೃಷಿ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲು ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರೂ. ೧೦೦೦ ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಬೀಜಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ: ರೈತರು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಉತ್ತೇಜಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ರೂ.೧೦ ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಾನಸ್ವಿನಿ: ೪೦ ವರ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಬಡತನರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಅವಿವಾಹಿತ ಮತ್ತು ವಿಚ್ಛೇದಿತ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ರೂ. ೫೦೦೦ಗಳ ಮಾಸಿಕ ಪಿಂಚಣಿ.

ಮೈತ್ರಿ: ಮಂಗಳಮುಖಿ (Transgender) ಯರಿಗೆ ರೂ. ೫೦೦ಗಳ ಮಾಸಿಕ ಪಿಂಚಣಿ.

3.7.1 2014-15ನೇ ಸಾಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ನಿರೂಪಣೆ

1. ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ - ಮಳೆ ಅವಲಂಬಿತ ರೈತ ಸಮುದಾಯದ 53 ಲಕ್ಷ ರೈತರ ಜೀವನ ಸುಧಾರಣೆಗೆ 2014-15 ರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ 500.00 ಕೋಟಿ ರೂಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.
2. ನಿರಾಮಯ - ಆಟಸಂ, ಸೆರೆಬ್ರಲ್ ಪಾಲ್ಸಿ, ಮಂದಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ವಿಕಲಾಂಗತೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಬಡತನ ರೇಪಿಂಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ “ನಿರಾಮಯ” ಆರೋಗ್ಯ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. 2014-15ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರೂ.1.12 ಕೋಟಿಗಳ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ 45000 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆ.

3. ಯಶಸ್ವಿನಿ - ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರುವ “ಯಶಸ್ವಿನಿ” ಆರೋಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ

ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. 2014-15 ರಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಸಹ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ರೂ. 10.00 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

4. ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ - 2014-15ರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹಿಳೆಯರು ದಾಖಲಾಗುವ ಸಲುವಾಗಿ ರೂ.1.00 ಕೋಟಿ ಷೇರು ಬಂಡವಾಳದ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

5. ಆಶಾಕಿರಣ - 2014-15ರಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಯೋಜಿಸಿ ರೂ.1.00 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

6. ಅಕ್ಷರ ಗಣಿತ ಕಿಟ್ - 2014-15 ರಲ್ಲಿ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ 4 ಮತ್ತು 5 ನೇ ತರಗತಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಣಿತ ಬೋಧನೆ ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು ಅಕ್ಷರ ಗಣಿತಕಿಟ್ ಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಗುವುದು.

7. ಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳು - ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದ 250 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.

8. ಸ್ನೇಹ ಶಿಬಿರ - 4 ರಿಂದ 5 ಅಂಗನವಾಡಿಗಳ ನೊಳಗೊಂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಮಿತವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ತಯಾರಿಕೆ, ಹಾಲುಣಿಸುವ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ 12 ದಿನಗಳ ವಸತಿ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 2014-15ರಲ್ಲಿ 4.23 ಕೋಟಿ ರೂಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

9. ಜಲಧಾರಾ - ಜಲಧಾರಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯವಿರುವ 5 ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಳಾಯಿ ಸಂಪರ್ಕದ ಮೂಲಕ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ 1000 ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಓವರ್ ಹೆಡ್ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು.

3.10 ಪ್ರಸ್ತುತ ಸವಾಲುಗಳು ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ದಾರಿ:

ಕಷ್ಟಕರವಾದರೂ ರಾಜ್ಯದ ವಿತ್ತೀಯ ಕ್ರೋಢೀಕರಣ ಪ್ರಯತ್ನವು ವಿಶಾಲವಾದ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಕಂಡಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತೀವ್ರತರವಾದ ವಿತ್ತೀಯ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ / ಜಿಎಸ್‌ಟಿಪಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಟ್ಟ, ಬದ್ಧತಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಾಡಲು ಇರುವ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳು ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಫಲಿತಾಂಶ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚದ ನಡುವೆ ಇರುವ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅಶಕ್ತ ಜೋಡಣೆಗಳಿಂದಾಗಿ ರಾಜಸ್ವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಇರುವ ನೀಮಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ದಿಂದಲೂ ತೀವ್ರತರದ ಆರ್ಥಿಕ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

1. ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನದ ಮಟ್ಟ: ಈಗಾಗಲೇ ರಾಜ್ಯವು ಜಿಎಸ್‌ಟಿಪಿ ಅನುಪಾತಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸವಾಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ತರಹ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಏಕೆಂದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೂಲದಿಂದ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ತೆರಿಗೆ

ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಎಲ್ಲಯವರೆಗೆ ತೀವ್ರಗತಿಯಾಗಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ (ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಂಜರಿತ ಇರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಇದು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ) ಎಲ್ಲಯವರೆಗೆ ಹಿಂದಿನಂತೆ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹವು ಗೊತ್ತಾದ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜಗಿತ ಕಾಣಲಾರದು.

2. **ಕಡಿಮೆ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಾಜಸ್ವ:** ಒಟ್ಟು ತೆರಿಗೆಯ ರಾಜಸ್ವಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಾಜಸ್ವದ ಅನುಪಾತವು ಸತತವಾಗಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಮುಂದುವರೆದು, ರಾಜ್ಯವು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಪಿ ಅನುಪಾತಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಾಜಸ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅದು ಕಳೆದ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. ಒಂದರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗಳ ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವಿಕೆಯೇ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಬೆಲೆಗಳ ಫೀಸ್, ದಂಡ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಜಮೆಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಷ್ಕೃತ ಶುಲ್ಕಗಳು ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಸಂಗ್ರಹದ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಸಹ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ವರಮಾನವು ಅಷ್ಟೊಂದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ನೆಲೆ ಇರುವುದು.

3. **ಸಾಲಗಳು ಹಾಗೂ ಮುಂಗಡಗಳ ಕಡಿಮೆ ವಸೂಲಾತಿಗಳು:** 2007-12 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಲದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ನಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಲಗಳ 'ಮುಂಗಡ' ಸಾಲಗಳಿಗಿಂತ ದುಬಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಲ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಂಡಳಿಗಳು ಹಾಗೂ ನಿಗಮಗಳು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಲ ಪಡೆದ ಗ್ರಾಹಕರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ವಸೂಲಾತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲತೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

4. **ಬದ್ಧತಾ ವೆಚ್ಚ:** ಬದ್ಧತೆ ಹೊಂದಿರುವ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ವೇತನಗಳು, ಬಡ್ಡಿ, ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನಗಳು, ಸಬ್ಸಿಡಿಗಳು, ಸಹಾಯಧನ, ಸ್ವತ್ತುಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚ, ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವೆಚ್ಚ, ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಪಾಲು ಸೇರಿರುತ್ತವೆ. ಇದು 2013-14(ಪ.ಅಂ)ಸಾಲಿನ ಬದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಸ್ವ ಜಮೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ.94ರಷ್ಟು ಇದ್ದದ್ದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ತಾಣಗಳಾಗಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಬದ್ಧತೆ ವೆಚ್ಚದ ಬೇಡಿಕೆ

ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಸವಾಲಾಗಿದೆ.

5. **ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚ:** ರಾಜ್ಯದ ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚದ ಬಹುಭಾಗವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅನಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವಾಗಿದೆ.

6. **ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಜೋಡಣೆ:** ರಾಜ್ಯವು ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಲಾ ಯೋಜನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸರಾಸರಿ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದ ಪರಿಣಾಮ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅನುದಾನ ಸತತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಸವಾಲಾಗಿದೆ. ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕವು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಹರಿಯಾಣ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಉತ್ತರಖಂಡ, ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮಬಂಗಾಳಕ್ಕಿಂತ ಸತತವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವರದಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ 30ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ 2015ರ ಮಾರ್ಚ್ 30 ರೊಳಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುವವೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸದರಿ ವರದಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಲುವಾಗಿ ರೂಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಲ್ಪಟ್ಟ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಾಧಿಸಲು ಯಾವ ರೀತಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುತ್ತವೆ.

7. **ಸರಕು ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆ (ಜಿಎಸ್‌ಟಿ) :** ರಾಜ್ಯವು ಸರಕು ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಆದಾಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಪಡೆಯುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರಾಜಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತ ಸರಕು ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ.

3.11 **ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.**

ಅ) **ಸಮಗ್ರ ನಿರ್ಣಯ ಬೆಂಬಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ-** ಪಾರದರ್ಶಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹಂಚಿಕೆ, ಉತ್ತಮ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಸುಧಾರಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ನಿಗದಿತ ಸಮಯಾಧಾರಿತವಾದ ಸಮಗ್ರ ನಿರ್ಣಯ ಬೆಂಬಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ

ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ಸ್ಥಳದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಆ) ಫಲಿತಾಂಶ ಚೌಕಟ್ಟು ದಾಖಲೆ - RFD ಯು ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ನಿಯೋಗ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲು ಮತ್ತು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲು ಹಾಗೆಯೇ ಅವುಗಳ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪರಿಣಾಮಾತ್ಮಕ ಸೂಚಕಗಳ ಮೂಲಕ ಅಳೆಯಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. 2014-15 ರಲ್ಲಿ 38 ಇಲಾಖೆಗಳು RFD ಯನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿ ಅಂತರ್ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಲೋಡ್ ಮಾಡಿರುತ್ತವೆ. ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಫಲಿತಾಂಶಗಳಿಗಾಗಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆ/ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿಸಲು ಅಥವಾ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಲು ಪರಿಷ್ಕೃತ RFD ಮಾರ್ಗ ಸೂಚಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಇ) ಎಸ್‌ಸಿಪಿ/ಟಿಎಸ್‌ಪಿ ಹಂಚಿಕೆಗಳು- ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ 2011 ರ ಜನಗಣತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯದ ಆಂತರಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ 17.05% ಮತ್ತು 6.95% ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 2014-15 ರ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ರೂ.15834/- ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ) ಖಜಾನೆ II - 2014-15 ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ರೂ.90 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ

ಎಲ್ಲಾ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು, ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ನಡೆಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಒಂದೇ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಉ) ಅನುಜ್ಞೇದ 371(ಜೆ)- ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ -ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅನುಜ್ಞೇದ 371(ಜೆ) ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶ, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ, ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಒದಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಊ) ಆಡಳಿತ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲು- ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ವೇಗವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವು ಸಹ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಲಾಖೆಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ (ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ) ಮೊದಲ ಮೂರು ತ್ರೈಮಾಸಿಕಗಳಲ್ಲಿ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾದ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.75 ರಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಡಳಿತ ಇಲಾಖೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆ ನೀಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ವೆಚ್ಚದ ವೇಗವು ಸುಧಾರಿಸಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

2014-15 ನೇ ಆಯವ್ಯಯ ಪ್ರಮುಖ ನೀತಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ - 2014-15 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ 2014-19ನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಸಮರ್ಥನೀಯ ಮತ್ತು ಸಮತೋಲಿತ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮೂಲಕ ಸಮೃದ್ಧ ಕರ್ನಾಟಕ ನಿರ್ಮಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಈ ನೀತಿಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರವನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇ.12%ರಷ್ಟು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯ ಜಿಡಿಪಿಗೆ ಉತ್ತಾದನೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ 16.87% ರಿಂದ 20% ರವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹರಡುವುದು ಈ ನೀತಿಯ ಗುರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಣ್ಣ ಬಂದರು ನೀತಿ - 2014-15 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸಣ್ಣ ಬಂದರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನೀತಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಈ ನೀತಿಯ ಉದ್ದೇಶ 1) ಉದಾರೀಕರಣದ ನಂತರ ಮತ್ತು ಜಾಗತೀಕರಣ ಯುಗದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಫ್ತು ಮತ್ತು ಆಮದು ವಲಯದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. 2) ಸಮರ್ಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಅದರ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಸಂಚಾರ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಹಾಗೂ ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು. 3) ಮುಂಬರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ತೀರದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಸರಕನ್ನು 5-10% ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಖಾಸಗೀ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸುವುದು. 4) ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗೀ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಬಂದರು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

ರಾಜ್ಯ ಓರಲ್ ಆರೋಗ್ಯ ನೀತಿ - ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ 60 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಉಚಿತ ದಂತ ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿತರಿಸುವುದು.

ಹನ್ನೆರಡನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ (೨೦೧೨-೧೬):

ರಾಜ್ಯದ ಯೋಜನಾವೆಚ್ಚವು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಆಯವ್ಯಯ ಮೊಬಲಗು ರೂ.೨೫೫೨೫೦.೦೦ ಕೋಟಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ೪೦% ರಾಜ್ಯ ಸಾಲ(ನಿವ್ವಳ), ೩೬% ರಾಜ್ಯ ಒಡತನದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು, ೧೩% ಐ.ಇ.ಬಿ.ರ್ ಹಾಗೂ ಉಳಿದ ೧೧% ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನ.

ಶೇಕಡವಾರು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ ೭೪.೭೬%, ರಾಜ್ಯ ಒಡತನದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ೭೧.೫೫%, ಐ.ಇ.ಬಿ.ರ್ ೫೭.೯೩% ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸಾಲ ೪೬.೮೦% ರಷ್ಟಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಗಳು- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೇಂದ್ರ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ೬೬ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಮರುವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ೨೦೧೪-೧೫ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಆಯವ್ಯಯದ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವು ನೀಡಲಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮುಂದೆ ಈ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ವಲಯಗಳ ಯೋಜನಾ ಹಂಚಿಕೆ

ವಲಯ	%
ಅ. ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನೆ	
I. ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳು	
1. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ವಲಯಗಳು (ಸಹಕಾರ ಸೇರಿ)	8.96
2. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ	4.81
3. ವಿಶೇಷ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು	2.05
4. ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ನೆರೆ ಹಾವಳಿ ನಿಯಂತ್ರಣ	15.58
5. ಇಂಧನ ವಲಯ	7.43
6. ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳು	1.37
7. ಸಾರಿಗೆ	8.14
8. ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ	1.08
9. ಸಾಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳು	1.66
ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ (I) ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳು	51.09
II . ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳು	
10. ಶಿಕ್ಷಣ, ಕ್ರೀಡೆ, ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ	12.00
11. ಆರೋಗ್ಯ	4.61
12. ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ	
i. ನೀರು ಸರಬರಾಜು	3.73
ii. ವಸತಿ	3.49
iii. ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ	7.86
13. ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ	0.05
14. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ	7.38
15. ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣ	0.71
16. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ	4.59
ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ (II) ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳು	44.42
III.ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳು	2.28
ಒಟ್ಟು (ಅ) ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನೆ	97.79
ಆ)ಅನುಮೋದನೆಯಾಗಲಿರುವ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು (ಯೋಜನೇತರ)	0.01
ಇ) ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ವಲಯ ಯೋಜನೆಗಳು (ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನದ ಪಾಲು)	2.20
ಒಟ್ಟಾರೆ ಮೊತ್ತ (ಅ+ಆ+ಇ)	100.00

Questions

1. With respect to state finances, which is/are correct?

- a. The State's revenue receipts have increased.
- b. Non-tax revenue as a percent of GSDP has revealed a decline.
- c. Sales tax/VAT is the main source of tax revenue.
- d. All the above.

2. With respect to expenditure statements of state, which is/are correct?

- a. The State' expenditure on social services as a share of GSDP has grown while the share of capital expenditure decreased.
- b. Education and Water resources development are significant components of State's development expenditure.
- c. There has been a gradual increase in the non-plan expenditure and increase in plan expenditure.
- d. All the above.

3. With respect to Committed Expenditure of state, which is/are correct?

- a. Committed expenditure are salaries, pensions, interest, subsidies, administrative expenditure, devolution to PRIs and ULBs, etc
- b. Only 5% of uncommitted revenue receipts are available for new initiatives and existing capital expenditure commitment.
- c. Both a & b.
- d. None of the above.

4. With respect to fiscal consolidation of state, which is/are in-correct?

- a. The Government has been maintaining revenue surplus since 2004-05 as mandated by the KFRA.
- b. Fiscal deficit could also be maintained within 3% of GSDP as mandated by the KFRA except in 2008-09 and 2009-10.
- c. The total liabilities are however, within the limit of 25% prescribed by the 13 Finance Commission.
- d. None of the above.

5. Which of the following statements is/are in-correct?

- a. Manaswini Programme: Pension Rs.500/-per month to more than 40 years unmarried and divorcee women under BPL.
- b. Maithri Scheme: Pension Rs.500/- per month for transgenders.
- c. Both are correct statement
- d. Both are in-correct.

6. According to 12th five year plan, which sector has highest developmental outlay?

- a. Transport
- b. Irrigation and Flood control
- c. Agriculture and allied
- d. Rural development.

7. Krishibhagya scheme aims to

- a. Improving livelihood of rain dependent farmers community.
- b. Improving livelihood of irrigation dependent farmers community
- c. Both a & b.

d. None of the above.

8. Niramaya scheme aims to

- a. Health insurance scheme for the children belonging to BPL families.
- b. Health insurance scheme for the children suffering from Autism, Cerebral Palsy, mental retardation and multiple disabilities.
- c. Both a&b.
- d. None of the above.

9. Sneha Shivira scheme aims to

- a. Training programmes for mothers of malnourished children, to impart skills in preparation of cost effective nutritious food.
- b. Training programmes for anganwadi teachers to impart skills in pre-school teaching.
- c. Both a &b.
- d. None of the above.

10. Jaladhara scheme aims to

- a. Drinking water facility through tap connection to houses belonging to SC & ST.
- b. Watershed development programme in rainfed area.
- c. Drinking water facility through tap connection to houses in slum.
- d. None of the above.

www.AmbitionIAS.com

ರಾಜ್ಯ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳು

ಹನ್ನೊಂದನೇ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿ

Five Year Plan / Year	Agriculture & allied activities	Industry	Services	GSDP
XI FYP Targets	5.4	12.5	12.0	11.2
XI FYP Achievement	5.1	4.8	8.7	6.9

Sl. No.	State	State Income in Rs Crore	Rank	Per capita Income in Rs	Rank
6	Karnataka	524502	6	77309	6

ರಾಜ್ಯ ಆದಾಯ

೨೦೧೪-೧೫ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಆಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು (ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ) ಸ್ಥಿರ (೨೦೦೪-೦೫) ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.೭.೦ ಆಗಿದ್ದು, ಇದು ೨೦೧೩-೧೪ ಸಾಲಿನ ಶೇ.೭.೨ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ೨೦೧೩-೧೪ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಶೇ.೪ ಇದ್ದದ್ದು ೨೦೧೪-೧೫ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶೇ.೪.೫ ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ೨೦೧೩-೧೪ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಹಾಗೂ ಸೇವಾ ವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇ.೨ ಮತ್ತು ಶೇ.೮.೦ ಇದ್ದದ್ದು ೨೦೧೪-೧೫ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶೇ.೪.೪ ಮತ್ತು ಶೇ.೮.೯ ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

೨೦೧೪-೧೫ನೇ ಸಾಲಿನ ರಾಜ್ಯ ಆಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮುನ್ನೂಚನಾ ಅಂದಾಜುಗಳು

೨೦೧೪-೧೫ನೇ ಸಾಲಿನ ಸ್ಥಿರ (೨೦೦೪-೦೫) ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಆಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನವು ಶೇ.೭.೦ ರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ೩೪೪೧೦೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಆಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಆಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನದ ವಲಯವಾರು ಕೊಡುಗೆ

೨೦೧೩-೧೪ನೇ ಸಾಲಿನ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಆಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ೨೦೧೪-೧೫ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿದಾಗ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಆಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಲಯ ಹಾಗೂ ಸೇವಾ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಕೊಡುಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇ.೧೭.೧ ರಿಂದ ಶೇ.೧೭.೫ಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಶೇ.೫೮.೨ ರಿಂದ ಶೇ.೫೯.೧ ಕ್ಕೆ ಅಲ್ಪ ಏರಿಕೆಯಾಗಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಆಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಸೇವಾ ವಲಯದ ಕೊಡುಗೆಯು ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆ ವಲಯಗಳ ಕೊಡುಗೆ ಶೇ.೨೪.೭ ರಿಂದ ಶೇ.೨೩.೪ ಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ೨೦೧೩-೧೪ ಹಾಗೂ ೨೦೧೪-೧೫ರ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ 'ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿ, ವಾಸಗೃಹಗಳ ಒಡೆತನ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ಸೇವೆ' ವಲಯದ ಕೊಡುಗೆಯು ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಆಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂದರೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇ.೧೮.೯ ಹಾಗೂ ಶೇ.೧೯.೯ ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸಕ್ತ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಆಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಡುಗೆಯು ಶೇ.೩೩.೮ ರಷ್ಟಿದ್ದು, ನಂತರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿ (ಶೇ.೫.೭), ಮೈಸೂರು (ಶೇ.೪.೮) ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ (ಶೇ.೪.೫) ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿದ್ದು, ಯಾದಗಿರಿ ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಶೇ.೦.೯ರ ಕೊಡುಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಡೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ.

೨೦೧೧-೧೨ನೇ ಸಾಲಿನ ಸ್ಥಿರ (೨೦೦೪-೦೫) ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಆಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಡುಗೆಯು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕೃಷಿ ವಲಯದ ಕೊಡುಗೆಯು ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ದ್ವಿತೀಯ ಹಾಗೂ ತೃತೀಯ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಅಗ್ರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು, ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯೇ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ತಲಾದಾಯ

ಪ್ರಸಕ್ತ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯದ ನಿವ್ವಳ ಆಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ವಿತ್ತೀಯ ವರ್ಷದ ನಟ್ಟನಡುವಿನ ಅಂದಾಜು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಒಂದರಂದು ಇರಬಹುದಾದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಭಾಗಿಸಿ ತಲಾ ಆದಾಯವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ.

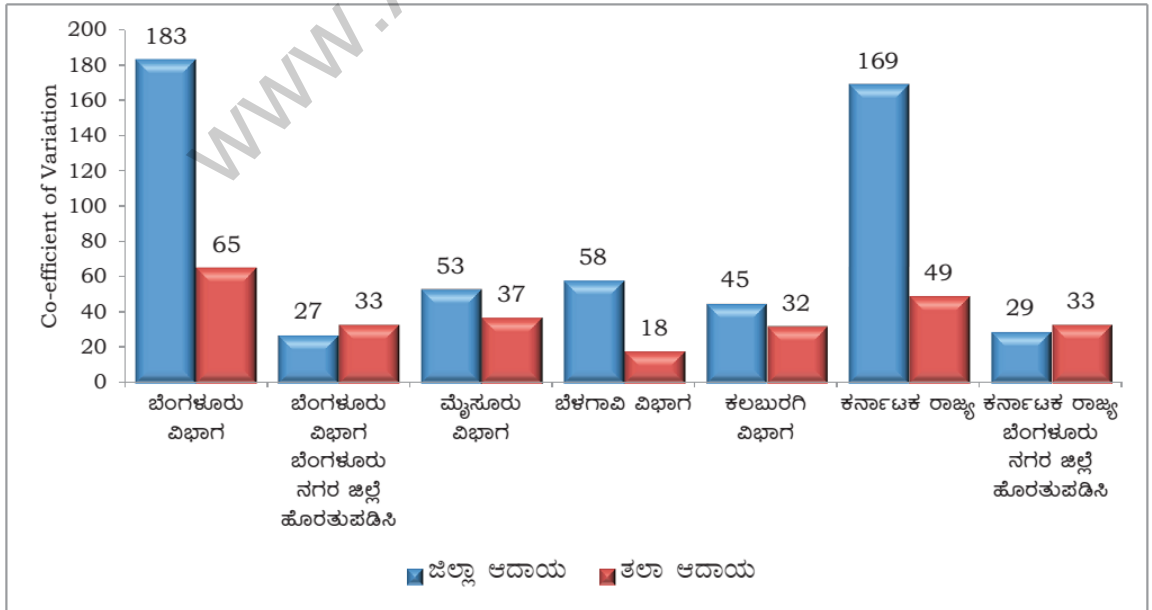
ಪ್ರಸಕ್ತ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ೨೦೧೩-೧೪ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ನಿವ್ವಳ ತಲಾ ಆದಾಯವು ೮೯೫೪೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಿದ್ದು, ಇದು ೨೦೧೪-೧೫ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಶೇ.೧೩.೫ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳದೊಂದಿಗೆ ೧೦೧೫೯೪ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಾಗುವುದೆಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

೨೦೧೩-೧೪ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿವ್ವಳ ತಲಾ ಆದಾಯವು ಸ್ಥಿರ (೨೦೦೪-೦೫) ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ೪೬೦೧೨ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಿದ್ದು, ಇದು ೨೦೧೪-೧೫ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಶೇ.೬.೩ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳದೊಂದಿಗೆ ೪೮೯೦೭ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಾಗುವುದೆಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬೀದರ್, ಗುಲಬರ್ಗಾ, ಯಾದಗಿರ್, ರಾಯಚೂರು, ಕೊಪ್ಪಳ ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಭಾಗದ ತಲಾದಾಯವು ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು.

ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಭಾಗದ ತಲಾದಾಯ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಭಾಗದ ತಲಾದಾಯದ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ 2.4: 2012-13ನೇ ಸಾಲಿನ ಜಿಲ್ಲಾ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ತಲಾ ಆದಾಯದಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿಭಾಗವಾರು ಅಂತರಜಿಲ್ಲಾ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು

ಆಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನದ ಅಂತರ್ ರಾಜ್ಯ ಹೋಲಿಕೆ

ಕರ್ನಾಟಕವು ರಾಜ್ಯ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ತಲಾದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಒನೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದು ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ

www.AmbitionIAS.com

Questions

1. According to 11th FYP targets, Karnataka achieved its target in which of the following sectors?

- a. Agriculture
- b. Industry
- c. Services
- d. None of the above.

2. What is the GDP growth rate at the end of 11th FYP?

- a. 7.9%
- b. 11.2%
- c. 6.9%
- d. 6.5%

3. Which district contributed highest to primary, secondary and tertiary sectors respectively?

- a. Mandya in Primary sector & Bangalore in **secondary and tertiary sectors** respectively.
- b. Shimoga in Primary sector & Belgaum in **secondary and tertiary sectors** respectively.
- c. Belgaum in Primary sector & Bangalore in **secondary and tertiary sectors** respectively.
- d. None of the above.

4. Which of the following statement is/are correct wrt state income in 2014-15?

- a. GSDP at constant prices (year-on-year) slightly increased from 7.0% in 2013-14 to 7.2% in 2014-15, mainly attributable to the increase in the growth of agriculture from 4.9% in 2013-14 to 4.5% in 2014-15.
- b. GSDP at constant prices (year-on-year) slightly decreased from 7.2% in 2013-14 to 7.0% in 2014-15, mainly attributable to the decline in the growth of agriculture from 4.9% in 2013-14 to 4.5% in 2014-15.
- c. GSDP at constant prices (year-on-year) slightly decreased from 7.2% in 2013-14 to 7.0% in 2014-15, mainly attributable to the decline in the growth of manufacturing from 4.9% in 2013-14 to 4.5% in 2014-15.
- d. None of the above.

www.AmbitionIAS.com

ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಮತ್ತು ರಫ್ತುಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೂಡಿಕೆಯ ವಾತಾವರಣ

ಜಾಗತಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಕರ ವಾತಾವರಣದ ಹೂಡಿಕೆಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಉಚ್ಚ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೂಡಿಕೆಯಿಂದಾಗುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

೧. ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜಕವಾದ ಉತ್ತಮ ಕಾನೂನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಆದೇಶ ಸನ್ನಿವೇಶವು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

೨. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವು ಹೇರಳ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

೩. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ೫ನೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

೪. ರಾಜ್ಯವು ಹೂಡಿಕೆದಾರರಿಗೆ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

೫. ರಾಜ್ಯವು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿನ ತ್ವರಿತಗತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರ ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಉದ್ಯೋಗ ಮಿತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯು (ಕೆ.ಯು.ಎಂ) ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಉದ್ಯಮ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಹೂಡಿಕೆದಾರರಿಗೆ ಏಕೈಕ ಸಂಪರ್ಕ ಬಿಂದುವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯಾಗಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆದಾರರಿಗೆ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವವರೆಗೆ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು, ಅನುಮೋದನೆ ಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವುದು.

ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು (ಎಸ್‌ಹೆಚ್‌ಎಲ್‌ಸಿಸಿ) ರೂ. ೫೦ ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ರೂ.೩ ಕೋಟಿಯಿಂದ ರೂ.೫೦ ಕೋಟಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ (ಎಸ್‌.ಎಚ್‌.ಎಲ್‌.ಸಿ.ಸಿ) ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡುವ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಏಕಗವಾಕ್ಷಿಸ ಮಿತಿ ಸಭೆಯು (ಎಸ್‌.ಎಲ್‌.ಎಸ್‌.ಡ ಬ್ಲಾಕ್ .ಸಿ.ಸಿ) ಸಚಿವಾಲಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

೧೧ನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲು ಶೇ.೫.೭೦ರಷ್ಟು ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ:

ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕವು ೩೫೦೦ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ತವರಾಗಿದ್ದು, ೨೬ಬಿಲಿಯನ್ ಯುಎಸ್ ಡಾಲರ್ (ರೂ.೧.೬೦ ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ)ರಷ್ಟು ರಫ್ತುವಹಿವಾಟಿಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ್ದು, ೯ ಲಕ್ಷ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಣಿತರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ೨೭ಲಕ್ಷ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಜಿಡಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೨೫ರಷ್ಟು ಈ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಘಟಕಗಳ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಾರ್ಷಿಕ ೧೫% ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಹಾಗೂ ೨೦೧೪ರ ವರೆಗೆ ಶೇಕಡ ೨೦ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಜೆಡಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೨೫ರಷ್ಟು ಈ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಘಟಕಗಳ ಕೊಡಿಗೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ರಫ್ತು ದೇಶದ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ರಫ್ತಿನ ಶೇ ೩೮% ರಷ್ಟಿದೆ.

ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಣೆ

ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ೨ನೇ ಅಥವಾ ೩ನೇ ದರ್ಜೆಯ ನಗರಗಳಾದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಧಾರವಾಡ, ಮೈಸೂರು, ಮಂಗಳೂರು, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾಂ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಇಎಸ್‌ಡಿಎಂ ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು, ಐಸಿಟಿ ಮತ್ತು ಇಎಸ್‌ಡಿಎಂ ಪಾಲಿಸಿಯ ಬಯಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಧಾರವಾಡ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪಾರ್ಕ್‌ನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ . ಮೈಸೂರು, ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಭ್ಯಸಿಸ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ೨ನೇ ಅಥವಾ ೩ನೇ ದರ್ಜೆಯ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇಎಸ್‌ಡಿಎಂ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ. ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲು ಪರಿಗಣಿಸಿದೆ.

ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಾಲಯ (ಎಂ.ಹೆಚ್.ಆರ್.ಡಿ) ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ೨೦ ಹೊಸ ಭಾರತೀಯ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು (ಐಐಐಟಿ) ಭಾರತದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ (ಐಐಐಟಿ) ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಪಾಲುದಾರರಾದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ (ಎಂ.ಹೆಚ್.ಆರ್.ಡಿ), ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಮೊತ್ತವಾದ ೧೨೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ೫೦:೩೫:೧೫ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭರಿಸಲಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತೀಯ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ (ಐಐಐಟಿ)ಯನ್ನು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ೬೧.೦೧ ಎಕರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಾಗವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ/ಕೆ.ಬಿಟ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಾಸಾಕಾಂ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಮೊದಲ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಅಪ್ ಮಾರಾಟ ಮಳಿಗೆಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹಳೇ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿನ ಡೈಮಂಡ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ಇದು ಕೆ.ಐ.ಜಿ ೨೦೨೦ ರ ವರದಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಮೊದಲ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಅಪ್ ಮಾರಾಟ ಮಳಿಗೆಯು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ೩೫ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಅಪ್‌ಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ್ದು , ಇನ್ನೂ ೪೦ ಸ್ಟಾರ್ಟ್‌ಅಪ್‌ಗಳು ಸ್ಥಳಕ್ಕಾಗಿಕಾಯುತ್ತಿವೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಭಾರತದ ಸ್ಟಾರ್ಟ್‌ಅಪ್ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿದ್ದು, ಶೇ ೩೦% ರಷ್ಟು ಸ್ಟಾರ್ಟ್‌ಅಪ್‌ಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆವಾಹಕ ಸಾಹಸೋದ್ಯಮ ಬಂಡವಾಳ ನಿಧಿ:[ಕೆ.ಎ.ಆರ್.ಎಸ್.ಇ.ಎಂ.ವಿ.ಇ.ಎನ್]

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವು ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾ ಬೇ ಪ್ರದೇಶದ ಹೊರಗಿನ ಅರೆನಿರ್ವಾಹಕ ವಿನ್ಯಾಸ ಕಂಪೆನಿಗಳ ದೊಡ್ಡ ಹಬ್ ಆಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಚಿಪ್ ವಿನ್ಯಾಸ ಕೆಲಸದ ಶೇ.೭೦ರಷ್ಟು ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಶೇ.೮೦ರಷ್ಟು ವಿನ್ಯಾಸ ವಲಯದ ಆದಾಯವು ಈ ನಗರ ಒಂದರಿಂದಲೇ ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿದೆ.

ಅ. ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಅರೆನಿರ್ವಾಹಕ ವಿನ್ಯಾಸದ ಹಬ್‌ಆಗಿ ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.

ಆ. ಉನ್ನತ ತಂತ್ರ ಜ್ಞಾನದ ಅರೆನಿರ್ವಾಹಕ ವಿನ್ಯಾಸ ತಯಾರಿಸಲು ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವುದು

ಇ. ಹಸಿರು ಶಕ್ತಿ-ಅದರಲ್ಲೂ ಸೌರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು.

ಈ. ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದು

ಅರೆನಿರ್ವಾಹಕ ವಲಯದ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ/ಕೆ.ಬಿಟ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ

ಅರೆವಾಹಕ ಸಾಹಸೋದ್ಯಮ ಬಂಡವಾಳ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ.

ಈ ನಿಧಿಯ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ ೯೬.೧೫ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ೦೯.೦೫.೨೦೧೪ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಈ ನಿಧಿಯು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ೫೦.೦೦ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂತ್ಯಕಂಡಿದೆ. ಈ ನಿಧಿಯು ಕಾರ್ಯಾರಂಭಿಸಿದ್ದು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಹೂಡಿಕೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ತಯಾರಿಕಾ ನೀತಿ ೨೦೧೩

೧. ಭಾರತ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ವಿನ್ಯಾಸ ತಯಾರಿಕಾ ವಲಯಕ್ಕೆ ೨೦೨೦ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ೪೦೦ ಶತಕೋಟಿ ಡಾಲರ್ ವಹಿವಾಟಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೧೦ರಷ್ಟು ವಹಿವಾಟು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆದಾರನಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವುದು.

೨. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಟ್ಟು ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ವಿನ್ಯಾಸ ತಯಾರಿಕಾ ರಫ್ತಿನ ೮೦ ಶತಕೋಟಿ ಡಾಲರ್ ಗುರಿಯಲ್ಲಿ ೨೦೨೦ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶೇಕಡ ೨೦ರಷ್ಟನ್ನು ಸೃಜಿಸುವುದು.

೩. ದೂರಸಂಪರ್ಕ ರಕ್ಷಣಾ ವಲಯದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ವೈಮಾನಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಇಂಧನ ಮುಂತಾದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ವಿನ್ಯಾಸ ತಯಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವುದು.

೪. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ವಿನ್ಯಾಸ ತಯಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಮುಖ ಬಂಡವಾಳ ನೆಲೆಯಾಗಿಸುವುದು.

೫. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ವಿನ್ಯಾಸ ತಯಾರಿಕಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ೨೪೦,೦೦೦ ಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು, ೫೦೦೦ ಪೇಟೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು ಭಾರತ ದಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟು ಪಿಎಚ್‌ಡಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ದೇಣಿಗೆಯಾಗಿ ಶೇಕಡ ೨೫ರಷ್ಟನ್ನು ನೀಡುವುದು.

೬. ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯ ಸೇರ್ಪಡೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವುದು.

ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸು ಹೂಡಿಕೆ

ಜಾಗತಿಕ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಮುಖ್ಯ ಭೂಮಿಕೆ ನಿಭಾಯಿಸುವಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕವು ದೇಶದ ಶೇಕಡಾ ೬೦ ರಷ್ಟು ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ತವರೂರಾಗಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ೪೦೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಘಟಕಗಳಿವೆ ಹಾಗೂ ೨೦೧೩-೧೪ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೨೬ ಕ್ಕೆ ಏರಿ, ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ 'ದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆದಾಯವಾದ ೫೩೦ ಬಿಲಿಯನ್ ಯು.ಎಸ್.ಡಿ ನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೊಡುಗೆ ಶೇಕಡಾ ೨೬ ರಷ್ಟಿದೆ.(೧.೦೪ ಬಿಲಿಯನ್ ಯು.ಎಸ್.ಡಿ.).

ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಕರ್ನಾಟಕವು ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿದೆ.

ಕೃಷಿ ಜಾಗತಿಕ ಬಂಡವಾಳ ಸಮಾವೇಶ ೨೦೧೧:

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೦೧೧ರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಜಾಗತಿಕ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಸಮಾವೇಶವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದು, ಸಮಾವೇಶವು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧&೨ ರಂದು ಅಂತರ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿರುವುದು ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೇ ಕೃಷಿವಲಯದ ಜಾಗತಿಕ ಬಂಡವಾಳ ಸಮ್ಮೇಳನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ೨೦ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ೩೦೦ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಹಾಗೂ ರೈತರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ೧೯೦೦ ಗಣ್ಯರು; ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ನೆದರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಇಸ್ರೇಲ್ ಮತ್ತು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶಗಳ ಗಣ್ಯರು ಸಹ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರ ೨. ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ರೂ.೬೦೯೬೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ೬೬ ಒಡಂಬಡಿಕೆ (ಎಂ.ಓ.ಯು.ಎಸ್) ಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ೨೮ ಯೋಜನೆಗಳು ರೂ.೧೦೭೭೪ ಕೋಟಿ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು “ಕರ್ನಾಟಕ ಉದ್ಯೋಗ ಮಿತ್ರದಿಂದ” ಅನುಮೋದನೆಯಾಗಿ ಏಕಗವಾಕ್ಷಿ ಏಜೆನ್ಸಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ವಿವಿಧ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿರತ್ತದೆ.

ಇದರೊಂದಿಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಹೂಡಿಕೆ ೨೦೧೨, ಕೃಷಿವಲಯದ ೬೨ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಳು (ಎಂ.ಓ.ಯು) ರೂ.೧೫೦೧೭ ಕೋಟಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಯಿತು.

ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಬಂದಿರುವ ಒಟ್ಟು ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಾಲು ಗಣನೀಯವಾಗಿದೆ. ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೩ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶವು ೨೦೧೩-೧೪ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಬಂದಿರುವ ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಾಲು ಶೇ.೭.೭೮% ರಷ್ಟಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ರಫ್ತುಗಳು:

೨೦೧೩-೧೪ರಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ರಫ್ತು ಸರಿಸುಮಾರು ರೂ ೨೯೦೪೧೮ ಕೋಟಿಯಷ್ಟಾಗಿದ್ದು, ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ರಫ್ತಿನ ಶೇ.೧೨.೩೭ ರಷ್ಟು ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಶೇಕಡವಾರು ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ ಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲು ಅಧಿಕ ಸಮಯದಿಂದ ಮಹತ್ತರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

೯೯೩-೯೪ ರಲ್ಲಿ ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ ಯ ರಫ್ತಿನ ಪಾಲು ಶೇ.೭.೩೬ ರಷ್ಟು ಇದ್ದದ್ದು, ಅದು ೨೦೧೩-೧೪ ರಲ್ಲಿ ಶೇ. ೪೭.೩ ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರಿನ ರಫ್ತಿನ ಪ್ರಮಾಣ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದು, ಅದು ಒಟ್ಟು ರಾಜ್ಯದ ರಫ್ತಿನ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರಿನ ರಫ್ತಿನ ಪಾಲು ೨೦೧೩-೧೪ ರಲ್ಲಿ ಶೇ. ೬೧ರಷ್ಟು ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ೨೦೧೩-೧೪ ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಇತರ ರಫ್ತು ಸರಕುಗಳಾದ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಮ್ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಮ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು (೧೨.೧೮%) ಮತ್ತು ಹರಳುಗಳು & ಆಭರಣಗಳು (೮.೩೨%) ಕರ್ನಾಟಕ ರಫ್ತಿಗೆ ಗಣನೀಯ ಪಾಲನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಈ ಮೂರು ವಸ್ತುಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದ ರಫ್ತಿನ ೮೧ ಪ್ರತಿಶತವನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತವೆ.

ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅನೇಕ ನೀತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ರಫ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸ್ಪಷ್ಟ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

- ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ ೨೦೧೪-೧೯.
- ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಖನಿಜ ನೀತಿ ೨೦೦೮.
- ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ದ್ರಾಕ್ಷಾರಸ ನೀತಿ ಪಾಲಿಸಿ-೨೦೦೭
- ಕರ್ನಾಟಕ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ನೀತಿ-೨೦೦೯
- ಕರ್ನಾಟಕ ಎಸ್.ಇ.ಜಡ್ ನೀತಿ ೨೦೦೯
- ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮನೀತಿ-೨೦೦೯.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಸೆಮಿಕಂಡಕ್ಟರ್ ನೀತಿ-೨೦೧೦.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಸೌರ ನೀತಿ -೨೦೧೧.
- ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಉದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಾಲಿಸಿ-೨೦೧೧.
- ಕರ್ನಾಟಕದ ಅನಿಮೇಶನ್ ದೃಶ್ಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾಮಿಕ್ ಪಾಲಿಸಿ,-೨೦೧೨

- ಕರ್ನಾಟಕ ಔಷಧ ನೀತಿ-೨೦೧೩.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಹೊಸ ಮೂಲಭೂತಸೌಕರ್ಯ ನೀತಿ-೨೦೧೩.
- ಕರ್ನಾಟಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಾಧನ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾ ನೀತಿ ೨೦೧೩.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಜವಳಿ ನೀತಿ - ೨೦೧೩
- ಕರ್ನಾಟಕ ಅಂತರಿಕ್ಷಯಾನ ನೀತಿ ೨೦೧೩.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಐಳಿ ನೀತಿ ೨೦೧೩.

www.AmbitionIAS.com

Questions

1. According to the World Bank's 'investment climate' survey, which state ranks in the top and the last?

- a. Gujarat and Bihar.
- b. Gujarat and Jharkhand.
- c. Karnataka and Rajasthan.
- d. Gujarat and Assam.

2. Which is the first state to organise Agriculture Global Investors Meet in 2011?

- a. Tamil Nadu
- b. Andhra Pradesh.
- c. Punjab.
- d. Karnataka.

3. Which sectors contribute maximum to the Karnataka's export in 11th FYP?

- a. Electronics and computer software, Petroleum and petroleum products and Gems & Jewellery.
- b. Electronics and computer software, Mining and Gems & Jewellery.
- c. Electronics and computer software, Mining and Textile.
- d. Electronics and computer software, Mining and agriculture products.

www.AmbitionIAS.com

ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ

ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲ ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಾರ ಸಮೂಹದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ದರಗಳು

ಕೆಲಸಗಾರ ಸಮೂಹದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ದರ

ಜನಗಣತಿ ೨೦೧೧ ರ ಪ್ರಕಾರ, ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಕೆಲಸಗಾರರ (ಅದೆಂದರೆ, ಮುಖ್ಯ ಮತ್ತು ಅತೀ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಗಾರರು) ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕೆಲಸಗಾರರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ದರವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೨,೭೮,೭೨,೫೯೭ ಜನರು ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ರಾಜ್ಯದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಕಡ ೪೫.೬೨ ರಷ್ಟು, ಕೆಲಸಗಾರರೆಂದು ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಎಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ೧,೮೨,೭೦,೧೧೬ ಕೆಲಸಗಾರರು ಪುರುಷರಾಗಿದ್ದು, ೯೬,೦೨,೪೮೧ ಮಂದಿ ಮಹಿಳೆಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಟ್ಟು ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೫೯.೦೦ ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೩೧.೮೭ ರಷ್ಟು ಜನರು ಕೆಲಸಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸಗಾರರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ದರವು ೨೦೧೧ ರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಲಿಂಗಭೇದವಿಲ್ಲದೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ೨೦೦೧ ಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ (ಶೇಕಡ ೪) ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ:11.1 ಕೆಲಸಗಾರ ಸಮೂಹದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ದರ

ಒಟ್ಟು			ಗ್ರಾಮಾಂತರ			ನಗರ		
2001	2011	ಬದಲಾವಣೆ	2001	2011	ಬದಲಾವಣೆ	2001	2011	ಬದಲಾವಣೆ
44.53	45.62	1.09	49.04	49.38	0.34	35.67	39.66	3.99
56.64	59.00	2.36	58.10	59.76	1.66	53.85	57.81	3.96
31.98	31.87	-0.11	39.87	38.79	-1.08	16.37	20.81	4.44

ಮೂಲ: ಜನಗಣತಿ 2011

ರಾಜ್ಯದ ಸರಾಸರಿ ಕೆಲಸಗಾರರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ದರದೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಬೀದರ್ (ಶೇಕಡ ೪೧.೨೫), ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ (ಶೇಕಡ ೪೨.೩೬) ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿ (ಶೇಕಡ ೪೫.೫೪) ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ರಾಜ್ಯ ಸರಾಸರಿ ದರವಾದ ಶೇಕಡ ೪೫.೬೨ ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ದರವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿವೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದ ಉಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ರಾಜ್ಯ ಸರಾಸರಿ ದರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿವೆ.

ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ದರ ರಾಜ್ಯ ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೂ, ಉದ್ಯೋಗವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಣ ಭೂಮಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಲಾಭವಲ್ಲದ ಹಾಗೂ ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲದ ಉದ್ಯೋಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕು ಕಂದಾಯ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ವಿಭಾಗವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಗಾರರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ದರ (ಶೇಕಡ ೪೭) ವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಮುಖ್ಯ ಮತ್ತು ಅತೀ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಗಾರರು

ಪುರುಷ ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸಗಾರರ ಪ್ರಮಾಣವು ೨೦೦೧ ರ ಶೇಕಡ ೯೧.೨೧ ರಿಂದ ೨೦೧೧ ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೮೯.೪೯ ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಮಹಿಳಾ ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸಗಾರರ ಪ್ರಮಾಣವು ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೬೫.೮೮ ರಿಂದ ಶೇಕಡ ೭೩.೩೯ ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಅತೀ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಗಾರರಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಅತೀ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಗಾರರ ಪ್ರಮಾಣವು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದು, ಇದು ೨೦೦೧ ರ ಶೇಕಡ ೮.೭೯ ರಿಂದ ೨೦೧೧ ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೧೦.೫೧ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಬದಲಾಗಿ,

ಮಹಿಳಾ ಅತೀ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಗಾರರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಇಳಿಕೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದು, ೨೦೦೧ ರ ಶೇಕಡ ೩೪.೧೨ ರಿಂದ ೨೦೧೧ ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೨೬.೬೧ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ- 11.8 2011 ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಶೇಕಡವಾರು ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದವರ ಸ್ಥಳ ಹಂಚಿಕೆ

ವರ್ಗವಾರು ಕೆಲಸಗಾರರು	ವೃತ್ತಿಗಳು						ಪುರುಷರು					
	2001			2011			2001			2011		
	ಒಟ್ಟು	ಗ್ರಾಮಾಂತರ	ನಗರ	ಒಟ್ಟು	ಗ್ರಾಮಾಂತರ	ನಗರ	ಒಟ್ಟು	ಗ್ರಾಮಾಂತರ	ನಗರ	ಒಟ್ಟು	ಗ್ರಾಮಾಂತರ	ನಗರ
ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಗಾರರು	26.46	34.46	5.07	25.67	36.41	4.47	17.20	23.94	3.33	17.97	26.94	3.39
ಕೃಷಿಕರು	29.25	39.03	3.11	23.61	34.27	2.56	31.72	45.57	3.22	26.02	40.36	2.70
ಮನೆಬಳಕೆಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು	4.08	3.48	5.67	3.28	2.82	4.17	2.66	2.43	3.13	2.40	2.04	3.00
ಇತರೆ ಕೆಲಸಗಾರರು	40.21	23.03	86.14	47.44	26.49	88.80	48.42	28.06	90.32	53.61	30.66	90.91

ಮೂಲ: ಜನಗಣತಿ 2011

ವರ್ಗವಾರು ಕೆಲಸಗಾರರು	ಮಹಿಳೆಯರು					
	2001			2011		
	ಒಟ್ಟು	ಗ್ರಾಮಾಂತರ	ನಗರ	ಒಟ್ಟು	ಗ್ರಾಮಾಂತರ	ನಗರ
ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಗಾರರು	43.45	50.15	11.16	40.33	51.32	7.57
ಕೃಷಿಕರು	24.71	29.27	2.75	19.03	24.69	2.14
ಮನೆಬಳಕೆಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು	6.68	5.05	14.55	4.94	4.06	7.55
ಇತರೆ ಕೆಲಸಗಾರರು	25.16	15.53	71.55	35.71	19.93	82.73

ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ದರ/ಕೆಲಸಗಾರರ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಅನುಪಾತ:

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾದರಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ (ಎನ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್)ಯ ಉಲ್ಲೇಖದಂತೆ ಕೆಲಸಗಾರರ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಅನುಪಾತವೆಂದರೆ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಹೊಂದಿದ ಜನರ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿದ್ದರೆ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ದರವು ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಿ ಮತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಜನರ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಪ್ರಮಾಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾದರಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ, ಜನರನ್ನು ಅವರು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ವಿವಿಧ ಮೂಲಭೂತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವರ್ಗಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಅವರು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡ ಅವಧಿಯನ್ನಾಧರಿಸಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೂರು ಉಲ್ಲೇಖದ ಅವಧಿಗಳಿದ್ದು, ಅವುಗಳೆಂದರೆ, ೧) ಒಂದು ವರ್ಷ, ೨) ಒಂದು ವಾರ ಮತ್ತು ೩) ಉಲ್ಲೇಖದ ವಾರದಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿ ದಿನಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಮೂರು ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಯ ಆಧಾರದಿಂದ ಮೂರು ವಿಧದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮಾಪನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾದರಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ವರದಿಯಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇ.೪೩ ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲದಲ್ಲಿದ್ದು, ಭಾರತ, ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಇದು ಹೆಚ್ಚಿದೆ.

ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ದರವು ಶೇ. ೪೫.೪ ಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದು, ಶೇ. ೩೮.೮ ರ ದರವು ಕರ್ನಾಟಕದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ.

ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ದರವು ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಪುರುಷರ ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ದರವು ಆಯ್ದ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಭಾರತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ.

ಮಹಿಳೆಯರ ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ದರವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಿ ಸುಮಾರು ಸ್ಥಿರವಾಗಿದೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೂಡ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಾಲ್ಕು ವಿವರಣೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತವೆ - ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿನ ದಾಖಲಾತಿಯಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳ, ಆದಾಯದ ಪರಿಣಾಮ (ಮನೆಯ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾದಂತೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೃಷಿ ಕೆಲಸದಿಂದ ವಿಮುಖರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ), ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಮಾಪಕ. ಮಹಿಳೆಯರು ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸದ ಸ್ವರೂಪ (ಗೃಹಾಧಾರಿತ ಕೆಲಸ, ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ, ಇತರೆ) ಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿನ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಅಳೆಯುವುದು ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಈ ಸವಾಲುಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ವಿಧಾನದ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲವನ್ನು ಸೇರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಬೇಕು.

ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ (ps+ss) ಯನುಗುಣವಾಗಿ WPR ಶೇ.೪೨.೩ ರಷ್ಟಿದ್ದು, ಇದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ (ಶೇ.೪೫) ನಗರ ಪ್ರದೇಶ (ಶೇ.೩೮.೨) ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಮಹಿಳೆಯರ WPR ಗಳು ಪುರುಷರ ಫಲಿತಾಂಶಗಳಿಗಿಂತ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಮುಂದುವರಿದು, ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಮಹಿಳೆಯರ WPR ನೋಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರ WPR ನಲ್ಲಿನ ಇಳಿಕೆಯು ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪುರುಷರ WPR ನೋಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಉ ಕಾಣಬಹುದು. ಪುರುಷರ WPR ಸುಮಾರಾಗಿ ಸ್ಥಗಿತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೂ ಕಾಣಬಹುದು.

ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗ ಕೆಲಸಗಾರರ ಕೆಲಸಗಾರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಬಹುದು, ಇದು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡವರಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಇದೆ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಕೆಲಸದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಇದರೊಂದಿಗೆ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಯು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲು ಮಹಿಳೆಯರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬಹಳಷ್ಟು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಕುಂಠಿತಗೊಂಡಿವೆ.

ಇವು ಯಾವುವೆಂದರೆ, ಕಿರು ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಬದಲಾವಣೆಗಳು (ಉರುವಲು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿನ ಕಷ್ಟಗಳ ಏರಿಕೆ) ಸಂಬಳ ರಹಿತ ಕೂಲಿಗೆ ವ್ಯಯಿಸಬೇಕಾದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ.

ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸಂಬಳ ರಹಿತ ಕೂಲಿಗೆ ಸಮಯ ವ್ಯಯಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಗುರುತಿಸಲಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ಗೃಹಬಳಕೆಯ ಅಗತ್ಯ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಕೂಡಾ ಸೇರಿದ್ದು, ಮಹಿಳೆಯರು ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲದಿಂದ ಹಿಂದೆಗೈಯಲು ಪ್ರಮುಖಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ .

ನಿರುದ್ಯೋಗ ದರ

ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ೩ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ದರ್ಜೆಗಳಿಂದ ವರ್ಗೀಕರಣ ಗೊಳಿಸಬಹುದು.

- ೧] ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ - ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ ಆಧಾರಿತ
- ೨] ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಾರದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆ - ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾರದ ಸ್ಥಿತಿ ಆಧಾರಿತ (ಸಿಡಬ್ಲ್ಯುಎಸ್)
- ೩] ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಹಿಂದಿನ ಏಳು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ - ಪ್ರಸ್ತುತ ದೈನಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿ (ಸಿಡಿಎಸ್).

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ದರವು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳು ಸೇರಿ ಹಾಲಿ ೩.೬% ರಷ್ಟು ಇರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಪ್ರಮಾಣದ ದರ ೨೦೧೧-೧೨ ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ದೇಶದ ದರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೫.೬% ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇದೆ .

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಿ.ಡಿ.ಎಸ್.ಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಪ್ರಮಾಣವು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ, ಇದರ ದರ ೪.೧ ಇದನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ತಾಳೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದರ ಶೇಕಡವಾರು ದರ ೩.೪% ಇದೆ. ಆದರೆ, ಇದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ದೇಶದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ (೫.೭%) ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಮಹಿಳಾ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಪ್ರಮಾಣವು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಪುರುಷ ವರ್ಗಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಯುವಕರಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಪ್ರಮಾಣದ ದರ (ವಯಸ್ಸು ೧೫-೨೯) ಯುಪಿಎಸ್‌ಎಸ್‌(೨೦೧೧-೧೨)

ಕೋಷ್ಟಕ 11.15:- ಯುವಕರಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಪ್ರಮಾಣದ ದರ (ವಯಸ್ಸು 15-29) ಯುಪಿಎಸ್‌ಎಸ್‌(2011-12)

ರಾಜ್ಯ	ಯುವಕರಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಪ್ರಮಾಣದ ದರ ಯುಪಿಎಸ್‌ಎಸ್‌(2011-12)								
	ಗ್ರಾಮೀಣ			ನಗರ			ಒಟ್ಟು		
	ಪುರುಷ	ಮಹಿಳೆ	ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು	ಪುರುಷ	ಮಹಿಳೆ	ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು	ಪುರುಷ	ಮಹಿಳೆ	ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು
ಕರ್ನಾಟಕ	2.7	1.8	2.4	6.7	11.9	7.9	4.1	5.0	4.4
ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ	5.2	1.6	3.6	11.2	13.7	11.7	7.3	3.7	5.9
ಕೇರಳ	9.7	47.4	21.6	8.4	37.1	17.9	9.4	44.5	20.6
ತಮಿಳುನಾಡು	7.6	6.4	7.2	6.6	13.9	8.7	7.2	9.0	7.8
ಗುಜರಾತ್	1.0	0.5	0.9	1.6	4.9	2.1	1.3	1.6	1.3
ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	2.7	1.3	2.3	4.9	8.4	5.7	3.7	3.9	3.8
ಭಾರತ	5.0	4.8	4.9	8.1	13.1	9.2	5.9	6.6	6.1

ಮೂಲ: ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗ 68ನೇ ಸುತ್ತ 2011-12 :NSSO

ಇತರೆ ದಕ್ಷಿಣದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪೈಕಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ದರ ಕಡಿಮೆ (೭.೬%) ಇದೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸ ಬಹುದು.

ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದಾಗ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ದರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ದರವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಮಹಿಳಾ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ದರ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು. ಈ ರೀತಿಯ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ದರವು ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಭಾಗಶಃ ಕುಶಲ ಕರ್ಮಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶವೆಂದರೆ ಸರಾಸರಿ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿನ ಏರಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ, ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ ಹೊಂದಿದ ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯರು ಕೂಡಾ ಆದಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವವರು ಮತ್ತು ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಕಠಿಣ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ.

ಈ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಮತ್ತು ಅನುಭವದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಯುವ ಕಾರ್ಮಿಕರು ತಮ್ಮ ವೇತನ ಅಥವಾ ಕೂಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಹಿರಿಯ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸಹ ತಮ್ಮ ಆದಾಯವನ್ನು ಇಳಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯುವಜನತೆಯ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ವೇತನದ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಸವಾಲಿನಿಂದಾಗಿ ಬಂಡಾಯದಂತಹ ವಿಷಯಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ.

ಉದ್ಯೋಗ ಬೆಳವಣಿಗೆ

೨೦೦೫ ರಿಂದ ೨೦೧೨ನೇ ಸಾಲಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಉದ್ಯೋಗ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಇಳಿಕೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ವರ್ಗದಲ್ಲೂ ಸಹ ಗ್ರಾಮಾಂತರ, ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಉದ್ಯೋಗದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಅತಿ ತೀವ್ರತರವಾದ ಇಳಿಕೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಮಹಿಳಾ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು, ಇದನ್ನು ಶೋಧನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನೆರೆಹೊರೆಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ (ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ದೇಶ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಉದ್ಯೋಗದ ಸ್ಥಿತಿ

ಸ್ವಉದ್ಯೋಗವು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿಧಾನಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಆಕಸ್ಮಿಕ ಉದ್ಯೋಗದ ಪಾಲು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಖಾಯಂ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಾರರ ಪ್ರಮಾಣವು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಏರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅಖಿಲ ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವ-ಉದ್ಯೋಗವೇ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಉದ್ಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೪೭.೮ ರಷ್ಟು ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿದ್ದು, ಆಕಸ್ಮಿಕ (ಅನಿಯತಕಾಲಿಕ) (೨೯.೭%) ಮತ್ತು ಖಾಯಂ (೨೨.೫%) ಕೆಲಸಗಾರರಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವ-ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಆಕಸ್ಮಿಕ ಕೆಲಸಗಾರರು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇಕಡಾ ೫೦.೯ ಮತ್ತು ಶೇಕಡಾ ೩೬.೩ ರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದೇ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಖಾಯಂ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರ ಪಾಲು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇಕಡಾ ೩೯ ಮತ್ತು ಶೇಕಡಾ ೪೪.೯ ರಷ್ಟಿದೆ.

ಲಿಂಗವಾರು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಕಂಡುಬರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಆಕಸ್ಮಿಕ ಕೆಲಸಗಾರರಲ್ಲಿ (ಶೇಕಡಾ ೪೨.೧) ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಸ್ವ-ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಂತರದ ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪುರುಷರಲ್ಲೂ ಕೂಡಾ ಕಾಣಬಹುದು.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ(PS+SS) ಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಮೆದಾರರನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇ.೫೦, ಶೇ.೧೯ ಮತ್ತು ಶೇ.೩೦ ರಷ್ಟು ಕೃಷಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಮತ್ತು ತೃತೀಯ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಿಳಾ ದುಡಿಮೆದಾರರ ಪೈಕಿ ಶೇ.೬೨ ರಷ್ಟು ಕೃಷಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಶೇ.೫೫ ರಷ್ಟು ಪುರುಷರ ದುಡಿಮೆದಾರರು ದ್ವಿತೀಯ ವಲಯ ಮತ್ತು ತೃತೀಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗದ ಭಾಗವು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ೨೦೦೫ ಮತ್ತು ೨೦೧೧-೧೨ ಇದು ವಾಸ್ತವ ಧೋರಣೆ ವಿನ್ಯಾಸದ ಕಡೆಗೆ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅತಿ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಮುಂದೆ ಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯು ಇತರೆ ಎಲ್ಲಾ ವಲಯಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು, ವ್ಯವಹಾರ ಸೇವಾ ವಲಯ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಅನಿಲ ಮತ್ತು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವಲಯದ ಕಾರ್ಮಿಕ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯು ರೂ. ೮೧೪೨೭೪.

ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ಗೀಕರಣದಂತೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು:

ಕಾರ್ಮಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣವು (PS+SS) ಹೆಚ್ಚಾದಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ ಎಂದರ್ಥ.ಕಾರ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ದರವು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೫೩.೧ ರಷ್ಟಿದ್ದು, ಅದೇ ದರವು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶೇ.೫೬.೧ ರಷ್ಟಿದ್ದು, ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ.

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಇತರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಗುಂಪಿನ ದರವು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಪುರುಷರ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಮಹಿಳೆಯರ ಕಾರ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ದರವು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶೇ.೩೮.೧ ರಷ್ಟಿದ್ದು, ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೩೯.೭ ರಷ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಶೇ.೬೦ ರ ಎದುರು ಕರ್ನಾಟಕದ ದರವು ಶೇ.೫೯.೩ ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಕಾರ್ಮಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರೆ ಎಲ್ಲಾ ಗುಂಪುಗಳ ಕಾರ್ಮಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ದರವು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಮಾಣವು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕಾರ್ಮಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣವು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶೇ.೫೫.೧ ರಷ್ಟಿದ್ದು, ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಶೇ.೪.೧ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಪ್ರಮಾಣವು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು, ಅದರ ಅರ್ಥದಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮಾಣ ನಿರುದ್ಯೋಗವು ಒಟ್ಟು ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಅನುಪಾತ ಆಗಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಪ್ರಮಾಣವು ರಾಜ್ಯದ ಉದ್ಯೋಗ ಚಿತ್ರಣದ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಸೂಚ್ಯಂಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ನಿರುದ್ಯೋಗ ಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಗುಂಪಿನಲ್ಲೂ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಪ್ರಮಾಣ ದರದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಪ್ರಮಾಣವು ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು, ನಂತರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗುಂಪಿನ ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೧.೧ ರಷ್ಟಿದ್ದು, ಇದು ಒಂದೇ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದ ದರಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇತರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ದರವು ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಶೇ. ೧.೬ ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗುಂಪಿನ ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ದರವು ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಶೇ. ೨.೯ ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ಉದ್ಯೋಗ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯೋಗ ಕ್ಷೇತ್ರವು ೧೦.೪೬ ಲಕ್ಷ (ಶೇಕಡ ೪೪) ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರವು ೧೩.೩೪ ಲಕ್ಷ (ಶೇಕಡ ೫೬) ರಷ್ಟು ಗಾತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಮಾರ್ಚ್ ಮತ್ತು ಜೂನ್ ೨೦೧೪ ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದ್ದು ಶೇಕಡ -೧.೧ ರಷ್ಟು ಇಳಿಕೆಯಾಗಿ, ಅನಂತರದ ವಲಯವು ಶೇಕಡ ೧.೬ ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ವೇತನ ಉದ್ಯೋಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕುಶಲವಲ್ಲದ ದೈಹಿಕ ಶ್ರಮದ ಕೆಲಸ ಬಯಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬದ ವಯಸ್ಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ನೂರು ದಿನಗಳ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದು ಈ ಅಧಿ ನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಉದ್ಯೋಗ ಕೋರಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ೧೫ ದಿನದೊಳಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಭತ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಸ್ವರ್ಣ ಜಯಂತಿ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರೋಜ್‌ಗಾರ್ ಯೋಜನೆ:

ಸ್ವರ್ಣ ಜಯಂತಿ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರೋಜ್‌ಗಾರ್ ಯೋಜನೆ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಬಡ ಜನರನ್ನು ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ರಚನೆ ಮಾಡುವುದು, ತರಬೇತಿ, ಸಾಲ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಒದಗಿಸುವ ಒಂದು ಸಮಗ್ರಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ಸ್ವರ್ಣ ಜಯಂತಿ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರೋಜ್‌ಗಾರ್ ಯೋಜನೆ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ೭೫:೨೫ರ ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಭರಿಸುತ್ತವೆ. ಗೊಂಚಲು (ಕ್ಲಸ್ಟರ್) ಪದ್ಧತಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನೋಪಾಯ ಸಂವರ್ಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ಕೆಎಸ್‌ಆರ್‌ಎಲ್‌ಪಿಎಸ್)

ಎಸ್‌ಜಿಎಸ್‌ವೈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು “ನ್ಯಾಷನಲ್ ರೂರಲ್ ಲೈವ್ಲಿಹುಡ್ ಮಿಷನ್” (ಎನ್‌ಆರ್‌ಎಲ್‌ಎಂ) ಎಂದು ಪುನರ್ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು “ಆಜೀವಿಕಾ” ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ರಾಷ್ಟ್ರದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರನ್ವಯ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನೋಪಾಯ ಸಂವರ್ಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ಕೆಎಸ್‌ಆರ್‌ಎಲ್‌ಪಿಎಸ್) ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ “ಸಂಜೀವಿನಿ” ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ:೦೧-೦೪-೨೦೧೩ ರಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

೨೦೦೭ ರಿಂದ ಸಣ್ಣ ರೈತರು, ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರು, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ನೇಕಾರರು ಮೀನುಗಾರರರು ಹಾಗೂ ಅಸಂಘಟಿತ ವಲಯದ ಕಾರ್ಮಿಕ ವೃಂದದ ಆದಾಯ ರೂ.೨೦೦೦೦/- ಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ೬೫ ವರ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಹಿರಿಯನಾಗರೀಕರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಯಾದ ಸಂಧ್ಯಾ ಸುರಕ್ಷಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ರೂ.೫೦೦/- ಮಾಸಾಶನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

www.AmbitionIAS.com

Questions

1. 2. According to 2011 Census, which is/are correct statement wrt Karnataka?

- a. Total Workforce participate rate has increased due to increase in female WPR.
- b. Total Workforce participate rate has decreased due to decrease in female WPR.
- c. Total Workforce participate rate has increased but female WPR has decreased.
- d. Total Workforce participate rate has decreased but female WPR has increased.

2. According to 2011 Census, which is/are correct statement wrt Karnataka?

- a. The proportion of male main workers has decreased whereas, the female main workers has increased.
- b. The proportion of male main workers has increased whereas, the female main workers has increased.
- c. The proportion of male main workers has increased whereas, the female main workers has decreased.
- d. None of the above.

3. Which is/are correct wrt to Labour Force Participation Rate (LFPR) and WPR ?

- a. 43% of population belonged to the labour force in Karnataka, which is higher than all India, Kerala and Gujarat.
- b. India and the State have the lowest participation rate for women in the workforce when compared to all its South Asian neighbours except Pakistan.
- c. The LFPR is more in rural areas than in urban areas of Karnataka.
- d. All of the above.

4. Which is/are correct statements wrt Employment rate?

- a. During the period 2005-2012, the available estimates indicate a steep decline in the growth of employment.
- b. Over the years self employment base and regular employment is gradually increasing, casual employment share gradually decreasing.
- c. In urban Karnataka, the share of regular salaried among female workforce is higher than that of male workforce.
- d. In Karnataka, for both males and females, majority of the workers were engaged in self-employment.

5. Which is/are correct statements wrt unemployment rate (UR)?

- a. The UR in Karnataka of all persons as per the current daily status is lower than the all India and other southern states.
- b. The CDS UR in Karnataka is found to be higher in urban areas compared to rural areas. However the situation at the all-India level is just opposite.
- c. The UR among females in both rural and urban areas of the state is higher than those of the males in the state and all India level.
- d. All of the above.

6. Which is/are correct statements wrt unemployment rate (UR) in Karnataka?

- a. Is highest among SC Male and lowest among OBC female.
- b. Is highest among ST Male and lowest among SC female.
- c. Is highest among OBC female and lowest among SC Male.
- d. None of the above.

7. Which is/are correct statements wrt overall unemployment rate (UR) in Karnataka?

- a. Is highest among OBC and lowest among General category.
- b. Is highest among SC and lowest among General category.
- c. Is highest among ST and lowest among General category.
- d. Is highest among ST and lowest among OBC.

8. Sandhya Suraksha Yojane aims to

- a. To provide social security benefits to only small and marginal farmers, agricultural labourers, weavers, fisher men and other labourers from unorganized sector excluding construction workers.
- b. To provide social security benefits to all farmers, weavers, fisher men and other labourers from unorganized sector including construction workers.
- c. To provide social security benefits unorganized sector only.
- d. To provide social security benefits to only small and marginal women farmers.

www.AmbitionIAS.com

www.AmbitionIAS.com

ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ

ವಸತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ವಿವಿಧ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ:

- ಗ್ರಾಮೀಣ ಆಶ್ರಯ / ಬಸವ ವಸತಿ ಯೋಜನೆ
- ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ವಸತಿ ಯೋಜನೆ
- ಇಂದಿರಾ ಆವಾಸ್ ಯೋಜನೆ
- ನಗರ ಆಶ್ರಯ ಯೋಜನೆ
- **ನನ್ನ ಮಾನೆ (ಕಡಿಮೆ ವರಮಾನ ಗುಂಪುಗಳಿಗಾಗಿ ಕೈಗೆಟುಕುವ ವಸತಿ)**

ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಕಡಿಮೆ ವರಮಾನದ ಗುಂಪುಗಳಡಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆಟೋ ಚಾಲಕರು, ಚಲನಚಿತ್ರ ಉದ್ಯಮದ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಸಂಘಟನೇತರ ವಲಯದ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಹಮಾಲಿಗಳು, ಬೀದಿ ಮಾರಾಟಗಾರರು ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಧಾರಣೀಯ ವಸತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ೨೦೧೦-೧೧ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನವನ್ನು ರೂ. ೧ ಲಕ್ಷ ಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮೂಲಭೂತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳು, ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು, ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ಮನೆಗಳು, ಕಲ್ವರ್ಟ್‌ಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವು ನಿಗಮದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳ, ಸ್ವಾಯತ್ತ ಮಂಡಳಿಗಳ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಗಳ/ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯು ನಿಗಮದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿರುವ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ದರದಲ್ಲಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವವಿಲ್ಲದೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕಂಪನಿಯು ೨೦೧೩-೧೪ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರೂ.೧೩೧೯.೭೨ ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತದ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಯವಿಕ್ರಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರುತ್ತದೆ. ನಿಗಮವು ರೂ.೬೯.೧೧ ಕೋಟಿ ನಿವ್ವಳ ಲಾಭವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ರೂ.೨.೪೫ ಕೋಟಿ ಲಾಭಾಂಶವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದೆ.

ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರಿಗೆ ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ರೇಷ್ಮೆ, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕಿಂಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಕಾಲುಸಂಕಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅನುದಾನ ನಿಧಿ (ಬಿ.ಆರ್.ಜಿ.ಎಫ್):

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅನುದಾನ ನಿಧಿಯನ್ನು (BRGF) ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು, ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವು, ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ನೀಡುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಅನುದಾನದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿರುತ್ತವೆ.

- ೧) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು.
- ೨) ಅಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.
- ೩) ಕಂದಕಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವೇಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ೪) ಜನರ ಜೀವನದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದು.

ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಬೀದರ್, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ದಾವಣಗೆರೆ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ ಯೋಜನೆ:

ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ, ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಈಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಆದ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅಗತ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

ಇದಲ್ಲದೆ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸೃಜಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯೇಯವೆಂದರೆ ಯೋಜನಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿದ್ದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಜನರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

ಸುವರ್ಣ ಗ್ರಾಮೋದಯ ಯೋಜನೆ:

ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳು:

- ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಗ್ರಾಮಗಳ ಜನರ ಜೀವನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ಭೌತಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸುವುದು.
- ಭೂ ಆಧಾರಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳು, ಮಕ್ಕಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ಸೌಲಭ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಯುವಜನರಿಗೆ ಕೃಷಿಯೇತರ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸುವುದು.
- ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮುದಾಯ ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನೆರವಾಗುವುದು.

ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ವಯ ಸರಾಸರಿ ೫೫ ಲೀಟರ್ ಶುದ್ಧ ನೀರನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಮಾನದಂಡದ ಪ್ರಕಾರ ನೀರು ಪೂರೈಕೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಜನವಸತಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ೧೦೦ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಮಾನದಂಡದ ಪ್ರಕಾರ ನಿಗದಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ನೀರು ಪೂರೈಕೆಯಾದ ಜನವಸತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆವೃತಗೊಳಿಸಿದ ಜನವಸತಿಗಳೆಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು.

೫೫ ಎಲ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ. ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ನೀರು ಪೂರೈಕೆಯಾಗುವ ಜನವಸತಿಗಳನ್ನು ಭಾಗಶಃ ಆವೃತಗೊಳಿಸಿದ ಜನವಸತಿಗಳೆಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು. ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲದ ೧.೬ ಕಿ.ಮೀ. (ಸಮತಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪೈಕಿ) ಮತ್ತು ೧೦೦ ಮೀಟರ್ ಅಂತರದೊಳಗಿನ (ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪೈಕಿ) ೧೦ ರಿಂದ ೫೫ ಎಲ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ. ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಇರುವ ಜನವಸತಿಗಳನ್ನು ಭಾಗಶಃ ಆವೃತವಾದ ಜನವಸತಿಗಳೆಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು. ೧೦ ಎಲ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ. ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಇರುವ ಹಾಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲವು ಅಧಿಕ ಸಮಸ್ಯಾತ್ಮಕ ಗುಣಮಟ್ಟದಿಂದ ಅಂದರೆ ಕ್ಷಾರ, ಕಬ್ಬಿಣ, ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಮತ್ತು ಇತರೆ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳಿಂದ ಭಾದಿತವಾಗಿರುವ ಜನವಸತಿಗಳನ್ನು ಆವರಿಸದ ಜನವಸತಿಗಳೆಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು.

೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ೩.೮೩ ಕೋಟಿ ಜನರು ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ೫೬೭೫೩ ಜನವಸತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪೈಕಿ ಮಾರ್ಚ್ ೨೦೧೩ರ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ ೯.೩೫ (೫೫೮೧) ಜನವಸತಿಗಳು ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆವೃತಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಪ್ರತಿಶತ ೮೫.೨೯ (೫೦೯೬೫) ಜನವಸತಿಗಳು ಭಾಗಶಃ ಆವೃತಗೊಂಡು, ಪ್ರತಿಶತ ೫.೩೬ (೩೨೦೭) ಜನವಸತಿಗಳು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಭಾದಿತವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತ ನಿರ್ಮಾಣ/ NRDWP

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲು ಹಾಗೂ ೫೫ LPCD ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಇರುವ ಜನವಸತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅತಿಯಾದ ಅಂತರ್ಜಲ ಅವಲಂಬನೆಯಿಂದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಮಸ್ಯೆಯಿರುವ ಜನವಸತಿಗಳಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ೨೦೦೫ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ನಿರ್ಮಾಣ ಎಂಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ಮರುಭೂಮಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (ಡಿ.ಡಿ.ಪಿ)

ರಾಜ್ಯದ ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ವಿಜಾಪುರ, ದಾವಣಗೆರೆ, ರಾಯಚೂರು, ಕೊಪ್ಪಳ ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಸತತ ಬರ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಹಾಗೂ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ (೭೦ ಎಲ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ) ಪೂರೈಕೆ ಸಲುವಾಗಿ ೧೯೯೭-೯೮ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮರುಭೂಮಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (ಡಿ.ಡಿ.ಪಿ)ಯಡಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಿನ ಜಲನಿರ್ಮಲ ಯೋಜನೆ

ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಿನ ಜಲ ನಿರ್ಮಲ - ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆರ್ಥಿಕ

ನೆರವಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಬೇಡಿಕೆ ಆಧಾರಿತ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು, ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಹಾಗೂ ಪಾರಮೀಟರ್‌ಗಳು ಆಗಿನ ಜಲ ನಿರ್ಮಲ್ ಯೋಜನೆಯ ಯಥಾ ರೂಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಇಂಧನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಇಂಧನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೈವಾನಿಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ ನೀತಿ - ೨೦೦೯ ಮತ್ತು ಸೌರ ಬೆಳಕು ಎಂಬ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೈವಾನಿಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೈವಾನಿಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು, ೧೯೮೨-೮೩ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಶೇ.೧೦೦ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿಯೇ ಇರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸೌರಬೆಳಕು: ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೌರ ಬೀದಿ ದೀಪಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯಗಳು

- ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆ
- ಸ್ವರ್ಣ ಜಯಂತಿ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರೋಚ್ಛಾರ್ ಯೋಜನೆ (ಎಸ್.ಜಿ.ಎಸ್.ವೈ.)
- ಮಹಿಳಾ ಕಿಸಾನ್ ಸಶಕ್ತೀಕರಣ ಪರಿಯೋಜನೆ (ಎಂ.ಕೆ.ಎಸ್.ಪಿ)

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಎಂಕೆಎಸ್‌ಪಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ್ದು, ಈ ಯೋಜನೆಯು ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಡವರಲ್ಲಿ ಅತಿ ಬಡವರಾದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ, ಅವರನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ: ಜಿಲ್ಲಾ ವಲಯಕ್ಕೆ ಅನುದಾನದ ಹಂಚಿಕೆ

ಯೋಜನೆಯದಸ್ತಾವೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸ ಬಹುದಾದ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಗಾತ್ರದ ನಿರ್ಧಾರ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ವಲಯಕ್ಕೆ ಅನುದಾನದ ವಿಂಗಡಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಂತರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಣಾಧಿಕಾರಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ವಲಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಥವಾ ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಜೊತೆಗಿನ ಸಮಾಲೋಚನೆಯೊಂದಿಗೆ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ತದನಂತರ, ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನೆ ಜೊತೆಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ವಲಯ ಯೋಜನೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆಯವ್ಯಯ ಸಂಬಂಧಿತ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಗೆ ಪೂರೈಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ನಂತರ ಲಿಂಕ್ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂಗವಾಗಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಯವ್ಯಯವು ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದನೆಯಾದ ಬಳಿಕ ಲಿಂಕ್ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿರುವ ಅನುದಾನಕ್ಕೆ ಸರಿ ಹೊಂದುವಂತೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ವಾರ್ಷಿಕ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸ್ಥಾಯಿ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ತದನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ರೀತಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಅನುಮೋದನೆಯಾದ ನಂತರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅನುಷ್ಠಾನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯೋಜನೆಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಾರ್ಡ್ ಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳು ಒಂದು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು ಮತ್ತು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇದು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಯೋಜನೆಯು ಜನರ ಆಸಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಒಂದು ಉಪ-ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಒಟ್ಟಾರೆ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು 'ಸಹಯೋಗದ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೆಸರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಶಾಸನದ ಪ್ರವರ್ತನಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕವು ೫,೬೨೭ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು, ೧೭೬ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ೩೦ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ೨೯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಹಲವಾರು ಪ್ರಮುಖ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಕ್ರಮಗೊಂಡ ಮೊದಲ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯವು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಬಲವರ್ಧನೆಗೆ ಸಕ್ರಿಯವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಿದ ಹಲವಾರು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ನವಪ್ರವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದೆ.

- ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹಣವನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ಯೋಜನೆಗಳ ರೂಪಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಲವರ್ಧನೆಗೊಳಿಸಲು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ 5627 ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಸೃಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ 2500 ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ದರ್ಜೆ ಲೆಕ್ಕ ಸಹಾಯಕರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಸಹಾ ಸೃಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿನಮೂದು ಲೆಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಆಯವ್ಯಯ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ರೀತಿಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಆಯವ್ಯಯ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಆಯಾಮವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಜವಾಬಂಧಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ತರುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆಯ ಪರಿಚಯ; ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ ರೂ. 10,000 ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾಗೂರೂ 5000 ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊತ್ತದ ಮೂಲವಸ್ತುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿ ಸುವುದಕ್ಕೆ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯಲು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.
- ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಯನ್ನು ತರುವ ಸಲುವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಓಚಿಬಡ್ಸ್‌ಮನ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದೆ.
- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಗಣಕೀಕರಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಖಾತೆಯಿಂದ ವೇತನವನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ರನ್ನಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ರಾಜ್ಯವು ಹಲವಾರು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು (capacity building programme) ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ, ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ - ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳು, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರಿನ ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್ ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೆಟಲೈಟ್ ಜಾಲಗಳ ಮೂಲಕ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದಾಗಿದೆ.

ಕಾರ್ಯ ಹಂಚಿಕೆ ನಕ್ಷೆ

ಇದಕ್ಕೆ ಜೊತೆಯಾಗಿ, ರಾಜ್ಯವು ಕಾರ್ಯನಿರತ ಗುಂಪುಗಳ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ೨೦೦೧ ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮೂರು ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ “ಕಾರ್ಯ ಹಂಚಿಕೆ ನಕ್ಷೆಯ” ಒಂದು ಸವಿವರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿದೆ. ಈ ಶಿಫಾರಸುಗಳಿಗೆ ಅನುವರ್ತಿಸುತ್ತ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಉಪ ಸಮಿತಿಯು ಆಗಸ್ಟ್ ೨೦೦೩ರಲ್ಲಿ ‘ಕಾರ್ಯ ಹಂಚಿಕೆ ನಕ್ಷೆಯ ನಿಯಮಗಳ ಚೌಕಟ್ಟು’ನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದೆ. ಕಾರ್ಯ ಹಂಚಿಕೆ ನಕ್ಷೆಯು ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಯೋಜನಾಕಾರರು, ಸೌಕರ್ಯದಾರರು ಮತ್ತು ಮಾಲಿಕರಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಯೋಜನೆಗಳ ಸರಳೀಕರಣ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಬದ್ಧಗೊಳಿಸುವಿಕೆ

ಈ ಮೇಲಿನ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿನ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯೆಂದರೆ ಯೋಜನೆಗಳ ಸರಳೀಕರಣ ಮತ್ತು ವಿವೇಚನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿನ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ೩೨೪ಕ್ಕೆ (೨೦೦ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ೧೨೪ ಯೋಜನೇತರ) ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

5.5 ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು:

- * **ಗ್ರಾಮೀಣ ಆಡಳಿತ :** ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಚುನಾಯಿತಿ ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಪಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಮುಂದುವರೆದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ / autonomy ಯನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತಗಳಿಗೆ ನೀಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ.
- * **ಗ್ರಾಮೀಣ ವಸತಿ:** ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ವಸತಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥವಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಸತಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಅನುದಾನ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ವಸತಿಯ ಬೇಡಿಕೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

- * **ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು:** 2011 ರ ವೆಚ್ಚ ಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಂತೆ ಮಾರ್ಚ್ 2010ಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 31 ರ ಜನವಸತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ 55 LPCD ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಂತರಜಲ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿನ ವಿಷಕಾರಕ ಖನಿಜಗಳಿಂದಾಗಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ತುಂಬಾ ಜಟಿಲವಾಗುತ್ತಿದೆ.
- * **ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯ:** 2011ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಶೇಕಡ 70 ರಷ್ಟು ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳು ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೊಂದು ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನೀರನ್ನು

Questions

1. Which districts are covered under Backward Regions Grant Fund?

a. Gulbarga, Yadgiri, Bidar, Chitradurga, Raichur and Davanagere.

- b. Gulbarga, Yadgiri, Bidar, Bellary, Raichur and Kopal.
- c. Gulbarga, Yadgiri, Bidar, Bellary, Raichur and Bijapur.
- d. Gulbarga, Yadgiri, Bidar, Bellary, Raichur and Chamarajnagar.

2. Suvarna Gramodaya Yojane aims to

- a. To upgrade the physical environment of the selected villages for improving the quality of life.
- b. To fully develop the income generating potential of land based activities.
- c. To generate significant levels of non agricultural employment, especially for educated unemployed youth.
- d. To support community awareness and development through self-help groups, cultural associations etc.

3. Mahila sashaktikarana pariyojane aims to

- a. To train the only poorest women of rural in agriculture and to strengthen them financially.
- b. To train the all women of rural in agriculture and to strengthen them financially.
- c. To train the all women of rural in self employment and to strengthen them financially.
- c. To train the only poorest women of rural in self employment and to strengthen them financially.

www.AmbitionIAS.com

ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ೨೧೮ ಆಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕವು ದೇಶದ ವೇಗವಾಗಿ ನಗರೀಕರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ೭ನೇ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ೨೦೧೧ರ ಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೬.೧ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೩೮.೬% (೨.೩೫ ಕೋಟಿ) ರಷ್ಟು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನಗರೀಕರಣದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ ೪.೬೮ ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಗರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ನೋಂದಣಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರ ಪ್ರಕಾರ ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ (೨೦೦೧) ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ನಂತರ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ನಗರದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ೧೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ (೨೦೨೬) ನಗರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಶೇಕಡ ೫೦ ರಷ್ಟು ಆಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ - 6.2 ರಾಜ್ಯದ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ನಗರೀಕರಣ 2011

ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ 5 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು			ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೊಂದಿರುವ 5 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	
ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಜಿಲ್ಲೆ	ನಗರೀಕರಣದ ಪ್ರಮಾಣ	ಜಿಲ್ಲೆ	ನಗರೀಕರಣದ ಪ್ರಮಾಣ
1	ಬೆಂಗಳೂರು	91	ಕೊಡಗು	15
2	ಧಾರವಾಡ	57	ಕೊಪ್ಪಳ	17
3	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ	48	ಮಂಡ್ಯ	17
4	ಮೈಸೂರು	41	ಜಾಮರಾಜನಗರ	17
5	ಬಳ್ಳಾರಿ	38	ಯಾದಗಿರಿ	19

ಮೂಲ: 2011 ರ ಜನಗಣತಿ.

ನಗರ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು

ಕಳೆದ ಒಂದು ದಶಕದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೧೪.೦೨ ಲಕ್ಷದಿಂದ ೩೨.೯೧ ಲಕ್ಷಗಳಿಗೆ (೨೦೧೧) ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ೨೦೦೧ ನೇ ಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ೭.೮ ರಷ್ಟು ಕೊಳಚೆ ನಿವಾಸಿಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಪ್ರಸ್ತುತ ಶೇ.೧೩.೯ ರಷ್ಟಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೨೧.೫ ರಷ್ಟು ಕೊಳಚೆ ನಿವಾಸಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ೫ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೨೦೧೧ ನೇ ಸಾಲಿನ ಗಣತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ವಯ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜೊತೆಗೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ನಗರಗಳು ೬.೧ & ೬% ರಷ್ಟು ನಗರ ಕೊಳಚೆ ನಿವಾಸಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಉಡುಪಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ ೧ ರಷ್ಟು ಕೊಳಚೆ ನಿವಾಸಿಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜ್ಯದ ೨೨೦ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ೨೦೬ (೯೪%) ಪಟ್ಟಣಗಳ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾನು ಪಾತವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ೧೦೦೦ ಪುರುಷರಿಗೆ ೧೦೧೫ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ(ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೯೭೩ ಮಹಿಳೆಯರಿದ್ದಾರೆ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೦-೬ವರೆಗೆ ಲಿಂಗಾನುಪಾತದಲ್ಲಿ ೯೭೩ರ ಬದಲಾಗಿ ೯೪೮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದು, ಈ ಅನುಪಾತ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೯೬೪ ರಷ್ಟಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ .

ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರ ಸಂಖ್ಯೆ ೬೭.೫ (೨೦೦೧)ರಿಂದ ೭೫.೬ ಗೆ (೨೦೧೧) ಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಆದರೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ (೫೭.೧%) ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ (೮೧%) ರಷ್ಟಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

೨೦೦೩ ರಲ್ಲಿ ರಾಜೀವಗಾಂಧಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಸತಿ ನಿಗಮವು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಸತಿ ರಹಿತ & ನಿವೇಶನ ರಹಿತ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದ್ದು, ೧೨೯೬೮೯ ವಸತಿ ರಹಿತ & ೧೨೯೮೮೧೩ ನಿವೇಶನ ರಹಿತ ಜನರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ೭೩೫೦೦ ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಗುರಿಯಡಿ ಕಳೆದ ೩ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೧೩೭೪೧ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ೨೦೧೩-೧೪ನೇ ಸಾಲಿನ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ವರೆಗೆ ೧೫,೦೦೦ ಮನೆಗಳ ಪೈಕಿ ೩೧೩೬ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ನಗರದ ಬಡವರಿಗೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು (ಬಿಎಸ್‌ಯುಪಿ)

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ನಗರದ ಬಡವರಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿದ್ದು, ವಾಸವಿರುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭದ್ರತೆ, ಸುಧಾರಿತ ವಸತಿ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ನೈರ್ಮಲ್ಯ & ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸೇವೆಗಳಾದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ & ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುರಕ್ಷತಾ ಸೇವೆಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ, ದೇಶದ ೬೫ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಬೆಂಗಳೂರು & ಮೈಸೂರು ನಗರಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಕೆಯುಐಡಿಎಫ್‌ಸಿಯ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕೆಎಸ್‌ಡಿಬಿಯು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚು & ತ್ವರಿತ ನಿರ್ಮಾಣದ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ (Foam Techonology) ಯನ್ನು ಜಿ+೩ ಹಂತದ ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಪೈಲೆಟ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಸಮಗ್ರ ವಸತಿ & ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (ಐಹೆಚ್‌ಎಸ್‌ಡಿಪಿ)

ಬಿಎಸ್‌ಯುಪಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಮತ್ತು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೆ ಬಿಎಸ್‌ಯುಪಿ ಜೊತೆಗೆ ಐಹೆಚ್‌ಎಸ್‌ಡಿಪಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೦೦೫ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಆವಾಸ್ ಯೋಜನೆ (ವಿಎಎಮ್‌ಬಿಎವೈ) ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (ಎನ್‌ಎಸ್‌ಡಿಪಿ)ಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಸತಿ & ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಸತಿ ಹೀನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಕೊಳಚೆ ರಹಿತ ನಗರಗಳನ್ನಾಗಿಸಿ, ಆರೋಗ್ಯಕರ ವಾತಾವರಣ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಪರಿಸರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

ರಾಜೀವ್ ಆವಾಸ್ ಯೋಜನೆ

ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ಸಾಮಾಜಿಕ & ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಜಿಐಎಸ್ ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್
- ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಬದುಕಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತಿತರ ವಾತಾವರಣದ ನಿರ್ಮಾಣ
- ನಗರ ಪ್ರದೇಶ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ಕೈಗೆಟುಕುವ ದರದಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಒದಗಿಸುವಿಕೆ.
- ಭೂಮಿಯ ಕೊರತೆ, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ವಸತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ನಿರಂತರ ಕಾರ್ಯ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.
- ಸಾರ್ವಜನಿಕ — ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ವಸತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ತರಬೇತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿ ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ.

Hariprasad's Institute for Competitive Exams

ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಬಡ್ಡಿದರದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಧನ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಎಲ್.ಐ.ಜಿ ಫಲಾನುಭವಿಯು ಅವನ/ಅವಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕನಿಷ್ಠ 28.00 ಚದರ ಮೀಟರ್ ಹೊಂದಿರುವ ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮನೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆಯನ್ನು ಖರೀದಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ನೀಡಿದ ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿ ಅವಧಿಯು 15ರಿಂದ 20 ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ.

ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ವಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಇತರೆ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಗಳಾದ ರಾಜೀವ್ ಆವಾಸ್ ಯೋಜನೆ, Affordable Housing in Partnership (AHP), Group Housing Projects, BSUP / IHSDPಗಳಂತಹ ಇತರೇ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳೂ ಕೂಡ ಫಲಾನುಭವಿ ವಂತಿಕೆ ಪಾವತಿಸಲು/ ವಸತಿಗೃಹಗಳ ಖರೀದಿಗೆ ರಾಜೀವ್ ರಿನ್ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ನೀರು ಸರಬರಾಜು:

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ೨೦೦೨ ರಲ್ಲಿ ನಗರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೊರ ತಂದಿದೆ. ಈ ನೀತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಬೇಡಿಕೆ ಆಧಾರಿತ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ನೀರು ಸರಬರಾಜನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು. ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಡಿ ವಾಣಿಜ್ಯ & ಆರ್ಥಿಕ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವಿಕೆ. ಈ ನೀತಿಯ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಗರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನ ಸರಾಸರಿ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಅಂದರೆ ೨೦೦೩ ರಲ್ಲಿ ೯ ಗಂಟೆಗಳಿದ್ದು ೨೦೦೬ ರಲ್ಲಿ ೭ ಗಂಟೆಗಳಿಗೆ ಕುಸಿದಿದೆ (ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿ) ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ೧೦ ಗಂಟೆಗಳಿಂದ ೭ ಗಂಟೆಗಳಿಗೆ ಕುಸಿದಿದೆ. ನೀರು ಬೇಗನೆ ಮುಗಿದು ಹೋಗುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿದ್ದು, ದಿನೇ ದಿನೇ ಅದರ ಲಭ್ಯತೆ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೆ.ಯು.ಐ.ಡಿ.ಎಫ್.ಸಿಯು ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಹಾಗೂ ಸದರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ನೆರವು ಒದಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಸಲಹೆಗಾರರಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಂಡಳಿ (SUWSC), ಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಹೊರತಂದಿದೆ.

ಈ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮತ್ತು ಜಲ ಮಂಡಳಿಗಳು ನಡುವೆ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಲು, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ಸಂಘಟನೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯ ಕೌನ್ಸಿಲನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಬದಲು ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ನಿಯಂತ್ರಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತ.

ಗೃಹಬಳಕೆಯ ಶಕಿ

೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿಯು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೬೦% ಕುಟುಂಬಗಳಿದ್ದು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೮೭% ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೨೨%, ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲು ಉರುವಲು / ಬೆಳೆ ಶೇಷ, ಸೆಗಣಿ ಬೆರಣಿ/ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಇತ್ಯಾದಿಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಬಹಿರಂಗಗೊಳಿಸಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ೩೩% ಕುಟುಂಬಗಳು, ೧೨% ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ೬೫%, ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲು ಎಲ್.ಪಿ.ಜಿ/PNG / ವಿದ್ಯುತ್ / ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ೨೦೦೧ ರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಎಲ್.ಪಿ.ಜಿ ಬಳಸುವುದು ೧೪% ನಷ್ಟು ಏರಿಕೆ ಕಂಡಿದ್ದು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳ ೬% ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಗರ ಕುಟುಂಬಗಳ ೧೨% ಏರಿಕೆ ಕಂಡಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಗರ ಜೀವನೋಪಾಯ ಅಭಿಯಾನ

ಕೇಂದ್ರ ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಮಂತ್ರಾಲಯ, ನವದೆಹಲಿ ರವರು ಓಗಾಟ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಂತೆ 2011ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ 1 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೊಂದಿರುವ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನದ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ NULM ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಗರದ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು, ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಅಂಗವಿಕಲರು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅಭಿಯಾನದ ಉದ್ದೇಶ

“ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಗರ ಜೀವನೋಪಾಯ ಅಭಿಯಾನ” (ನಲ್ಮೆ) ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಡಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಮೇಲೆ ಬರಲು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುವ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯ ಮಜೂರಿ ಆಧಾರಿತ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಮರ್ಥಗೊಳಿಸಿ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಬಡವರ ತಳಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ದೃಢವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜೀವನೋಪಾಯದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾದ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತರುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು

ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳು :

- ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ನಗರದ ಬಡವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.
- ನಗರದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಆಧಾರಿತ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಮರ್ಥರಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ನಗರದ ಬಡವರಿಗೆ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪು ಮತ್ತು ಕಿರು ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡುವುದು.
- ವಸತಿ ರಹಿತ ಆಶ್ರಯದೊಳಗೆ ವಿಶೇಷ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸೇವಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಅವಲಂಬಿಯ ಮಕ್ಕಳು, ವಯೋವೃದ್ಧರು, ಅಂಗವಿಕಲರು, ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥರು, ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ರೋಗಿಗಳು ಹಾಗೂ ನಗರದ ವಸತಿರಹಿತ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದು.
- ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಗರದ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಾಲ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ನಗರದ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು.

ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಆಯ್ಕೆಯಾದ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಿತ ಗುಂಪು (NULM Mission Cities and Target Population)

12ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ, 2011ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ 1 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೊಂದಿರುವ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನದ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಈ ಯೋಜನೆಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಗರದ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು, ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಅಂಗವಿಕಲರು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಘಟಕಾಂಶಗಳು :

“ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಗರ ಜೀವನೋಪಾಯ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆ”ಯು ಈ ಕೆಳಕಂಡ 6 ಮುಖ್ಯ ಘಟಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

- ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರೋಢಿಕರಣ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
- ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.
- ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ.
- ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ತರಬೇತಿ ಮೂಲಕ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳ ನಿಯೋಜನೆ.
- ನಗರ ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ನೆರವು.
- ನಗರ ವಸತಿ ರಹಿತರಿಗೆ ಆಶ್ರಯ.

ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (ಮುಮಂಸಮಪಾಯೋ)

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ನಗರೋತ್ತರ ಯೋಜನೆಗಳ ಪೌರಾಡಳಿತ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಪೌರಾಡಳಿತ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮನ್ವಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಮೂಲವು ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲೀಕರಣ ಕ್ರೋಢಿಕೃತ ನಿಧಿ ದತ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. 31ನೇ

ಕರ್ನಾಟಕ ಪೌರ ಸುಧಾರಣಾ ಯೋಜನೆ: (ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ಅನುದಾನಿತ)

ಕರ್ನಾಟಕ ಪೌರ ಸುಧಾರಣಾ ಯೋಜನೆಯು ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸೇವಾ ದಕ್ಷತೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಮೂಲಕ ನಾಗರಿಕರ ಜೀವನಮಟ್ಟವನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಗರ ಸೇವೆಗಳ ದಕ್ಷತೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಲಪಡಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಈ

ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಘಟಕವಾರು ಪ್ರಗತಿಯು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿದೆ.

ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕ: (ರೂ. ೧೦೨.೪ ಕೋಟಿ)

ಈ ಘಟಕದಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಿ ಪೌರಾಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ೧೫೮ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿ ನಮೂದು (ಡಬಲ್ ಎಂಟ್ರಿ) ಆಧಾರಿತ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಳವಡಿಸಲಾಗುವುದಲ್ಲದೇ, ೧೬೪ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಗಣಕೀಕರಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೋಶವನ್ನು ಪೌರಾಡಳಿತ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

೧೫೮ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಬಲ್ ಎಂಟ್ರಿ ಆಧಾರಿತ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಈ ಘಟಕದಡಿ ೨೮ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಭೂ ಆಧಾರಿತ ಮೂಲ ನಕ್ಷೆಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಸಹ ನೆರವು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ೨೧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ(ಎಸ್.ಐ.ಯು.ಡಿ) ಮೈಸೂರು ರವರನ್ನು ನೋಡಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯವು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಪೌರ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕಾ ಘಟಕ (ರೂ. ೪೧೯ ಕೋಟಿ)

ಈ ಘಟಕದಡಿಯಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯದ ೩೨ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಗರ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಬಂಡವಾಳದ ನೆರವು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘಟಕ (ರೂ. ೭೯೧ ಕೋಟಿ)

ಬೆಂಗಳೂರು ರಸ್ತೆ ಪುನಃಶ್ಚೇತನ ಘಟಕದಡಿ ೧೨೫ ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ ಪ್ರಮುಖ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ರಸ್ತೆ ಪುನಃಶ್ಚೇತನ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪುಟ್‌ಫಾತ್‌ಗಳ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಚರಂಡಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸಹ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ವಲಯ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು (ಎನ್‌ಕೆಯುಎಸ್‌ಐಪಿ)

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ವಲಯ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು (ಎನ್‌ಕೆಯುಎಸ್‌ಐಪಿ)

ಏಷ್ಯನ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಿನಿಂದ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಮೂರನೇ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ

ಯೋಜನೆಯಡಿ ನಗರ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಸೇವೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆ ಕೈಗೊಂಡು ಜನಜೀವನದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೆ.ಐ.ಯು. ಡಬ್ಲ್ಯು.ಎಂ.ಐ.ಪಿ.:

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಮಗ್ರ ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಟ್ರಾಂಚ್-1 ಮತ್ತು 2 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿಯ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ 24x7 ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏಷ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಯುಡಿಡಿ: 214: 214: ಪಿಆರ್‌ಜೆ: 2013 ದಿನಾಂಕ: 20.09.2013 ಮೂಲಕ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಟ್ರಾಂಚ್-1 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 24/7 ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆಯ ಉಪಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ದಾವಣಗೆರೆ, ಹರಿಹರ, ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಡಗಿ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಲರ್ 115 ಮಿಲಿಯನ್ ಅಂದಾಜು ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಪರಿಸರ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆ: (ಕೆ.ಯು.ಡಿ.ಸಿ.ಇ.ಎಂ.ಪಿ.)

ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಪರಿಸರ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಏಷ್ಯನ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ (ಎಡಿಐ) ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ (1704-IND) ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಗರ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಒಟ್ಟು 10 ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ : ಮಂಗಳೂರು, ಉಲ್ಲಾಳ & ಪುತ್ತೂರು ; ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ : ಉಡುಪಿ & ಕುಂದಾಪುರ ; ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ : ಅಂಕೋಲ, ಭಟ್ಕಳ, ದಾಂಡೇಲ, ಕಾರವಾರ ಮತ್ತು ಸಿಸಿ.

ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು:

- ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮುದಾಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆ
- ನೀರು ಸರಬರಾಜು ನವೀಕರಣ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣೆ
- ನಗರ ಪರಿಸರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
- ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಸೇತುವೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
- ಕರಾವಳಿ ಪರಿಸರ ನಿರ್ವಹಣೆ
- ಅನುಷ್ಠಾನ ನೆರವು

ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ನೀರು ವಲಯ ಸುಧಾರಣಾ ಯೋಜನೆ:

ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ನೀರು ವಲಯ ಸುಧಾರಣಾ ಯೋಜನೆಯು (ಕ್ವಾಸಿಪ್), ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ನೀರು ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವಾ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲನೆ ಹಂತವನ್ನು ಬೆಳಗಾವಿ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ನಗರಗಳ ಆಯ್ದ 5 ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ನಿರಂತರ ನೀರು (24/7) ಸರಬರಾಜನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 2005-2011ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ಲಸ್ಟರ್ ನಗರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (ಸಿ.ಸಿ.ಡಿ)

ಸಾಮಾಹಿಕ ನಗರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ನಗರದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಮಾನವ ವಸತಿಗೆ ನಿಕಟವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಏಕೀಕೃತ ನಗರ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ನಿಗಮ (ಎಐಐಐಎಐ) ವು ಏಷ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಸಿಟಿ ಕ್ಲಸ್ಟರ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುಮುತ್ತ ಸಿಸಿಡಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ.

ಪಾರಂಪರಿಕ ಆಧಾರಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ:

ಕೆ.ಯು.ಐ.ಡಿ.ಎಫ್.ಸಿ ಯು ಜೀವನ ಗುಣ ಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪಾರಂಪರಿಕ ನಗರ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನಗರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಯೋಜಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿದ್ದು, ಹಾಗೂ ಇತರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ, ತಮ್ಮ ಅನನ್ಯ ಪಾರಂಪರಿಕ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಹಾಗೂ ನಗರಗಳು ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಮಾದರಿಯಾಗಲಿದೆ.

www.AmbitionIAS.com

6.15 ಸವಾಲುಗಳು

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಗರೀಕರಣದ ಸವಾಲುಗಳು ವಿವಿಧ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನಸಬಹುದು - ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಿತರಣೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಉದಯೋನ್ಮುಖಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಹಲವಾರು ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಬಡವರಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಕಲ್ಯಾಣ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಸವಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಆಳುವಿಕೆ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಬಲಬಡಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆ.

1) ನಗರಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಜನರು ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಜೋತಾಗೂಡಿದೆ ಕರ್ನಾಟದಲ್ಲಿ ಈಗ ನಗರ ಬಡತನದ ಪ್ರಮಾಣ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ವಿಷಾದನೀಯವೇನೆಂದರೆ ಇದು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಗರ ಬಡತನ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಗರದ ಬಡವರ ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಭಾಗದವರು ಕೊಳಚೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರದ ಬಡಾವಣ ಸದರಿ ಮಾಸಿಕ ತಲಾ ವೆಚ್ಚ ಇತರ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯದವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಗರ ಬಡವರ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ನೀತಿ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು ಅಜ್ಞಾರ್ಥ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಳಜಿವಹಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು ಬಡವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ವಸತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಸದರಿಯವರ ನಿರ್ಮಲೀಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸದರಿಯವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಉದ್ಯೋಗದ ಅವಕಾಶಗಳು. ಈ ಸವಾಲನ್ನು ಮಣಿಸಲು ಕಷ್ಟವಾದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ಬಡವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ವಿವಿಧ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳು ಇದ್ದು, ಈ ಇಲಾಖೆಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಸದರಿಯವರ ಕಲ್ಯಾಣದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

2) ಮೂಲಭೂತಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ: ನಗರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅಪಾರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಮೂಲಭೂತಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಯತ್ನದ ನಂತರವು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ (ನಗರದ ಒಳಗೆ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ನಗರದ ನಡುವೆ), ವಸತಿ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ಕೌಟುಂಬಿಕ ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ, ಮಳೆ ನೀರು ಚರಂಡಿ, ನಗರದ ಕೆರೆಗಳು ಹಾಗೂ ದೇಶೀಯ ಶಕ್ತಿ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಪೂರೈಕೆ ನಡುವಿನ ಅಂತರವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಕೋಟ್ಯಂತರ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಿದ್ದು, ನಗರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳು ಜೀವನದ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ.

3) ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು: ಮೂಲಬೂತ ಸೌಕರ್ಯ ಬೇಡಿಕೆಯು ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ಹೊಸ ಬಂಡವಾಳ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆ ಉನ್ನತ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ನಿರ್ಮಾಣ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುವುದು ಪ್ರಮುಖ.

4) ಆಡಳಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು - ದುರದೃಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿ ನೀಡುವ 74ನೇ ಸಂವಿಧಾನದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎರಡು ತರಹದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಸದರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ

ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಅನುದಾನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಸಂವಿಧಾನದಡಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಹಲವಾರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಡಿ ಕೆಲವೇ ಉಪ-ವರ್ಗಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸದರಿಯವರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದೆ ಹಾಗೂ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯು ಭರಿಸಲಾಗದ ಭರವಸೆಯಾಗಿದೆ (ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿ, ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದೆ.

5) ಕಳೆದ ಎರಡು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಗಾತ್ರ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಪಾತ್ರವು disproportionately high ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಸ್ವಯಂ ಈಡೇರಿಸುವ ವೃತ್ತಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊಸ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಗೂ ವಲಸೆಗಾರರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ಅತಿದೊಡ್ಡ ನಗರ conglomeration (H-O) ವು ಸಹ ಸಣ್ಣದಾಗಿದ್ದು, ಇದರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಬೆಂಗಳೂರು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ 1/6 ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಯು ಈ ಅಸಮತೋಲನೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬಂಡವಾಳ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಲಿಕೊಡದಂತೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

Questions

1. Which is/are correct statements wrt Urban Slums?

- a. Population living in urban slums has doubled in a decade from 2001.
- b. Sex ratio in the slums of Karnataka is an impressive against Karnataka on the whole.
- c. The literacy rate in urban slums has risen wrt 2001 census.
- d. All the above.

2. Rajiv Awas Yojana aims to

- a. Seriously addressing the target of affordable housing for all in urban areas.
- b. Adopting sustainable strategies that durably redress the shortage of urban land, amenities and shelter that lead to the creation of slums.
- c. Providing housing on Public Private Partnership.
- d. Conducting the IEC activities to create awareness for health, education, sanitation and training, capacity building and environmental to slum dwellers.

3. Rajiv Rin Yojana aims to

- a. Enables EWS and LIG to buy or construct a new house or for carrying out addition (of a room / kitchen / toilet / bathroom) to the existing building.
- b. The scheme will provide an interest subsidy 5% for a maximum amount of Rs.5,00,000 for an EWS and LIG individual for a house.
- c. Both a & b.
- d. None of the above.

4. National Urban Livelihoods Mission aims to

- a. To reduce poverty of urban poor households by access to gainful self -employment & skilled wage employment opportunities.
- b. building strong grassroots level institutions of the poor.
- c. Ensure availability for urban homeless population to permanent 24-hour shelters.
- d. To address livelihood concerns of the urban street vendors.
- e. All the above.

5. North Karnataka Urban Sector Investment Programme is assisted by

- a. Asian Development bank
- b. World bank.
- c. IMF
- d. None of the above.

6. As per the Karnataka urban water management programme which of the following statements is/are correct?

- a. Assistance of World bank for tranche-1 and tranche-2 towns (4 each)
- b. Under Tranche-1 of the programme, it is proposed to implement 24X7 water supply and improve sewerage system in 3 towns viz., (i) Davanagere (ii) Harihar (iii) Byadagi.
- c. Assistance of ADB for tranche-1 and tranche-2 towns (4 each)
- d. Both b & c.

www.AmbitionIAS.com

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಡತನ

ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಬಡತನ

NSSOವು ತಿಂಗಳ ತಲಾ ಅನುಭವಿಗಳ ವೆಚ್ಚ (MPCE)ವನ್ನು ಮೂರು ವಿವಿಧ ವಿಧವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಚಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಏಕರೂಪದ ಉಲ್ಲೇಖ ಅವಧಿ (ಗುರಿ) ಮಿಶ್ರ ಉಲ್ಲೇಖ ಅವಧಿ (MRP) ಸುಧಾರಿಸಿದ ಮಿಶ್ರ ಉಲ್ಲೇಖ ಅವಧಿ (MMRP). ತೆಂಡೂಲಕರ ವಿಧಾನವು ಬಡತನ ರೇಖೆಯನ್ನು ಮಿಶ್ರ ಉಲ್ಲೇಖ ಅವಧಿಯ ಆಧಾರದ ತಿಂಗಳ ತಲಾ ಅನುಭವಿಗಳ ವೆಚ್ಚದ ಮೂಲಕ ಲೆಕ್ಕಹಾಕುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇವುಗಳು ರೂ. ೯೦೨ ಮತ್ತು ರೂ. ೧೦೮೭ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ದೇಶದ ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಅಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

೨೦ ಪ್ರಮುಖ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ೧೩ ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವುದು ಕೋಷ್ಟಕದ ಮೂಲಕ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳೆರಡಲ್ಲೂ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡತನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಡತನವು ೧೯೯೩-೯೪ ರಿಂದ ೨೦೧೧-೧೨ ಅವಧಿಗೆ ೩೨.೧ ಪ್ರತಿಶತ ಅಂಕಗಳಷ್ಟು ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಇಳಿಕೆ (೨೪.೪ ಪ್ರತಿಶತ ಅಂಕಗಳು)ಗಿಂತ ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಡತನದ ತೀವ್ರತೆಯು ೧೯೯೩-೯೪ ನೇ ವರ್ಷವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಡತನದ ಅಂದಾಜುಗಳಿಗಿಂತ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ವಂಚಿತತೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ನಗರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಇದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಕರ್ನಾಟಕ

೨೦೦೪-೦೫ ಮತ್ತು ೨೦೧೧-೧೨ ರ ನಡುವೆ ತಲಾ ಮಾಸಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಧ್ಯಂತರ ಅನುಭವಿಗಳವು (೨೦೦೯-೧೦ ರ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ) ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರೂ.೧೫೧ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ.

ಈ ಹೆಚ್ಚಳವು ಕರಾವಳಿ ಮತ್ತು ಘಟ್ಟಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ (ರೂ.೨೭೬) ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಉತ್ತರ ಒಳನಾಡಿನಲ್ಲಿ (ರೂ.೨೭) ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ೨೦೦೪-೦೫ ಮತ್ತು ೨೦೧೧-೧೨ ಎರಡೂ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಉತ್ತರ ಒಳನಾಡನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅನುಭವಿಗಳ ವೆಚ್ಚದ ಮಟ್ಟವು ರಾಜ್ಯದ ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಕರಾವಳಿ ಮತ್ತು ಘಟ್ಟ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಒಳನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಬಡತನದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಸುಮಾರು ೧೫ ಪ್ರತಿಶತ ಅಂಕಗಳಷ್ಟಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರ ಒಳನಾಡು ಅನುಭವಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಮತ್ತು ಬಡತನದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಮಟ್ಟದ ಇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡಿದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅನುಭವಿಗಳ ಅಸಮತೋಲನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ (Gini Coefficient) ಯು ೨೦೧೧-೧೨ ರಲ್ಲಿ ೨೭ ಪ್ರತಿಶತವಿರುತ್ತದೆ.

ನಗರ ಕರ್ನಾಟಕ

ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನಗರ ತಲಾ ಮಾಸಿಕ ಸರಾಸರಿ ಮಧ್ಯಂತರ ಅನುಭೋಗವು ೨೦೦೯-೧೦ ರ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ೨೦೦೪-೦೫ ಮತ್ತು ೨೦೧೧-೧೨ ರಲ್ಲಿ ೪೧೨ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ೧೬ ಪ್ರತಿಶತ ಅಂಕಗಳೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತರ ಒಳನಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶವು ಸಹ ಗಮನಾರ್ಹ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೈಜ ಅನುಭೋಗದಲ್ಲಿನ ಅಸಮತೋಲನವು ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅನುಭೋಗ ಅಸಮತೋಲನದ ಪ್ರಮಾಣವು ನಗರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೨೦೧೧-೧೨ ರಲ್ಲಿ ೪೨ ಪ್ರತಿಶತವಿರುತ್ತದೆ.

ನಗರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಭಾಗವು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಭೋಗಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಅನುಭೋಗ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಇದು ಸುಮಾರು ೨.೫ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಇದು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಭಾಗದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಏಳಿಗೆಯು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಆಗಿರಬಹುದು ಆದರೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಸಮತೋಲನವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲಾ ಬಡತನ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ವಿಭಾಗವು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಭೋಗ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲದೇ ಕಡಿಮೆ ಬಡತನದ ಅಂಧಾಜುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಮತ್ತು ಈ ವಿಭಾಗದ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಭಾಗವು ರಾಜ್ಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ೧/೪ ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಆದರೆ ಒಟ್ಟು ರಾಜ್ಯದ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೧೨ ಪ್ರತಿಶತವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊಂದಿದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ವಿಭಾಗವು ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂದರೆ ೩೬ ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಬಡತನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ.

ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಬಡತನದ ಅಂಧಾಜುಗಳು ಸೂಚಿಸುವದೇನೆಂದರೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಡತನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಿದೆ. ಶೇ. ೩೫ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡತನವು ಕಂಡುಬರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳೆಂದರೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಕೊಪ್ಪಳ, ರಾಯಚೂರು, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಮತ್ತು ಬೀದರಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 7.5 ಬಡತನ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಆದಾಯ

	ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ (ರಾಜ್ಯ ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ)	ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ (ರಾಜ್ಯ ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ)
ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡತನ (ರಾಜ್ಯ ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ಬಡತನ)	I ಧಾರವಾಡ ಬಳ್ಳಾರಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಉಡುಪಿ	II ಬೆಳಗಾವಿ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಬಿಜಾಪುರ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಬೀದರ ರಾಯಚೂರು ಕೊಪ್ಪಳ ಗದಗ ಹಾವೇರಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ದಾವಣಗೆರೆ
ಕಡಿಮೆ ಬಡತನ (ರಾಜ್ಯ ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದ ಬಡತನ)	III ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ತುಮಕೂರು ಬೆಂಗಳೂರು ಬೆಂಗಳೂರು (ಗ್ರಾಮಾಂತರ) ಹಾಸನ ದ. ಕನ್ನಡ ಕೊಡಗು ಮೈಸೂರು ರಾಮನಗರ	IV ಕೋಲಾರ ಮಂಡ್ಯ ಚಾಮರಾಜನಗರ

೧ನೇ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳೆಂದರೆ ಬಡತನದ ಮಟ್ಟ, ಮತ್ತು ತಲಾ ಆದಾಯಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ರಾಜ್ಯದ ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಮೇಲಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿರುವ ಕಳಕಳಿ/ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದನ್ನು ಕೆಳಹಂತ (ಬಡವರಿಗೆ)ದ ಜನರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪುವಾರು ಬಡತನ:

ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪುವಾರು ಬಡತನದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಗುಂಪುಗಳು ಇತರ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕಡಿಮೆ ಅನುಭೋಗದ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡತನದ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

ಮುಂದುವರೆದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಗುಂಪು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡತನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಾಗಿದೆ.

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇ.೧೮ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಟ್ಟು ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೨೭ ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

7.5 ಬಡತನ ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು

- ◆ ಸರ್ಕಾರವು ನಗರ ಬಡತನವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು ಹಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಬಡವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು 11ನೇ ಯೋಜನೆಯ ಪೂರ್ವದಿಂದಲೂ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ. ಬಡತನದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ನಗರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಒಂದಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಹಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಂದರೆ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ (ULB) ಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಜಟಿಲತೆ, ಬರ, ಪ್ರವಾಹ, ಬೆಳೆ ವೈಫಲ್ಯ ಮತ್ತು ಸರಕಾರಿ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ವೈಫಲ್ಯ.
- ◆ ಕರ್ನಾಟಕದ ನಗರ ಬಡತನದಲ್ಲಿನ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ತೋರುವುದೇನೆಂದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಡತನದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದರಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಗರ ಬಡತನದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ನಗರದಲ್ಲಿನ ಬಡತನವನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಡತನದ ಹಾಗೇ ನೋಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಚಲನಶೀಲ ಮತ್ತು ಜಟಿಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ ವಸತಿ, ಆರೋಗ್ಯ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಾಮಾಜಿಕ ರಕ್ಷಣೆ, ಜೀವನೋಪಾಯದ ಮೂಲಗಳು, ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಅಪರಾಧಗಳು, ಉಲ್ಟಣಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗ, ಮಹಿಳೆ, ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ವೃದ್ಧರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಒಳಗೊಂಡಿರುವಂತದ್ದಾಗಿದೆ.
- ◆ ನಗರಗಳು ತೀವ್ರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಗರದ ಪರಿಸರವು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಅಪರಾಧಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ.
- ◆ ಬಡತನದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನವು ಸಹ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸವಾಲಾಗಿದೆ. ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಬಿಜಾಪುರ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬೀದರ, ರಾಯಚೂರು, ಕೊಪ್ಪಳ, ಗದಗ, ಹಾವೇರಿ,

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ದಾವಣಗೆರೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡತನವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಮತ್ತು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವುಗಳು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವುಗಳಾಗಿವೆ (ಕೋಷ್ಟಕ 7.5). ಮುಂದು ವರೆದು, ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪುಗಳ ಬಡತನದಲ್ಲಿನ ಅಂತರವು ಸಹಿತ ಒಂದು ಸವಾಲಾಗಿದೆ.

7.7 ಬಡತನ ನಿವಾರಣಾ ತಂತ್ರಗಳು

ಬಡತನವನ್ನು ನಿವಾರಣೆಗೊಳಿಸಲು ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒಗ್ಗೂಡಿ ತಕ್ಕುವ ಮತ್ತು ಎಳೆಯುವ ವಲಸೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಿಗಿರುವ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳೆಂದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ನಗರ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು. ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿನ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳಾದ ಕೃಷಿ ಮೌಲ್ಯ ಕೊಂಡಿಗೆ ಗುರಿಯುಕ್ತ ಅನುದಾನಗಳು, ಕೌಶಲ್ಯವರ್ಧನೆ, ಔಪಚಾರಿಕ ಹಣಕಾಸಿನಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳ, ನಗರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ (PURA) ಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವ ವಲಸೆಗರ ಪ್ರಮಾಣವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿರಂತರ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ನೆಲೆಸಿರುವವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೊಳಚೆ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದು ಮೂಲಭೂತ ಸೇವೆಗಳ ಉಪಯೋಗ, ಒದಗಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಯಲ್ಲಿನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತದೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿನ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಸತಿಗಳಾದ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದವರ ಮನೆಯಿಲ್ಲದಿರುವ ಮತ್ತು ಬೀದಿ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸುವುದು ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಡವರ ಜೀವನೋಪಾಯದ ವೇತನ, ಉದ್ಯೋಗ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ದಾಖಲೆ ಪತ್ರಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಕೊಳಚೆ ನಿವಾಸಿಗಳು, ಬೀದಿ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಇತರರು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ವಿಮಾಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು

Questions

1. According poverty estimates of Karnataka, Which is/are correct?

- a. Karnataka has a poverty ratio of 21.9% with rural poverty more than urban poverty ratio.
- b. Karnataka Stands 13th position among 20 major States and has highest poverty among southern States.
- c. Incidence of poverty has always been less in rural Karnataka than the corresponding estimates for the country.
- d. Inequality in nominal consumption distribution in urban Karnataka is much higher compared to rural areas.

2. Which districts have high poverty and high income in Karnataka?

- a. Dharwad
- b. Bellary
- c. Shimoga
- d. Udupi

3. Which is/are correct statement?

- a. Social group-wise disaggregation indicates that SC and ST group have lowest consumption levels and high incidence of poverty compared to OBC and others.
- b. Rural area SC poverty ratio is highest.
- c. Urban area ST poverty ratio is highest.
- d. In absolute numbers, OBC has the highest poverty ratio.

4. Which districts do not have poverty ratio higher than 35% in Karnataka?

- a. Chitradurga,
- b. Bellary,
- c. Koppal,
- d. Raichur,
- e. Gulbarga,
- f. Bagalkot
- g. Bidar

www.AmbitionIAS.com

ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿ

ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ: ಇತರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಹೋಲಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ:

ಜಾಗತಿಕ ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ೦.೫೦೪ ಮೌಲ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಮಧ್ಯಮ ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿದೆ. ಮತ್ತು ೧೬೯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ೧೧೯ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ೨೦೧೦ರ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮಧ್ಯಮ ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅಥವಾ ಹಿಂದುಳಿದ ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ಕೇರಳವು ೦.೬೨೫ HDI ಮೌಲ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಇತರೇ ರಾಜ್ಯಗಳೆಂದರೆ ಪಂಜಾಬ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಹರ್ಯಾಣ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಕರ್ನಾಟಕ, ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳಗಳು. ಇತರೇ ೯ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಅಸ್ಸಾಂ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ರಾಜಸ್ಥಾನ, ಜಾರ್ಖಂಡ್, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಛತ್ತೀಸಗಡ, ಬಿಹಾರ, ಓಡಿಶಾಗಳು ಕಡಿಮೆ ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ.

ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಸಮತೋಲನದ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವು (೪೩%) ಅತಿಹೆಚ್ಚು ನಂತರದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ಆಯಾಮಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಸಮತೋಲನ ದಿಂದಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ನಷ್ಟವು ಜಾಗತಿಕ ಸರಾಸರಿ ನಷ್ಟವಾದ ೨೮% ಕ್ಕಿಂತಲೂ ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆರೋಗ್ಯದ ಆಯಾಮದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ೩೪% ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರೆ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದು ೨೧% ಮಾತ್ರ. ಈ ಅಂಶಗಳು ಸೂಚಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡದೇ ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಾಧನೆಯು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಮರೆಮಾಚಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಧನೆಯು ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ೨೦೦೧ ರಲ್ಲಿ ೭ ನೇ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ೨೦೧೦ ಕ್ಕೆ ೧೦ನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೌಲ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಗಳ ಉದಯವು ಸಹ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು. ದಕ್ಷಿಣದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ (ತೆಲಂಗಾಣ ರಾಜ್ಯದ ಉದಯಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು) ಕ್ಕಿಂತ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಆಗಿದೆ, ಆದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕವು ಕೇರಳ (ಶ್ರೇಣಿ ೧) ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು (ಶ್ರೇಣಿ ೫) ಗಳಿಗಿಂತ ತುಂಬಾ ಹಿಂದಿದೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕವು ಅಸಮತೋಲನವನ್ನು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿದ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ೯ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.

ಅಸಮಾನತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕವು ತನ್ನ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೇ.೩೦ ರಷ್ಟು ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದೆ.

ಅಸಮಾನತೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿದ ಮತ್ತು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ರಹಿತ ಮಾಪನಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಧನೆಯು ಆರೋಗ್ಯದ ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಅಸಮಾನತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಅನುಭವಿಸಿದ ನಷ್ಟದ ಪ್ರಮಾಣವು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು (ಶೇ.೪೩), ನಂತರದ ಸ್ಥಾನವು ಆರೋಗ್ಯ ವಲಯ (ಶೇ.೩೦) ಮತ್ತು ಆದಾಯಸೂಚಿ (ಶೇ.೧೬) ಗಳದ್ದಾಗಿದೆ.

ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ೧೨೦ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಖಿಲ ಭಾರತವು ೧೨೭ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ೨೦೦೫ ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಾಧನೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಈಜಿಪ್ಟದಷ್ಟಿದೆ. ಇದು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ನೇಪಾಳ, ಭೂತಾನ್ ಮತ್ತು ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದಾಗಿದೆ.

೨೦೦೫ರ ಕರ್ನಾಟಕ SHDR ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಳ ನಡುವೆ ಬಲವಾದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸ ಬಹುದು. (ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಮತ್ತು ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾದರೂ). ಆದರೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಇದಕ್ಕೊಂದು ಅಪವಾದವಾಗಿದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಆದಾಯವು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ (ರಾಜ್ಯದ ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ) ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದಾಖಲಾತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆಯನ್ನು (ರಾಜ್ಯ ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು) ಮಾಡಿವೆ. ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣಬಹುದಾದ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡ ಬಹುದಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ಇದು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೀಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿರುವ ಅಂಶಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತಲಾ ಆದಾಯಕ್ಕಿಂತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಧನೆ ಕಡಿಮೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿನ ಬಾರಿ ಖನಿಜ ನಿಕ್ಷೇಪಗಳೊಂದಿಗೆ ತಲಾ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತನೇಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯದ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಕಳಪೆ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಇದರಿಂದ ಕಂಡುಬರುವದೇನೆಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ಆದಾಯವು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗದ ಹೊರತು ಆ ಆದಾಯವು ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸ್ವಯಂ ಚಾಲಿತವಾಗಿ ಹರಿದುಬರುವದಿಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವರದಿ- ೨೦೧೪ರ ತಯಾರಿಕೆ:

ವಿವಿಧ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳನ್ನು (ಸಂಯುಕ್ತ ದಲಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ) ೧೨೬ ಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾಪನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್‌ನಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವರದಿ-೨೦೧೪ ನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್, ೨೦೧೫ ರಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

೧೨.೧.೩ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಿಕೆ:

೨೦೧೪ ರ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವರದಿಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತವೆ:

೧. ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ (HDI) -೧೧ ಸೂಚಿಗಳು

೨. ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಿ ಅಸಮಾನತೆಯ ಸೂಚ್ಯಂಕ (GII)-೧೫ ಸೂಚಿಗಳು

೩. ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ (CDI)-೩ ಸೂಚಿಗಳು

೪. ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಸೂಚ್ಯಂಕ (FSI)-೧೮ ಸೂಚಿಗಳು

೫. ಜಿಲ್ಲಾ ಸಂಯುಕ್ತ / ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಂಯುಕ್ತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ (DCDI/CTDI)- ೬೮ ಸೂಚಿಗಳು

೬. ನಗರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ (UDI)- ೧೧ ಸೂಚಿಗಳು

೭. ಸಂಯುಕ್ತ ದಲಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ (CDDI), ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಕರಣಾಭ್ಯಾಸವಾಗಿ.

ಬಹು ಆಯಾಮಗಳ ಬಡತನದ ಸೂಚ್ಯಂಕ (MPI) ಬಡತನವನ್ನು ಅಳೆಯುವ ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ:

ಇದು HDIಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಮೂರು ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಅವುಗಳೆಂದರೆ- ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಮಟ್ಟ (ಅಲ್ಕೇರಿ ಸ್ಯಾಟೋಸ್, ೨೦೧೧, ಪು. ೫). ಇವುಗಳು ಬಹು ಆಯಾಮದ ಬಡತನದ ೧೦ ಸೂಚಕಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಂಚಿತತೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಸಮಾನವಾದ ತೂಕವನ್ನು ಆಯಾ ಆಯಾಮದಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಬಿಂಬಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿನ ವಂಚಿತತೆಯ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲು ಇದನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಎರಡು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೂಚಕಗಳಲ್ಲಿ ವಂಚಿತವಾಗಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳು ಬಹು ಆಯಾಮದ ಬಡವರೆನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವರು. (ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೂಚಕದ ತೂಕವು ಒಟ್ಟು ತೂಕಕ್ಕೆ ೧/೩ ಅಳತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ) ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಂಚಿತತೆಯ ಅಂಕ (Score) ಆಯ್ದ ಎಲ್ಲ ಸೂಚಕಗಳಿಂದ ೧/೩ ತೂಕದಷ್ಟು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು/ಅವಳನ್ನು ಬಡವರೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ (ಗುಲಕಿ, ೨೦೧೦, ಪು. ೯೫)

ಭಾರತದ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಆಕ್ಸ್ ಫರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ Oxford Poverty and Human Development (OPHI) ಮತ್ತು UNDPಯ ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವರದಿಯ ಇಲಾಖೆಯು ೨೦೧೦ ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಒಳನೋಟವೆಂದರೆ ೫೫ ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಭಾರತದ ಜನರು ೩೦ ಪ್ರತಿಶತ ಸೂಚಕಗಳಲ್ಲಿ ಬಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

MPI ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಬಡತನದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ತೀವ್ರತೆಯ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಿಹಾರ, ಜಾರ್ಖಂಡ್, ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ, ಭತ್ತಿಸಗಡ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ರಾಜಸ್ಥಾನ, ಓಡಿಸಾ, ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮಬಂಗಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಗಳು MPI ನಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಎಂಟು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ MPI ಬಡವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಆಫ್ರಿಕಾದ ೨೬ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟು ಬಡವರ ಸಂಖ್ಯೆಯಾದ ೪೧೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪೈಕಿ ಕರ್ನಾಟಕವು MPIಯಲ್ಲಿ ೯ನೇಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕವು ಅಸಮತೋಲನ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿದ ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಅದೇ ಸ್ಥಾನವಾದ ೯ನೇ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಿ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ:

ಯು.ಎನ್ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವರದಿ ೨೦೧೩ರ ಪ್ರಕಾರ, ಭಾರತದ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕವು ಕೆಳಹಂತದಲ್ಲಿರುವುದಲ್ಲದೇ, ಲಿಂಗ ಅಸಮಾನತೆಯ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲೂ ಸಹ ಕೆಳ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. ಭಾರತದ ಶ್ರೇಣಿಯು ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳ ಹೋಲಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ೧೩೨ ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಏಷಿಯಾದ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳೂ ಲಿಂಗ ಅಸಮಾನತೆಯ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮೇಲಿವೆ. ಚೀನಾ ದೇಶವು ಸಹ ಅತ್ಯಂತ ಮೇಲಿನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಾಲಯವು ೨೦೦೯ ರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ (ಉಆಖ) ವನ್ನು ೧೯೯೬ ಮತ್ತು ೨೦೦೬ ಕ್ಕೆ ಹಳೆಯ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ೩೫ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದೆ. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಉಆಖ ಯು ೧೯೯೬ ರಲ್ಲಿ ೦.೫೧೪ ಇದ್ದದ್ದು ೨೦೦೬ ರಲ್ಲಿ ೦.೫೯೦ ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಟ್ಟಿತು. ಅದೇ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕವು ೫೩೦ ಮತ್ತು ೦. ೦.೬೦೫ ಗಳೆಂದು ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಾಲಯವು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ

೨೦೦೧ ರಿಂದ ೨೦೧೧ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ, ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧನೆ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ದೃಢಪಟ್ಟಿದೆ. ೨೦೦೧ ರಲ್ಲಿ ೬೬.೬೪% ರಷ್ಟಿದ್ದ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಮಾಣವು ೨೦೧೧ ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶೇ.೭೫.೬೦ ರಷ್ಟಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಪುರುಷರ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಶೇ.೯೦ರ ಗಡಿ ದಾಟಿದೆ. ಇದರ ತದ್ವಿರುದ್ಧ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಮಹಿಳಾ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಇನ್ನೂ ಶೇ.೬೦ರ ಗಡಿಯನ್ನು ಸಹ ತಲುಪಿಲ್ಲ. ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

೨೦೦೧ ರಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದ ಹಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು, ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆಗೆಯ್ದು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸರಾಸರಿ ದಾಟಿದೆ. ಅಂತಹ ಜಿಲ್ಲೆಗಳೆಂದರೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ (ಯಾದಗಿರಿ ಸೇರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ರಾಯಚೂರು, ಕೋಲಾರ, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಬಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಬೀದರ್.

ಹನ್ನೊಂದನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ೨೦೧೨ ರೊಳಗೆ ಶೇ.೮೫ ರಷ್ಟು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಗುರಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ. ಕೇವಲ ೩ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿವೆ.

ಶಾಲಾಶಿಕ್ಷಣ

ರಾಜ್ಯದ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಶೇ.೮೫.೧೮ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ಶೇ.೬೬.೨೧ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು ಕೇವಲ ಶೇ.೩೧.೨೯ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು.

೧೦೦ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜನ ವಸತಿಗಳಿಗೆ ಈಗ ಒಂದು ಕಿ. ಮೀ. ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗೆ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ ಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ

ದಾಖಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ೨೦೧೨-೧೩ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ (ತರಗತಿ ೧ ರಿಂದ ೫) ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ (ತರಗತಿ ೬ ಮತ್ತು ೭) ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಂದಾಜು ೫೩.೭೮ ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು ೩೦.೧೭ಲಕ್ಷ ಇದೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರುವ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ದಾಖಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ ಹಾಗೂ ಸಮತೆ ಎರಡೂ ಇವರಿಗೆ ಸಮೀಪವಾಗುತ್ತಲಿವೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧ ರಿಂದ ೧೦ನೇ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾತಿಯು ೨೦೦೯-೧೦ರಲ್ಲಿ ೧೦೦.೩೫ಲಕ್ಷ ಹಾಗೂ ೨೦೧೩-೧೪ರಲ್ಲಿ ೧೦೦.೦೭ಲಕ್ಷ ಇದ್ದು ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಏರಿಕೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಏರಿಕೆಯು ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಫಲವತ್ತತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ದಾಖಲಾತಿಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಹಾಗೂ ಪ.ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪ.ವರ್ಗದ ಪ್ರಮಾಣವು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇ.೨೭.೦೭ ರಷ್ಟು ಇದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇ.೮೨.೧೩ ರಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗೆ ದಾಖಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಿ ವಲಯ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಮಾಣವು ಶೇ.೭೨.೭೦ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟವರ ಪ್ರಮಾಣ:

ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟವರ ಪ್ರಮಾಣವು ಏಕಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಮಾಣವು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ ೧.೧೯ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ ೪.೩೫ (೨೦೧೧-೧೨ರಲ್ಲಿ) ರಿಂದ ಶೇ ೨.೫೬ ಮತ್ತು ಶೇ ೫.೪೦ (೨೦೧೨-೧೩) ವರೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೦೧೨ ರಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ದತ್ತಾಂಶ ವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದಾಗ ೭ ರಿಂದ ೧೪ ವಯೋಮಾನದ ೨೨೭೪೧ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳೆಂದು ಗುರ್ತಿಸಲಾಯಿತು.

ಕೋಷ್ಟಕ 12.13:ಫೆಬ್ರವರಿ 2014 ರಲ್ಲಿ ದತ್ತಾಂಶ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತಂದ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳ ವರ್ಗವಾರು ಪಟ್ಟಿ.

ಪ.ಜಾತಿ			ಪ.ವರ್ಗ			ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು			ಇತರೆ			ಒಟ್ಟು		
ಗಂ	ಹೆ	ಒಟ್ಟು	ಗಂ	ಹೆ	ಒಟ್ಟು	ಗಂ	ಹೆ	ಒಟ್ಟು	ಗಂ	ಹೆ	ಒಟ್ಟು	ಗಂ	ಹೆ	ಒಟ್ಟು
2306	1883	4189	1022	988	2010	1946	1022	2968	2637	2140	4777	7911	6033	13944

ಒಟ್ಟು: ವರ್ಗವಾರು ಭಾಗ: ಪ.ಜಾತಿ - 30.04%, ಪ.ವರ್ಗ- 14.41%, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು-21.29%

೨೦೧೩ - ೧೪ ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳ ಪಟ್ಟಿ:

೧. ವಸತಿಯುತ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ(ಹೊಸದಾಗಿ ಗುರ್ತಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳು)- ೩ ತಿಂಗಳ ವಸತಿಯುತ ತರಬೇತಿ ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಯಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

೨. ವಸತಿರಹಿತ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ (ಹೊಸದಾಗಿ ಗುರ್ತಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳು)

೩ ತಿಂಗಳ ವಸತಿರಹಿತ ತರಬೇತಿ

ಶಾಲೆ ಆಧಾರಿತ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಣ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕ ಯೋಜನೆ (ಎನ್.ಸಿ.ಎಲ್.ಪಿ) ಶಾಲೆಗಳು

ಮದರಸಾಗಳು (೧೦ ತಿಂಗಳ ವಸತಿ ರಹಿತ)

ಟೆಂಟ್ ಶಾಲೆಗಳು (೬ ತಿಂಗಳ ವಸತಿ ರಹಿತ)

೩. ಋತುಮಾನ ಶಾಲೆಗಳು - ೬ ತಿಂಗಳ ಋತುಮಾನ ವಸತಿಯುತ ಶಾಲೆಗಳು

೪. ನಗರ ಸೌಲಭ್ಯ ವಂಚಿತ ಮಕ್ಕಳು - ನಗರ ಸೌಲಭ್ಯ ವಂಚಿತ ಮಕ್ಕಳ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ - ವಸತಿಯುತ ೧೨ ತಿಂಗಳು

ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯ

ಪಂಚ ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಸರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಇತರೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯ

ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಅಧಿನಿಯಮದಡಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಾದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಪ್ರವೇಶ, ಸಾಕಷ್ಟು ತರಗತಿ ಕೊಠಡಿಗಳು, ಹುಡುಗರು ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಶೌಚಾಲಯಗಳು, ಆಟದ

ಮೈದಾನ, ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ತಡೆಗೋಡೆ/ಬೇಲಿಗಳು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಅಡಿಗೆ ಕೋಣೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ರಾಜ್ಯವು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ೫ ಆದ್ಯತೆ ಪ್ರಮುಖ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಶೌಚಾಲಯ, ಆಟದ ಮೈದಾನ, ತಡೆಗೋಡೆ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ [ಪಂಚ ಸೌಲಭ್ಯ].

ಶಿಕ್ಷಕರು

ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕ ಮಕ್ಕಳ ಅನುಪಾತ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಸರಾಸರಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ೧:೨೩.೩೭ರಷ್ಟಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕ್ಷೇತ್ರ (ಬ್ಲಾಕ್) ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯವು ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಬೇರೆ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಕ ಅನುಪಾತವು ಅನುದಾನಿತ ಮತ್ತು ಅನುದಾನರಹಿತ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು, ಅದು ಕ್ರಮವಾಗಿ ೧:೪೩.೦೦ ಮತ್ತು ೧:೩೦.೭೭ ಆಗಿರುತ್ತದೆ

ನಲಿ-ಕಲಿ (ಸಂತಸ ಕಲಿಕೆ)

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ೪೫೪೭೬ ಶಾಲೆಗಳು ನಲಿ-ಕಲಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಕಲಿ ಮತ್ತು ಕಲಿಸುವಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಗೆ ಇಬ್ಬರು ಶಿಕ್ಷಕರಂತೆ ಒಟ್ಟು ೯೦೦೦೦ ಶಿಕ್ಷಕರುಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ ನಲಿ-ಕಲಿ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಕಲಿಕಾ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ನಲಿ-ಕಲಿ ಕಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಸ್ತೂರಬಾಗಾಂಧಿ ಬಾಲಿಕಾ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು:

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟು, ನಿರಾಶ್ರಿತ, ಅನಾನುಕೂಲ(ಪ್ರತಿಕೂಲ) ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ೭೧ ಕಸ್ತೂರಬಾ ಗಾಂಧಿ ಬಾಲಿಕಾ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು [ಕೆ.ಜಿ.ಬಿ.ವಿ] ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿಶೇಷ ಕಾಳಜಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳು

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೨೭೫೫೩ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿಶೇಷ ಕಾಳಜಿಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪೈಕಿ ಶಾಲೆಗೆ ದಾಖಲಾದ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೧೩೫೪೭ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು. ವಿಶೇಷ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವ ೭೩೧೫ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮನೆ ಆಧಾರಿತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನಿತರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರುಗಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ದಾಖಲಾತಿ ಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲು ಸಹಾಯಕವಾದ ಪರಿಕರ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ -

ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದಾಖಲಾತಿ, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವಿಕೆ, ವ್ಯವಹಾರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಲಾಭಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾತಿಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ತಂದೆ, ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮುಖಂಡರುಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜೂನ್ ಮತ್ತು ನವೆಂಬರ್ ೨೦೧೦ರಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು.

೨೦೧೨-೧೩ ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ೩ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ(ಕಲಬುರಗಿ ಯಾದಗಿರಿ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು)

ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ “ನಮ್ಮ ಶಾಲೆ” ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಶಾಲಾ ಸಮುದಾಯ ಸಂಪರ್ಕ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ.

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪಂಗಡ/ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯದ ಮಕ್ಕಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚಿನ್ನರ ಜಿಲ್ಲಾ ದರ್ಶನ ತುಂಬಾ ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ೭ನೇ ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಇದರ ಫಲ ಪಡೆಯಲು ಗುರಿ ಹೊಂದಿದವರು.

ರಾಜ್ಯದ ೯ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ನಗರದಲ್ಲಿ ಚಿಂದಿ ಆಯುವವರು, ಬೀದಿ ಮಕ್ಕಳು, ಭಿಕ್ಷುಕರು, ನಿರಾಶ್ರಿತರು, ಅಂಗವಿಕಲರು ವಲಸೆಬಂದವರು ಹೀಗೆ ಅವಕೃಪೆಗೊಳಗಾದ ಒಟ್ಟು ೨೪೨೪ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಊಟ, ವಸತಿ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೮೪೫ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.

ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ- ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ

ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿರುವುದು ಒಂದು ಮಹತ್ತರ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ರಮಗಳು ಸಮುದಾಯಗಳ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಭಾಗಿತ್ವದಿಂದ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿ ಈಗ ಅದರ ಯಜಮಾನಿಕೆಯತ್ತ ಸಾಗಿದೆ.

ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ.ಸಿಗಳು ಪಂಚಾಯತ್‌ನ ಒಂದು ವಿಸ್ತೃತ ಶಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು ಕಾಯಿದೆಯೂ ಕೂಡ ಎಸ್.ಡಿ.ಎಂ.ಸಿಗಳನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದೆ.

ಹೊಸ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಯುವಜನತೆಯನ್ನು ಸಶಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ "ನೈಪುಣ್ಯ ನಿಧಿ" ಎಂಬ ವಿನೂತನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಜೀವನಕೌಶಲ್ಯ- ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿ ಪರ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಉದ್ಯಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸನ್ನದ್ಧರನ್ನಾಗಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ೨.೮ ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೌಶಲ್ಯ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ಮುಂದಾಗಿದೆ.

ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ

೨೦೧೨-೧೩ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ೫೯೬ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ೨೧೦ ಪದವಿ/ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಮಟ್ಟದ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ೨೯೭ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯಡಿ ಇರುತ್ತವೆ (ಕೋಷ್ಟಕ ೧೩.೩೬). ೨೦೧೫ರೊಳಗೆ ಗ್ರಾಸ್ ಎನ್‌ಕ್ರೋಲ್ಮೆಂಟ್ ರೇಷಿಯೋ ಶೇ.೧೫ಕ್ಕೆ ತಲುಪಲು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಾ ಅಭಿಯಾನ (RUSA)

ಈ ಅಭಿಯಾನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ: (೧)ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯ (೨)ಸಂಶೋಧನೆ, ಗುಣಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಅನ್ವೇಷಣೆ (೩)ಸಮಾನತೆಯು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮಗಳು (೪) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಆಡಳಿತಗಾರರ ನಾಯಕತ್ವದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (೫) ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ - ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ,

ಮಹಿಳಾ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಹೊಸಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳ ಪ್ರಾರಂಭ.

ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:

(೧) ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ (೨) ಪ್ರಸ್ತುತಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಮಾದರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಾಗಿ ಗುರುತಿಸುವುದು (೩) ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ (೪) ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ (೫) ಸಂಶೋಧನೆ, ಹೊಸತರದ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಗುಣವರ್ಧನೆ (೬) ಸಮಾನತೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮಗಳು (೭) ಬೋಧನಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನೇಮಕಾತಿ (೮) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಆಡಳಿತಗಾರರ ನಾಯಕತ್ವದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಬಡವರಿಗೆ ಆಹಾರದ ಹಂಚಿಕೆ

“ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ” ಬಡತನರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ.

- ಪ್ರತಿ ಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ೩೦ ಕೆ.ಜಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಹಂಚಿಕೆ. ಏಕ ಮತ್ತು ದ್ವಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ೧೦ ಮತ್ತು ೨೦ ಕೆ.ಜಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಹಂಚಿಕೆ.
- ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಗೋಧಿ ಹಂಚಿಕೆ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಅನುಸಾರ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ೧೩ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ೨, ೩, ೫ ಕೆ.ಜಿ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ೧೭ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ೧, ೨, ೩ ಕೆ.ಜಿ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದೆ.
- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಶೇ. ೭೦ ರಷ್ಟು ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಉಳಿದ ೩೦% ಆಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮುಕ್ತಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಭತ್ತೀಸ್‌ಫಡದಿಂದ ಏಕನಾಮಿಕ್ ಕಾಸ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಲು ಕ್ರಮವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಮಾಹೆಯಲ್ಲಿ ರೂ. ೨೨೧ ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿ ಜಾಗೃತಿ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ನೇಮಿಸಿದ್ದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪಾಸಣೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ:- ಇದರ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಡಲು ಟಿಪಿಡಿಎಸ್ ಗುಂಪುಗಳು, ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಪ.ಜಾ / ಪ.ಪ / ಒಬಿಸಿ ಪಂಚಾಯತ್ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಪ್ರತಿ ನಿಧಿಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

“ಆಹಾರವಾಣಿ” ಟೋಲ್ ಫ್ರೀ ನಂ ೧೯೬೭ ಸೌಲಭ್ಯ “ ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆ” ಆಹಾರ ವಿತರಣೆಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದೂರುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಕಾಯ್ದೆ ೨೦೧೩ (NFSA):-

ಜನವರಿ ೨೦೧೪ ರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಕಾಯ್ದೆ ೨೦೧೩ (ಒಈಐ) ನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಯ್ದೆ ಪ್ರಕಾರ ಬಿಪಿಎಲ್, ಎಪಿಎಲ್ ಕುಟುಂಬ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, “ಆದ್ಯತಾ ಕುಟುಂಬಗಳು” ಮತ್ತು “ಆದ್ಯತೇತರ ಕುಟುಂಬಗಳು” ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಶೇ ೭೬.೦೪ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಶೇ ೪೯.೩೬ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಫಲಾನುಭವಿಗಳಾಗಿ (ಆದ್ಯತಾ ಕುಟುಂಬಗಳು) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ೫ ಕೆಜಿ ಯಂತೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಹಂಚಿಕೆ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಎವೈ ಮತ್ತು ಬಿಪಿಎಲ್ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಗಳ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಒಈಐ ಅಡಿ ಆದ್ಯತಾ ಕುಟುಂಬಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. NFSA ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ವಯ ಎಎವೈ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಗಳಿಗೆ ತಲಾ ೩೫ ಕೆಜಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ಹಾಗೂ ಉಳಿದ ಆದ್ಯತಾ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಯೂನಿಟ್ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಕಾಯ್ದೆ ೨೦೧೩ (ಓಈಒ) ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ “ಅನ್ನ ಭಾಗ್ಯ” ಯೋಜನೆಗಳು ಸಂಯೋಜಿತವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಮಾಹೆ ೩ ಲಕ್ಷ ಮೆ.ಟನ್.ಗಳಷ್ಟು ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹಂಚಿಕೆ (೨, ೧ ೭, ೪೦೩ ಮೆ. ಟನ್.)ಯಿಂದ ಮಾಹೆಯಾನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭರಿಸಲಾಗದ ಕಾರಣ ಕೊರತೆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಭತ್ತಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಹಾರ ನಿಗಮದಿಂದ ಖರೀದಿಸಲಾದ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ಎನ್‌ಸಿಡಿಇಎಕ್ಸ್ ಇ-ಹರಾಜು ಮೂಲಕ ಖರೀದಿಸಿದ ಅಕ್ಕಿ, ಲೆವಿ ಅಕ್ಕಿ, ಎಂಎಸ್‌ಪಿ ಭತ್ತ ಪರಿವರ್ತಿತ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಎಕನಾಮಿಕ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಗೋಧಿ, ಒಎಂಎಸ್‌ಎಸ್ ಗೋಧಿ, ಮತ್ತು ಎಂ.ಎಸ್. ಪಿ . , ಎನ್.ಸಿ.ಡಿ.ಇ.ಎಕ್ಸ್. ರಾಗಿಯಿಂದ ಪೂರೈಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಪಡಿತರ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆ:

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ೨೦೧೪ರಿಂದ ಪಡಿತರ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ೧ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದಲೇ ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯದ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ೧ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ೧೦ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೮-೦೦ ರಿಂದ ರಾತ್ರಿ ೮-೦೦ ರವರೆಗೆ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿದಾರರು ಆಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿದಾರರು ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯು ಸಾಧಿಸಿರುವ ಪ್ರಗತಿ

1. ಶಿಶು ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು 47 ರಿಂದ 32ಕ್ಕೆ (ಪ್ರತಿ 1000 ಸಜೀವಜನನಕ್ಕೆ) ಇಳಿಕೆ 2007-2013 ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ
2. ತಾಯಂದಿರ ಮರಣವನ್ನು 228 ರಿಂದ 178ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆ(ಪ್ರತಿ 1,00,000 ಸಜೀವಜನನಕ್ಕೆ) 2001-2003 ರಿಂದ 2007-2009
3. ಒಟ್ಟು ಫಲವತ್ತತೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು 2.07 ರಿಂದ 1.9 ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆ (ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಫಲವತ್ತತೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು 2012ರ ವೇಳೆಗೆ 2.1ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲು ಗುರಿ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ).
4. ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹರಿಗಳನ್ನು ಶೇ. 65 ರಿಂದ 98.1 ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
5. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣಲಸಿಕಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಶೇ.80 ರಿಂದ 100.85 ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ (2009 ರಿಂದ 2012-13 ರವರೆಗೆ).
6. 2013ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯಾದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸಾವು ಸಂಭವಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿಯಾನ

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೨, ೨೦೦೫ ರಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆ ಆರಂಭಿಸಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಬಡವರಿಗೆ ಕೈಗೆಟುಕುವದರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿಯಾನದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರೋಗ ವಾಹಕ ಆಶ್ರಿತ ರೋಗಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕಾರ್ಯಕ್ರಮ(NVBDCP)
- ಪರಿಷ್ಕೃತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ಷಯರೋಗ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (RNTCP)
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕುಷ್ಠರೋಗ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (NLCP)
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂಧತ್ವ ನಿಯಂತ್ರಣಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
- ಸಮಗ್ರ ಕಣ್ಣಾವಲು ಯೋಜನೆ (IDSP)

ಜನನಿ ಸುರಕ್ಷಾಯೋಜನೆ:

ಜನನಿ ಸುರಕ್ಷಾ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ, ತಾಯಂದಿರ ಮತ್ತು ಶಿಶುಮರಣ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ತಗ್ಗಿಸುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಕಡು ಬಡವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮತ್ತು ಪ.ಜಾತಿ /ಪ.ಪಂಗಡ ಕುಟುಂಬದ ಗರ್ಭಿಣಿಯರು ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ/ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು . ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೆ ಹೆರಿಗೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ೩ ಸಾರಿ ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆ ಮತ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞ ವೈದ್ಯರ ಬಳಿ ಕಳುಹಿಸಲು ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಹೆರಿಗೆ ನಡೆದ ಸ್ಥಳ ಆಧರಿಸಿ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮೊದಲ ೨ ಹೆರಿಗೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ .

ಆರೋಗ್ಯ ಕವಚ ಗಂಟ:

ಇದು ತುರ್ತು (ವೈದ್ಯಕೀಯ ಅಗ್ನಿ ಹಾಗೂ ಪೊಲೀಸ್) ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ತುರ್ತು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಹಾಗೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲಿಸುವ ಮುನ್ನ ಪ್ರ ಥಮ ಉಪಚಾರದ ತುರ್ತು ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ತಾಯಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆ:

ಈ ಯೋಜನೆಯು ಹಿಂದುಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಬಿಜಾಪುರ, ಬೀದರ್, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಯಾದಗಿರಿ, ರಾಯಚೂರು, ಕೊಪ್ಪಳ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣ (ಐಎಂಆರ್) ಮತ್ತು ತಾಯಂದಿರ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣ (ಎಂಎಂಆರ್) ದರಗಳನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗೀ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಂದದ ಮೇರೆಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿ ೧೦೦ ಹೆರಿಗೆಗಳಿಗೆ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಶುಶ್ರೂಷೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಉಚಿತ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ ನೀಡಲು ರೂ.೩ ಲಕ್ಷಗಳ ಸಂಭಾವನೆ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಸುವರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯ ಚೈತನ್ಯ:

ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೂಪದ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಇದ್ದು ಉಚಿತ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಆಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವ ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದು ಮೊದಲನೆ ಬಾರಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾದ ವಿಶೇಷ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೧ ಕೋಟಿ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳ (ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳು ಸೇರಿ) ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆ ನಡೆಸಿ ಉಚಿತ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದುವರೆಗೂ ೨೦೦೮-೦೯ ರಿಂದ ೩೧-೧೨-೨೦೧೪ರವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು ೧೦೯೦೧ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸದರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜನವರಿ-೨೦೧೪ರ ಮಾಹೆಯಿಂದ “ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಲ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ” ಎಂದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶದಂತೆ ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಮಡಿಲು ಯೋಜನೆ:

ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆಯ ನಂತರ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಆರೈಕೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ೧೯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಡತನ ರೇಖೆಯ ಕೆಳಗಿರುವಂತಹ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮಹಿಳೆಯರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಪ್ರಸವಾನಂತರ ತಾಯಂದಿರ ಹಾಗೂ ಶಿಶು ಮರಣ ಆಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆ ಮೊದಲ ೨ ಹೆರಿಗೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸೂತಿ ಆರೈಕೆ ಯೋಜನೆ:

ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಗರ್ಭಿಣಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ರೂ.೨೦೦೦ (ಜನನಿ ಸುರಕ್ಷಾ ಯೋಜನೆಯ ಅನುದಾನವು ಸೇರಿ) ಉತ್ತೇಜನ ಹಣವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ವಾಜಪೇಯಿ ಆರೋಗ್ಯ ಶ್ರೀ:

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬಿ.ಪಿ.ಎಲ್. ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ವಾಜಪೇಯಿ ಆರೋಗ್ಯಶ್ರೀ ಎಂಬ ಆರೋಗ್ಯ ಭರವಸೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ೨೦೧೦ ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಸುವರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಮೂಲಕ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ೭ ತರಹದ ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಕಾಯಿಲೆಗಳಾದ ಹೃದ್ರೋಗ, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್, ನರರೋಗ, ಮೂತ್ರಪಿಂಡದ ರೋಗ, ಸುಟ್ಟಗಾಯ, ಭೀಕರ ಅಪಘಾತಗಳು ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ನೊಂದಾಯಿತ ಸೂಪರ್ ಸ್ಪೆಷಾಲಿಟಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಗದು ರಹಿತ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಗರ ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿಯಾನ

ನಗರದ ಬಡಜನರು, ವಲಸೆ ಬರುವ ಜನರು, ಸಂಚಾರಿ ಜನರು ಇವರ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಗರ ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿಯಾನ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಆರೋಗ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣಾ ಯೋಜನೆ (ಕೆಹೆಚ್‌ಎಸ್‌ಡಿಆರ್‌ಪಿ):

ಕರ್ನಾಟಕ ಆರೋಗ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣಾ ಯೋಜನೆಯು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ನೆರವಿನ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಅಗತ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು (ಜನಾರೋಗ್ಯ, ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ನಿವಾರಣೆ) ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು ತಾಯಿ ಹಾಗೂ ಮಗುವಿನ ಮರಣದ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳ ಹರಡುವಿಕೆಯನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಹಾಗೂ ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣಕಾಸು ೭೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಅಮೇರಿಕನ್ ಡಾಲರ್ (ರೂ.೩೭೪.೫೦ ಕೋಟಿ) ನೊಂದಿಗೆ ಮಾರ್ಚ್ ೨೦೧೬ ರವರೆಗೂ ಮುಂದುವರೆಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆಯುಷ್ ಇಲಾಖೆ:

ಆಯುಷ್ ಇಲಾಖೆಯು ಆರೋಗ್ಯ ವಲಯ ಹಾಗೂ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆಯುಷ್ ಇಲಾಖೆಯು ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿದ್ದು ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಸಮಾನಾಂತರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಗುರಿ :

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆಯುಷ್ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತ ಕ್ರಮವಾಗಿ ರೋಗ ಬಾರದಂತೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸುವ, ಗುಣಾತ್ಮಕ ಆರೋಗ್ಯ, ಚಿಕಿತ್ಸಾ ರೂಪದ ಆಯುಷ್ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

ಆರೋಗ್ಯ ವಲಯ:

ಆಯುಷ್ ಆರೋಗ್ಯ ವಲಯವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಆಯುಷ್ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೬೬೧ ಆಯುಷ್ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಗಳು, ೧೫೩ ಆಯುಷ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಹಾಗೂ ಆಯುಷ್ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಅಧೀನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಆಯುಷ್ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಪಂಚಕರ್ಮ, ಕ್ಷಾರಸೂತ್ರ ಹಾಗೂ ಮೊದಲಾದ ವಿಶೇಷ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.

ಆಯುಷ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಆಯುಷ್ ವೈದ್ಯಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರುವುದು.

ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಪಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

ಸರ್ಕಾರಿ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಔಷಧಾಗಾರವು ಆಯುಷ್ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಯುಷ್ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಲಯಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಹಾಗೂ ಭೋಧಕ ಆಯುಷ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಔಷಧ ಪರೀಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವು ಔಷಧ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಚ್ಚಾ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಔಷಧ ಪರವಾನಗಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಆಯುರ್ವೇದ, ಯುನಾನಿ, ಹೋಮಿಯೋಪತಿ ಔಷಧ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯವರ್ಧಕಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಆಯುಷ್ ಪುಷ್ಪಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು

ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ರೂಪಿಸಿರುವ ವಿನೂತನ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ೩ ರಿಂದ ೬ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಅಪೌಷ್ಕಿಕತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಯುರ್ವೇದ ಔಷಧಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಾದ ಆಯುಷ್ ಸಿರಪ್ ಹಾಗೂ ಬಿಸ್ಕತ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದರಮೂಲಕ ಈ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿಯ ಪಚನ ಮತ್ತು ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿ ಅಪೌಷ್ಕಿಕತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಯ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಆಯುಷ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಆಯುಷ್ ಗ್ರಾಮ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ೩ವರ್ಷ ಅವಧಿಯ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆಯುಷ್ ಗ್ರಾಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಬಾಲ ವೃದ್ಧರತನಕ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಯುಷ್ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೂಲಕ ಸಮಗ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಬಯಸಿ ಯೋಜಿಸಲಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

ಆಯ-ವ್ಯಯ:

ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆ:-

1. ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಆಯೋಗದ ಧನ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಔಷಧಿ ಮಳಿಗೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಡ್ರಗ್ಸ್ ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ವೇರ್‌ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನಾಗಿ 2003ರಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗೊಂದರಂತೆ 14 ಜಿಲ್ಲಾ ಔಷಧ ಉಗ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಔಷಧಿ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ ನೇರವಾಗಿ 14 ಜಿಲ್ಲಾ ಉಗ್ರಾಣಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಔಷಧ ಉಗ್ರಾಣಗಳಲ್ಲಿ Cold Storage Room ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಔಷಧ ಉಗ್ರಾಣಗಳ ಟ್ರಾಪ್‌ಕ್ಯಾರಿಯರ್ ಮೂಲಕ ತಲುಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
2. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ 14 ಜಿಲ್ಲಾ ಔಷಧ ಉಗ್ರಾಣಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಎಲ್ಲಾ ಉಗ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಗಣಕೀಕರಣಗೊಳಿಸಿ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಉಗ್ರಾಣಗಳಿಂದ ಅಂತರ್ಜಾಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಹ ಗಣಕೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
3. ಹೊಸದಾಗಿ 13 ಜಿಲ್ಲಾ ಔಷಧ ಉಗ್ರಾಣ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದ್ದು, ಇವುಗಳನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಡ್ರಗ್ಸ್ ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಅಂಡ್ ವೇರ್‌ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ತಮಿಳುನಾಡು ಮೆಡಿಕಲ್ ಸರ್ವೀಸಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವರದರಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಕ್ರಮ ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
4. ವಿವಿಧ ಸರಬರಾಜುದಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಕೆ.ಎ.ಪಿ.ಎಲ್. ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಔಷಧಿ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಖರೀದಿಸಿ 14 ಜಿಲ್ಲಾ ಉಗ್ರಾಣಗಳ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

5. ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಗಳಾದ ಪ್ರವಾಹ, ಬರ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
6. 2011-12ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಹಾಗೂ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಕೆ.ಡಿ.ಎಲ್.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಎಸ್. ನಿಂದ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದು ಖರೀದಿಸಿ ಪೂರೈಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
7. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ನಿರ್ವಹಣಾಕೋಶವನ್ನು ಕೆ.ಡಿ.ಎಲ್.ಡಬ್ಲ್ಯು. ಸೊಸೈಟಿಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಲಾಗಿದ್ದು, ಈ ಕೋಶವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವುದು, ದುರಸ್ತಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಹಾಗೂ AMC/CMC ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತದೆ.

ಇತರೆ ಇಲಾಖಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು:-

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಕ್ಷರ ದಾಸೋಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿಯಲ್ಲಿ 1ರಿಂದ 7ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆಲ್‌ಬೆಂಡಜೋಲ್, ಕಬ್ಬಿಣಾಂಶದ ಮಾತ್ರ, ಎ ಅನ್ನಾಂಗದ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು, ಸೊಸೈಟಿ ವತಿಯಿಂದ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದು ಆಯುಕ್ತರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಇವರ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಂತೆ ಖರೀದಿಸಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಆಯುಷ್, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿಯಾನ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಏಡ್ಸ್ ಪ್ರಿವೆನ್ಷನ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಔಷಧಿ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

13.4.15 ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರ

ಆರೋಗ್ಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚ

ಮಾಡಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 13.68ರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ ಸಹಾಯಧನ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ ಕೋಷ್ಟಕ 13.69 ರಲ್ಲಿದೆ.

13.5 ಫಲಶ್ರುತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು:

ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳ ಒಟ್ಟಾರೇ ಅವಲೋಕನವು ಸೂಚಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದ HDI ಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಗಳು ಹೊಂದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಬಡತನದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಅವುಗಳ MPI ದಿಂದ ತೋರಿಸುತ್ತವೆ, ಅಂದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಫಲಗಳು ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಮನಾದ ಹಂಚಿಕೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಕೇವಲ ಆರ್ಥಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಅವುಗಳ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ತಳಮಟ್ಟದಿಂದ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬಹುದು.

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವು ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಜನರ ಜೀವನಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಫಲಗಳು ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಜೀವನದ ಪರಿಸರವನ್ನು, ಬಡವರ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರ ಸಶಕ್ತೀಕರಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಲ್ಪಟ್ಟ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು SCP/TSP ಕರಡು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ 371-J ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಷ್ಯ ವೇತನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಶಕ್ತರನ್ನಾಗಿಸುವುದು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರೂ ಸಹ ಬದಲಾವಣೆಯ ವೇಗವರ್ಧಕಗಳಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತವೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಮುಖ ಸವಾಲೆಂದರೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮತೋಲನಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು. ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯು ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನಾಧರಿಸಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಲ್ಪಟ್ಟ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಈ ತಂತ್ರವು ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕು. 12ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯು ವೇಗವಾದ, ನಿರಂತರ, ಹೆಚ್ಚು ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಪಟ್ಟ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಮೇಲಿನ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

13.5.2 ಶಿಕ್ಷಣ:

ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮಾನತೆ

ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಈಶಾನ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೆಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಾನದಂಡಗಳಾದ ಸಾಕ್ಷರತಾ ದರ, ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ, ಪ್ರವೇಶಾತಿ ದರ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಅನುಪಾತ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗಿನ ಮಕ್ಕಳ ದರ ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ದರ ಹಾಗೂ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಇತರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಇತರೇ ಜಿಲ್ಲೆಗಳೆಂದರೆ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಿಜಾಪುರ, ಮತ್ತು ಬಾಗಲಕೋಟೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಸಾಕ್ಷರತೆಯಲ್ಲಿನ ತಾರತಮ್ಯಗಳು

ನಗರ-ಗ್ರಾಮಾಂತರ, ಲಿಂಗ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ-1991 ರಿಂದ 2011ರಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತಾ ದರವು ಶೇ. 56.0 ದಿಂದ 75.6 ಕ್ಕೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಹ ಸಮಾಜದ ಕೆಲ ವರ್ಗಗಳ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ದರದ ತಾರತಮ್ಯ ಇರುವುದು ಒಂದು ಚಿಂತನೀಯ ವಿಷಯ. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ನಗರ (86.2%) ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ (68.9%) ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ದರದಲ್ಲಿ 17.3 ರ ಅಂತರ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. 2001 ರಲ್ಲಿ ಶೇ. 21.3 ಕ್ಕೆ ಈ ಅಂತರವು ಇಳಿದರೂ ಸಹ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಮಟ್ಟವು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವುದು ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಪುರುಷ (82.9%) ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ (68.1%) ನಡುವಿನ ಸಾಕ್ಷರತಾ ದರವು ಶೇ. 14.7 ರಷ್ಟು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವುದು

Questions

1. Which is/are correct statement wrt HDI of Karnataka?

- a. Karnataka stands at 10th position without adjusting for inequality and 9th position after adjusted for Inequality among 19 major states in the Country during 2011.
- b. At the international level, Karnataka's position was at 120 while India was at 127.
- c. The loss due to inequality is highest in the education sector (43%) followed by health sector (30%) and income dimension (16%).
- d. All the above.

2. As per the MDI, which is/are correct statement?

- a. Among all the major States, Karnataka stands 9th Rank as far as Multi-Dimensional Poverty Index (MPI).
- b. According to MDI, 55% of the Indian population is poor – deprived in 30% indicators.
- c. Both a&b are correct.
- d. None of the above.

3. As per the 2011 Karnataka literacy report, which is/are correct statement?

- a. . The literacy rate in the State as per 2001 Census was 66.64%, which increased to 75.60% in 2011 which is higher than national average.
- b. Urban male literacy rate in the State has crossed 90%. In contrast, however, rural female literacy rate in the State is yet to cross 60%.
- c. The 11th Plan had set a national target of 85% literacy rate by 2012. Only three districts in the State viz. Dakshina Kannada, Bangalore City and Udupi have reached/crossed this target.
- d. All the above.

4. Teacher to pupil ratio is highest in

- a. Government Primary school.
- b. Private aided school.
- c. Private Unaided school.
- d. None of the above.

5. Naipunya Nidhi programme aims

- a. To empower the youth with lifeskills and social skills enabling them to be industry-ready.
- b. To empower women with lifeskills to increase their financial savings.
- c. To reduce school drop outs for girl child by providing incentives to parents.
- d. All the above.

6. As per the health indicators of Karnataka, which is/are statements are correct?

- a. 1. IMR has been brought down from 47 to 32 per 1000 live births during 2007-2013 as against the target of 24.
- b. Total fertility rate has been reduced to replacement level (2 children per couple). The Govt. of India had set a target of total fertility rate of 2.1 to be achieved by 2012.
- c. Institutional delivery increased from 65% to 98.1%.
- d. Fully Immunized children from 80% to 100.85%. From 2009-10 to 2012-13.

7. Thayibhagya scheme aims to

- a. To reduce IMR and MMR in the backward districts only.
- b. To incentivise private hospitals for every 100 deliveries .
- c . To reduce IMR and MMR in all districts.
- d. Both a&b.

8. Suvarna Arogya Chaitanya objective is

- a. About one crore school children are medically screened and, children needing surgeries are provided surgical treatment free-of-cost in empanelled hospitals.
- b. Scheme only for government school children.
- c. Scheme for both private and Govt. Sector.
- d. Both a &c.

9. Madilu scheme aims to

- a. To provide post natal care for the mother and the child.
- b. To encourage poor pregnant women to deliver in health centres and hospitals.
- c. The benefit is limited to two live deliveries.
- d. All the above.

10. DHDR 2014 will present which of the following Indices?

- a. Human Development Index (HDI)
- b. Gender Inequality Index (GII)
- c.. Child Development Index (CDI)
- d. Food Security Index (FSI)
- e. District Composite/Composite Taluk Development Index (DCDI/CTDI)
- f. Urban Development Index (UDI)
- h. All the above

11. Which social group has highest out of school children?

- a. SC
- b. ST
- c. Minorities
- d. OBC

12. Rashtriya Uchchatar Shiksha Abhiyan (RUSA) 2013 aims

- a. raise the gross enrolment ratio to 32% by the end of XII Plan in 2017.
- b. raise the gross enrolment ratio to 52% by the end of XII Plan in 2017.
- c. raise the gross enrolment ratio to 62% by the end of XII Plan in 2017.
- d. raise the gross enrolment ratio to 82% by the end of XII Plan in 2017.

13. Padithara Khatari Scheme (2014) aims

- a. Availability of foodgrains in fair price shops guarantees from 1st of every month till 10th.
- b. Other-wise card holders are entitle for compensation.
- c. Both a & b
- d. None of the above

14. State's Oral Health Policy 2014 aims to

- a. free dentures belonging to BPL category will be provided.
- b. free dentures to Senior Citizens above 60 years belonging to BPL category will be provided.
- c. Also include free dentures to All Senior Citizens above 60 years.

d. Both a & c.

15. AYUSH Pusti Karyakrama - 2012-13 aims to

- a. to correct malnourishment in children aged between 3 to 6 years.
- b. to correct malnourishment in adolescents.
- c. to correct malnourishment in women.
- d. All the above.

www.AmbitionIAS.com

ಲಿಂಗ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ೨೦೧೧ನೇ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ. ೪೯.೧೪ ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ

ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣದ ಧ್ಯೇಯದೊಂದಿಗೆ ೨೦೦೦-೧ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಬಡ ಕುಟುಂಬದ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಥವಾ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ, ಸಮಾನ ಮನಸ್ಸಿನ ಭೂರಹಿತ ಮಹಿಳಾ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಅಥವಾ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ೧೫-೨೦ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಿ ೧.೩೦ ಲಕ್ಷ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ೧.೪೦ ಲಕ್ಷ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿದ್ದು, ಸುಮಾರು ೨೦.೦೦ ಲಕ್ಷ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗುಂಪುಗಳು ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-೨೦೧೩ರ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ರೂ.೧೩೮೩.೫೪ ಕೋಟಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ೧೨೪೬೨೦ ಗುಂಪುಗಳು ರೂ.೧೪೪೦.೬೦ ಕೋಟಿಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೂ ಆದಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆ ಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ರೂ.೩೬೮೮.೬೨ ಕೋಟಿಗಳ ಆಂತರಿಕ ಸಾಲದ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರತಿ ಗುಂಪಿಗೆ ತಲಾ ರೂ.೫೦೦೦/- ಸುತ್ತನಿಧಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ರೂ.೬೦೦/-ರ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಗುಂಪಿಗೆ ವಶ್ಯವಿರುವ ಪುಸ್ತಕ ಹಾಗೂ ಟ್ರಂಕ್ ಒಳಗೊಂಡ ಕಿಟ್‌ನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಗುಂಪುಗಳಿಗೂ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಸುತ್ತನಿಧಿಯ ಮಿತಿಯನ್ನು ರೂ.೫೦೦೦/- ದಿಂದ ರೂ.೨೫೦೦೦/- ಗಳವರೆಗೆ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ೨೦೧೪-೧೫ರಿಂದ ೨೦೧೭-೧೮ ರವರೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ರೂ.೫೦೦೦/-ದರದಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಗುಂಪುಗಳು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮೇಳಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ರೂ.೭೫,೦೦೦/-ಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಗುಂಪುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇದುವರೆಗೆ ೯೫,೭೩೫ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು ರೂ.೫೪೧.೧೯ ಲಕ್ಷಗಳ ವೆಚ್ಚ ಭರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಗುಂಪುಗಳು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಗುಂಪುಗಳೊಡನೆ ಸಮನ್ವಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯದ ೨೦ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲ್ ವ್ಯಾನ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.

ಫಲಶ್ರುತಿ

- ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರು ಉಳಿತಾಯ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿ, ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಅಂತರ ಗುರುತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನಿರ್ಬಂಧಗಳು
- ಇಲಾಖೆ/ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಗುಂಪುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

- ಹಾಲಿ ಇರುವ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಇತರೆ ಪ್ರಮುಖ ಮತ್ತು ಆದ್ಯತೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಗೊಂಚಲು ಹಾಗೂ ಒಕ್ಕೂಟಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಲವರ್ಧನೆಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಗುಂಪುಗಳು ಆದಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈವರೆಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತೊಡಗಿದ್ದು, ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಗುಂಪುಗಳು ಒಡೆದು ಹೋಗುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಆ. ಸಾಂತ್ವನ

ಸಾಂತ್ವನ ಯೋಜನೆಯು ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿಂಸೆ, ವರದಕ್ಷಿಣೆ, ಲೈಂಗಿಕ ಹಿಂಸೆ, ಮುಂತಾದ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಕಾನೂನು ನೆರವು ನೀಡುವುದು, ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು, ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಆಶ್ರಯ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಲು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ತರಬೇತಿ/ ಶಿಕ್ಷಣದಂತಹ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

ಉದ್ಯೋಗಿನಿ ಯೋಜನೆ:

ಉದ್ಯೋಗಿನಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಹೊಂದಲು ವ್ಯಾಪಾರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ (ಗರಿಷ್ಠ ೧.೦೦ ಲಕ್ಷ)ದ ಶೇಕಡ ೨೦ರಷ್ಟು ಗರಿಷ್ಠ ರೂ.೭,೫೦೦/- ಗಳ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಶೇಕಡ ೩೦ ರಷ್ಟು ಗರಿಷ್ಠ ಹಣ ರೂ. ೧೦,೦೦೦/- ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ದೇವದಾಸಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಯೋಜನೆ:

ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ರಾಜ್ಯದ ೧೪ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಜಿ ದೇವದಾಸಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಘಟಕ ವೆಚ್ಚ ರೂ.೨೦,೦೦೦/- ಗಳವರೆಗೆ ವಿವಿಧ ಆದಾಯ ಉತ್ಪನ್ನಕರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿಸಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಶೇಕಡ ೫೦ ರಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಸದರಿ ಸಾಲದ ಶೇಕಡ ೫೦ ರಷ್ಟು ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ನಿಗಮದಿಂದ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಜಾಗೃತಿ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಹಾಗೂ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಕಿರುಸಾಲದ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೬ರ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ರೂ.೪೦೦/-ಗಳನ್ನು(ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-೧೩ ರಿಂದ ರೂ.೫೦೦/-ಗಳಂತೆ) ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಮಾಸಾಶನವನ್ನಾಗಿ ೪೫ ವರ್ಷ ಮೀರಿರುವಂತಹ ದೇವದಾಸಿಯರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ದೇವದಾಸಿಯರು ಸ್ವಂತ ನಿವೇಶನ ಹೊಂದಿರುವವರಿಗೆ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಸತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ನಿಗಮದ ಮೂಲಕ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (ಕೆ.ಎಂ.ಎ.ವೈ)

ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ಪ್ರಥಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತಹ ಫಲಾನುಭವಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ತೀವ್ರತೆ ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ೧/೩ರಷ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡುವ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಉದ್ದೇಶಿತ ಆಯವ್ಯಯ

ಮಹಿಳಾ ಉದ್ದೇಶಿತ ಆಯವ್ಯಯ ಕೋಶವು ನಿಯತವಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ದೇಶಿತ ಆಯವ್ಯಯ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹೊರತರುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಪುಸ್ತಕವು ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಗ-ಎ ಮತ್ತು ವರ್ಗ-ಬಿ ಎಂಬ ೨ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿವೆ.

ಈ ವರ್ಗೀಕರಣವು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ವೆಚ್ಚ ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಗ-೨ರಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿದ ನೀತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ.

ವರ್ಗ-ಎ ಶೇಕಡ ೧೦೦ರಷ್ಟನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮೀಸಲಿರಿಸಲಾದ ಮಹಿಳೆಯರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ.

ವರ್ಗ-ಬಿ ಶೇಕಡ ೩೦ ರಿಂದ ೯೯ರಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮೀಸಲಿರಿಸಲಾದ ಮಹಿಳೆಯರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಲಿಂಗತ್ವ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಪುನರ್ವಸತಿ ಯೋಜನೆ

ಇದು ಒಂದು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು, ೨೦೧೨-೧೩ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗತ್ವ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಂದರೆ, ಮಂಗಳಮುಖಿಯರಿಗೆ ನಿಗಮದಿಂದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ರೂ.೨೦೦೦೦/- ಗಳವರೆಗೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಲೈಂಗಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರ ಪುನರ್ವಸತಿ ಯೋಜನೆ

ಇದು ಒಂದು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು, ೨೦೧೨-೧೩ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ಕಸುಬನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರು ಬಹಳ ಶೋಷಣೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಇವರುಗಳು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗಿಯಾಗಲು ನಿಗಮದಿಂದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಂಕ್/ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮೂಲಕ ಘಟಕ ವೆಚ್ಚ ರೂ. ೧೦೦೦೦/- ಗಳವರೆಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಗಮದಿಂದ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ. ೧೦೦೦೦/- ಗಳನ್ನು ಸಹಾಯಧನವನ್ನಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೧೧.೨೦ರಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದಾರೆ (೨೦೧೧ನೇ ಜನಗಣತಿ).

ಅ. ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ

ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಯೋಜನೆಯು ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಹೆಣ್ಣು ಮಗು ಇರುವಂತಹ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಲಿಂಗನುಪಾತವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ರಾಜ್ಯವು ಗುರಿಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗುಗಳಾದ ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕತೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಭ್ರೂಣ ಹತ್ಯೆ, ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ, ಮಕ್ಕಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸೂರಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬಡ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ 2 ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಪಾಲುದಾರ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿ ಹೂಡಿ ಮಗುವಿಗೆ 18 ವರ್ಷ ತುಂಬಿದ ನಂತರ ಬಡ್ಡಿ ಸಮೇತ ಪರಿಪಕ್ವ ಮೊತ್ತವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಹೆಣ್ಣು ಮಗು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪಾಲುದಾರ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಯು ನೀಡಿದ ಬಾಂಡ್‌ನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಮಾನವಿರಿಸಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಚೈಲ್ಡ್ ಟ್ರಾಸ್ಟಿಂಗ್ ಪದ್ಧತಿ

ಎನ್.ಐ.ಸಿ. ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲಾಗಿರುವ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಹ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಹುಟ್ಟಿದ ತಕ್ಷಣ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ೧೮ ವರ್ಷ ತುಂಬುವವರೆಗೆ ಮಗುವಿನ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ರೀತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಒಂದು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಇನ್ನಿತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸ ಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಬಾಲ ಸಂಜೀವಿನಿ

೨೦೧೦-೧೧ ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಬಾಲ ಸಂಜೀವಿನಿ ಎಂಬ ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ತೀವ್ರ ಅಪೌಷ್ಟಿಕ ಮಕ್ಕಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತೀವ್ರ ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹಾಗೂ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ರೂ.೭೫೦.೦೦ಗಳನ್ನು ಅಪೌಷ್ಟಿಕ ಮಕ್ಕಳ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೆಚ್ಚ ಯೋಜನೆಯಡಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ. ಕಿಶೋರಿ ಶಕ್ತಿ

ಕಿಶೋರಿ ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯು ಸಬಲಾ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ 9 ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಪ್ರತಿ ಐಸಿಡಿಎಸ್ ಯೋಜನೆಯಡಿ 180 ಪ್ರಾಯಪೂರ್ವ ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ 5 ದಿನಗಳ ವಸತಿಯುಕ್ತ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಮೀಸಲಿರಿಸಿರುವ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ 2 ಪ್ರಾಯಪೂರ್ವ ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ಪೂರಕ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸಬಲ

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ಪ್ರಾಯಪೂರ್ವ ಬಾಲಕಿಯರ ಸಬಲೀಕರಣ ಅಥವಾ ಸಬಲಾ ಎಂಬ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಒಂಭತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಶೇ ೧೦೦ ರಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದರ ಉದ್ದೇಶವು ೧೧-೧೮ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾಯ ಪೂರ್ವ ಬಾಲಕಿಯರನ್ನು ಸಬಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ವಿವಿಧ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ಅಂದರೆ ಗೃಹ ಕೌಶಲ್ಯ, ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯ, ವೃತ್ತಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಆಪರೇಷನ್ ರಕ್ಷಣೆ

2012-13 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷಾಟನೆಗೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ, ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿ ಹಾಗೂ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ರಕ್ಷಿಸಲಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಯ ಮೂಲಕ ಪುನರ್ ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. 2013-14ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಹುಬ್ಬಳಿ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಮೈಸೂರು, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಹಾಗೂ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಕೊಲ್ಕಾಬೊರೇಟಿವ್ ಚೈಲ್ಡ್ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸ್ ಯುನಿಟ್ ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ೪ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ “ಎನ್‌ಫೋಲ್ಡ್” ಎಂಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಕೊಲ್ಕಾಬೊರೇಟಿವ್ ಚೈಲ್ಡ್ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸ್ ಯುನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಯೂನಿಸೆಫ್‌ನ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ಘಟಕದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಮ್. ಎಸ್. ರಾಮಯ್ಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಬ್ಯಾಪ್ಟಿಸ್ಟ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಹಾಗೂ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಿರುವಂತಹ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

'e'-Just Juvenile Justice Automation:

ಬಾಲನ್ಯಾಯ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಪುನರ್ ವಸತಿ ಮತ್ತು ಮರು ಸೇರ್ಪಡೆಗಾಗಿ ಶೀಘ್ರ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತವಾಗಿ ಇರುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿದ್ದು, ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ 'e'-Just Juvenile Justice Automation ಎಂಬ ವಿನೂತನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು 2012-13ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿದ್ದು 2013-14ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಮಕ್ಕಳ ಸೇರ್ಪಡೆಯಿಂದ ಅವರ ಬಿಡುಗಡೆಯತನಕ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ಪುನರ್ ವಸತಿ ಹಾಗೂ ಅನುಪಾಲನ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸಲು ಒಂದು ಸುರಕ್ಷಿತ ಹಾಗೂ ಬಳಕೆದಾರ ಸ್ನೇಹಿ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬಾಲನ್ಯಾಯ ಕಾಯ್ದೆ ಸೆಷನ್ 34 (3) ರಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಪಾಲನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಈ ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಬಳಸಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯ ಮಟ್ಟ

ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೦೧೩ರ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ದರ್ಜೆ ಮಕ್ಕಳು ಶೇ ೭೩.೦೦, ಸಾಧಾರಣ ಅಪೌಷ್ಟಿಕ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದು, ಶೇ. ೨೬.೬೮ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತೀವ್ರ ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದು, ೦.೯೧ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದ ಜನಗಣತಿ ೨೦೧೧ರ ಪ್ರಕಾರ ಲಿಂಗ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಲಿಂಗ ಪ್ರಮಾಣವು ೨೦೦೧ರಲ್ಲಿ ೯೬೫ ಇದ್ದು ೨೦೧೧ರಲ್ಲಿ ೯೬೮ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯವು ಲಿಂಗ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಇತರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಹಿಂದೆ ಇರುತ್ತದೆ. ೨೦೧೧ರಲ್ಲಿ ೦-೬ ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಮಾಣವು ೯೪೩ ಇದ್ದು ೨೦೦೧ರಲ್ಲಿ ೯೪೬ ಆಗಿದ್ದು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

New Initiatives for the year 2014-15 which is not given in Kannada Survey but mentioned in English survey.

Special Gram Sabhas

As announced by Hon'ble Chief Minister in 2014-15 Budget Speech, General Gram Sabhas are being conducted in all the Gram Panchayats of the State. Government will facilitate holding of Special Gram Sabhas for women to get their facilities and also to select suitable women beneficiaries under various schemes of development departments.

Special Treatment Units for Women

As announced by Hon'ble Chief Minister in 2014-15 Budget Speech, Special Treatment Units for Women have been set up where in assistance for medical treatment, consultation for police and legal help are provided under a single roof to women victims of atrocities. These units have been set up, one each in all district hospitals of the State.

These units function round the clock and services of Toll free Women's Helpline 181 is available.

Sneha Shivar

This is a new scheme for the year 2014-15, in which 4-5 anganwadi centres in a cluster are selected and parents and care-givers of severely and moderately malnourished children are given training for 12 days in preparation of nutrition food, feeding practices, health and hygiene.

Further, follow up action is undertaken for 18 days to support to implement the new practices learnt during training. Administrative sanction has been given to implement this scheme in 4 high burdened districts of Bagalkote, Kolar, Bellary and Gulbarga.

Multi - Sectoral Nutrition Programme

To address the problem of under nutrition in maternal and child health 4 high burden districts of Kolar, Bagalkote, Bellary and Gulbarga districts multi-sectoral nutrition

programme is being implemented from 2014-15 with the financial assistance from Central and State Government in the ratio of 75:25 .

During 2014-15, GOI has decided to address the maternal and child under nutrition issue. Under this programme, IEC activities, strengthening training programmes, meeting/workshop with related departments, programmes with community interventions will be organized and District nutrition councils will be established in the leadership of District Commissioner.

Child Adoption Resource Information and Guidance System-CARINGS

Child Adoption Resource Information and Guidance System is GOI's dynamic response for a systematic, transparent and friendly adoption process.

Adoption process in Karnataka is done through online using the software - CARINGS developed by CARA.

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪಂಗಡ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ, ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರ ಮತ್ತು ವಿಕಲ ಚೇತನರ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಡಾ:ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮವು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗದವರ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆಯವ್ಯಯದ ಅನುದಾನದ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ (ಎನ್.ಎಸ್.ಸಿ. ಎಫ್.ಡಿ.ಸಿ) ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಫಾಯಿ ಕರ್ಮಚಾರಿ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ (ಎನ್.ಎಸ್.ಕೆ. ಎಫ್.ಡಿ.ಸಿ), ನವದೆಹಲಿ ಇವರಿಂದ ಅವಧಿಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದರೊಂದಿಗೆ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮವು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿವರ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

೧. ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಯೋಜನೆ

ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಯೋಜನೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಅರೆನಿರುದ್ಯೋಗ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲು ನಿಗಮದಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಘಟಕ ವೆಚ್ಚ ರೂ.೧.೦೦ ಲಕ್ಷವರೆಗೆ ನಿಗಮದಿಂದ ರೂ.೩೫,೦೦೦/-ಗಳ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಹಾಗೂ ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೨ ಭೂ ಒಡೆತನ ಯೋಜನೆ

ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ೧೯೯೦-೯೧ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಭೂರಹಿತ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಲ್ಲದ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಂದ ಸದರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ೨ ಎಕರೆ ಮಿಷ್ಕಿ ಅಥವಾ ೧ ಎಕರೆ ತರೀ ಜಮೀನನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚಲಾ ಗುವುದು. ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಶೇ.೫೦ ಭಾಗ ಸಹಾಯಧನ ಮತ್ತು ಶೇ.೫೦ ಭಾಗ ಅವಧಿಸಾಲ ಇದ್ದು, ಈ ಸಾಲವನ್ನು ೧೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಮಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೬ರ ಬಡ್ಡಿದರದಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಿರುತ್ತದೆ.

೩. ಗಂಗಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆ

ಅ) ಸಾಮೂಹಿಕ ನೀರಾವರಿ/ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ:

ನದಿ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಹಳ್ಳಗಳ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ೮ ರಿಂದ ೧೫ ಎಕರೆ ಹೊಂದಿರುವ ಗುಂಪು ಜಮೀನಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಘಟಕ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಸಹಾಯಧನದೊಂದಿಗೆ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಆ) ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೀರಾವರಿ ಕೊಳವೆಬಾವಿ ಯೋಜನೆ: ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆಬಾವಿ ಕೊರೆಯಿಸಿ ಪಂಪ್ ಮೋಟಾರನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಘಟಕ ವೆಚ್ಚವು ರೂ.೧.೫೦ಲಕ್ಷ ಇದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ರೂ.೧,೦೦,೦೦೦/- ಸಹಾಯಧನವಾಗಿದ್ದು, ಉಳಿದ ಮೊತ್ತ ರೂ.೫೦,೦೦೦/- ಅವಧಿಸಾಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇ) ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಕರಣ:

ಡಾ : ಡಿ.ಎಂ.ನಂಜುಂಡಪ್ಪ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನ ನಿವಾರಣೆ ಉನ್ನತ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಂತೆ ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊರೆದ ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯುದ್ದೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಎಸ್‌ಸಿಎಸ್‌ಪಿ(SCSP) ಕ್ರೋಡೀಕೃತ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದ್ದು ಈ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಎಸ್ಕಾಂಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದೆ.

೪. ಮೈಕ್ರೋ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ (ಕಿರುಸಾಲ)

ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಅರೆ ನಗರ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಕುಶಲಿ ಅಥವಾ ಕುಶಲಿಯಲ್ಲದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅವರು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ವ್ಯಾಪಾರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

ಘಟಕ ವೆಚ್ಚ ರೂ.೧೫,೦೦೦/-ಗಳಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ರೂ.೧೦,೦೦೦/- ಸಹಾಯಧನ ಮತ್ತು ರೂ.೫,೦೦೦/- ಸಾಲ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

೫. ಸಫಾಯಿ ಕರ್ಮಚಾರಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಯೋಜನೆ

ಸಫಾಯಿ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಉದ್ಯೋಗ ಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲು ಸಹಾಯಧನ ಒಳಗೊಂಡ ಸಾಲದ ಯೋಜನೆಯು ಇದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸವಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಹೊರನೋಟ:

ನಿಗಮವು ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನೀಡುವ ಅನುದಾನದೊಡನೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನಿಗಮ ಸುಮಾರು ೪೦ ಸಾವಿರದಿಂದ ೫೦ ಸಾವಿರ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಾಲಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ೧.೦೦ ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಸಾಲ ವಿಸ್ತರಿಸುವಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅಂತರವು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಸಾಲಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗದ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಮತ್ತು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಅನುದಾನ ನೀಡಿದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಫಲಾಪೇಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು:

ಡಿ.ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ(ನಿ) ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಒದಗಿಸಿದ ಅನುದಾನದಿಂದ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದಿಂದ ಪಡೆದ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವಿನಿಂದ ಡಿ.ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮವು ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಿಗಮವು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಗತಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ವಿವರಿಸಿದೆ.

೧. ಚೈತನ್ಯ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕಂ ಸಾಫ್ಟ್‌ಲೋನ್ ಯೋಜನೆ:

ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಜನರು ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು, ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ವ್ಯಾಪಾರ, ಸಣ್ಣ ಕೈ ಗಾರಿಕೆ, ಸೇವಾ ವಲಯ, ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ರೂ.೧೦,೦೦೦/- ಗಳಿಂದ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ. ೫,೦೦,೦೦೦/- ಗಳವರೆಗೆ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

೨ ಚೈತನ್ಯ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ನೇರಸಾಲ ಯೋಜನೆ:

ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ೨೦೧೧-೧೨ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶವರಿಗೆ ರೂ.೪೦೦೦೦/- ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶದವರಿಗೆ ರೂ.೫೫೦೦೦/-ಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ಹೊಂದಿರುವವರಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಆರ್ಥಿಕ, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರ, ಸೇವಾ ವಲಯ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು

ಕೃಷಿಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ.೫೦೦೦/-ಗಳ ವರೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

೩. ಕಿರುಸಾಲ ಯೋಜನೆ:

ಕುಶಲಿ ಮತ್ತು ಕುಶಲಿಯಲ್ಲದ, ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ರೂ.೫,೦೦೦/- ಗಳ ಸಹಾಯಧನ ಹಾಗೂ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇ.೫ರ ಬಡ್ಡಿದರದಲ್ಲಿ ರೂ.೧೦೦೦೦/- ಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ರೂ.೧೫,೦೦೦/- ಗಳಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

೪ 'ಅರಿವು' (ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸಾಲ) ಯೋಜನೆ

ರಾಜ್ಯದ ಮತೀಯ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಉತ್ತೇಜನಕಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು 'ಅರಿವು' ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ರೂ.೫೦,೦೦೦/-ದವರೆಗೆ ಅವರು ವ್ಯಾಸಂಗ(ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ದಂತ ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಎಂ.ಬಿ.ಎ, ಎಂ.ಸಿ.ಎ ಇತ್ಯಾದಿ) ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವವರೆಗೆ ನಿಗಮವು ಸಾಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ.

೫. ಗಂಗಾ ಕಲ್ಯಾಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ:

ಅ) ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ: ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಪ್ರವರ್ಗ ೧ ಮತ್ತು ೨ಎಗೆ ಸೇರಿದ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ, ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ರೂ.೪೦೦೦/-ಗಳ ಒಳಗಿರುವ ರೈತರ ಜಮೀನಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಕೊರೆದು, ಪಂಪ್ ಮತ್ತು ಮೋಟಾರ್ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

ಆ) ಸಾಮೂಹಿಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಪ್ರವರ್ಗ ೧, ೨ಎ, ೩ಎ ಮತ್ತು ೩ಬಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ, ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ರೂ.೪೦೦೦/-ಗಳ ಒಳಗಿರುವ ರೈತರ ಉಂಡ ೧೫ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಆ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ರೂ.೨.೫೩ಲಕ್ಷಗಳ ಘಟಕ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ೧೫ ಎಕರೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನು ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರೂ.೩.೫೯ ಲಕ್ಷಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

೬ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವೃತ್ತಿದಾರರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು:

ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವೃತ್ತಿದಾರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯ ಕೌಶಲ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ದುಡ್ಡು ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿ ವೃತ್ತಿದಾರರಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ.೪೫,೦೦೦/-ಗಳ ಸಾಲ ಹಾಗೂ ರೂ.೫,೦೦೦/- ಗಳ ಸಹಾಯಧನ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

೭. ವಿದೇಶಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ರಹಿತ ಸಾಲ ಯೋಜನೆ

ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮವು ರಾಜ್ಯದ ಮತೀಯ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಆರ್ಥಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ೧೯೮೬ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ೨೦೦೧ರ ಜನಗಣತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೫.೬೯% (೮೨,೯೩,೫೭೬) ರಷ್ಟು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅ. 'ಸ್ವಾವಲಂಬನ' ಮಾರ್ಜಿನ್ ಹಣ ಸಾಲ ಯೋಜನೆ

ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು/ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಯಸುವ ವ್ಯಾಪಾರ, ಸೇವಾಕ್ಷೇತ್ರ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ.೧.೦೦ ಲಕ್ಷಗಳ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಶೇ.೨೦ರಷ್ಟು ಮಾರ್ಜಿನ್ ಹಣ ಸಾಲವನ್ನು ಶೇ.೬ರ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

೨ ರಾಜ್ಯದ ಮತೀಯ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಉತ್ತೇಜನಕಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು 'ಅರಿವು' ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ರೂ.೫೦,೦೦೦/-ದವರೆಗೆ ಅವರು ವ್ಯಾಸಂಗ(ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ದಂತ ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಎಂ.ಬಿ.ಎ, ಎಂ.ಸಿ.ಎ ಇತ್ಯಾದಿ) ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವವರೆಗೆ ನಿಗಮವು ಸಾಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ.

೩ ಗಂಗಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆ

ಅ) ಸಾಮೂಹಿಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ : ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ೮ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಹೊಂದಿರುವ ೩ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ರೈತರಿಗೆ ೨ ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ೧೫ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಹೊಂದಿರುವ ೫ ರೈತರಿಗೆ ೩ ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊರೆಯಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಆ) ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕೊಳವೆಬಾವಿ ಅಥವಾ ತೆರೆದ ಬಾವಿ ಯೋಜನೆ:

ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಯು ೨ ರಿಂದ ೫ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಹೊಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅವರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಕೊರೆಯಿಸಿ, ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಅಳವಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯೋಜನೆಯ ಗರಿಷ್ಠ ವೆಚ್ಚವು ರೂ.೧.೦೦ ಲಕ್ಷಗಳು (ಇದರಲ್ಲಿ ರೂ.೮೬,೦೦೦/- ಅನುದಾನ ಮತ್ತು ರೂ.೧೪,೦೦೦/- ಸಾಲ. ೨೦೧೧-೧೨ರಿಂದ ರೂ.೧.೦೦ ಲಕ್ಷ ಅನುದಾನ).

೪ 'ಶ್ರಮಶಕ್ತಿ' ಯೋಜನೆ

ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಮತೀಯ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕುಲಕಸುಬುದಾರರಿಗೆ ಅವರ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಶೇ.೪ರ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ.೨೫,೦೦೦/-ರ ಸಾಲವನ್ನು ನಿಗಮದಿಂದ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಘಟಕ ವೆಚ್ಚದ ಪ್ರೈಕಿ ಶೇ.೭೫ರಷ್ಟನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಮತ್ತು ಶೇ.೨೫ರಷ್ಟನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂಡ್ ಸಹಾಯಧನವನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

೫ ಭೂ ಖರೀದಿ ಯೋಜನೆ (ಹೊಸಯೋಜನೆ):

ಭೂರಹಿತ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ರೈತರಿಗೆ ಭೂಮಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಭೂರಹಿತ ರೈತರಿಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೧ ಎಕರೆ ತೇವ ಭೂಮಿ ಅಥವಾ ೨ ಎಕರೆ ಒಣ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಅರ್ಹತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

೬ ಕಿರು ಸಾಲ ಮತ್ತು ಕಿರು ಸಹಾಯಧನ ಯೋಜನೆ:

ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ನಿಯಮಿತ ಆದಾಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ರೂ. ೧೦,೦೦೦ ದಿಂದ ರೂ ೨೫,೦೦೦ ದವರೆಗೆ ಕಿರು ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಉಪಯೋಜನೆ / ಗಿರಿಜನ ಉಪಯೋಜನೆ (ಯೋಜನೆ, ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಬಳಕೆ) ಕಾಯ್ದೆ, ೨೦೧೩

ಸದರಿ ಕಾಯ್ದೆಯು, ಯೋಜನಾ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಅನುದಾನದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಪ.ಜಾ /ಪ.ಪ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲು; ಈ ರೀತಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದಿರಲು; ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಉಪಯೋಜನೆ / ಗಿರಿಜನ ಉಪಯೋಜನೆ ನಿಧಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡದೇ ಉಳಿದಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿನ ಅನುದಾನಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದು ತದನಂತರ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರೆಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸದರೇ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ವಯ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಪರಿಷತ್ ರಚಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವರು, ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಚಿವರು, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರು ಹಾಗೂ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರುಗಳು, ಐದು ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಶಾಸಕರು ಅಥವಾ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಲೋಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ಇತರೆ ನಾಲ್ಕು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇತರೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸದರೇ ಸಮಿತಿಯು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಉಪಯೋಜನೆ / ಗಿರಿಜನ ಉಪಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ನೀತಿನಿರೂಪಣಾ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದು; ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು; ಅವುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಉಪಯೋಜನೆ / ಗಿರಿಜನ ಉಪಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡುವುದು.

ಸದರೇ ಕಾಯ್ದೆಯಂತೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಉಪಯೋಜನೆ / ಗಿರಿಜನ ಉಪಯೋಜನೆ ಕುರಿತ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಏಳು ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಉಪಯೋಜನೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ, ಉಪಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪರಿಶೀಲನೆ, ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು, ಇತರೆ ಇಲಾಖೆಗಳೊಡನೆ ಸಮನ್ವಯ ಸೇರಿದಂತೆ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿಗೆ ಇಲಾಖೆಗಳು ಬದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಮಿತಿಯು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಉಪಯೋಜನೆ / ಗಿರಿಜನ ಉಪಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ವಿಕಲಚೇತನರ ಸಲುವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಸಾಧನೆ & ಪ್ರತಿಭೆ:

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ವಿಕಲಚೇತನರಿಗೆ ಸಾಧನೆ, ಪ್ರತಿಭೆ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ.೧೦,೦೦೦/-ಗಳ ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸಾಧನೆಗೈದ ವಿಕಲಚೇತನರಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ.೨೦,೦೦೦/-ಗಳ ಧನ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡುವ ಯೋಜನೆಯು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ೨೦೧೩-೧೪ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ರೂ.೨೫.೦೦ ಲಕ್ಷ ಆಯವ್ಯಯ ನಿಗದಿಯಾಗಿದ್ದು, ಸಪ್ಟೆಂಬರ್-೨೦೧೩ರ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ರೂ.೧೦.೦೦ಲಕ್ಷಗಳ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ೩೫ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ (ಆಧಾರ) ಯೋಜನೆ:

ವಿಕಲಚೇತನರನ್ನು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳನ್ನಾಗಿಸಲು ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸದೃಢಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ

ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು "ಆಧಾರ" ಯೋಜನೆಯಡಿ ರೂ.೧೫೦೦೦/- ಮೌಲ್ಯದ ಕಿಯೋಸ್ಕ್ ಹಾಗೂ ರೂ.೨೦೦೦೦/- ಗಳ ದುಡಿಮೆ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಬಡ್ಡಿರಹಿತವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪುನರ್ವಸತಿ ಯೋಜನೆ:

ವಿಕಲಚೇತನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ದೊರಕುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪುನರ್ವಸತಿ ಯೋಜನೆಯು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ವಿಕಲಚೇತನರನ್ನೇ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಬ್ಬರಂತೆ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಮಾಸಿಕ ರೂ.೧೫೦೦/- ಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಮಾಸಿಕ ರೂ.೪೦೦೦/- ಗಳ ಗೌರವಧನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ವಿಕಲಚೇತನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯರು ಮದುವೆಯಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ನೀಡುವ ಯೋಜನೆ:

ವಿಕಲಚೇತನ ಯುವಕ/ಯುವತಿಯರನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಯುವಕ/ ಯುವತಿಯರಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮಾಸಿಕ ಆದಾಯ ದೊರಕಿಸಲು ವಿಕಲಚೇತನರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ರೂ.50,000/- ಗಳನ್ನು ಹೂಡಿಕೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಲು ವಿಕಲಚೇತನರನ್ನು ಮದುವೆಯಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ವಿಕಲಚೇತನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಂಟಿಯಾಗಿ 05 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಭದ್ರತಾ ಠೇವಣಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಇದರಿಂದ ಬರುವ ಬಡ್ಡಿ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಹಾಗೂ 05 ವರ್ಷಗಳ ತದನಂತರ ಠೇವಣಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆಯಬಹುದು ಅಥವಾ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು. ಈ

Questions

1. Santhwana scheme aims to

- a. Santhwana is a scheme aimed at rehabilitation of women who have been subjected to atrocities.
- b. To provision of legal assistance, support is also provided in the form of financial aid, temporary shelter and protection and training/ education.
- c. Both a&b.
- d. None of the above.

2. Karnataka Mahila Abhivrudhi Yojane (KMAY) aims to

- a. To earmark 1/3rd resources for women in individual beneficiary-oriented schemes and labour intensive schemes across various sectors.
- b. To empower women through lifeskill and socialskill programme.
- c. To earmark 50% reservation for women in PRI.
- d. All the above.

3. Balasanjivini scheme aims to

- a. To focus on rehabilitation and treatment of severely malnourished children by giving Rs. 750/-
- b. To focus on rehabilitation of children who have been subjected to atrocities.
- c. To achieve complete immunisation among school going children.
- d. Both a & c.

4. Karnataka Scheduled Castes Sub-Plan and Tribal Sub-Plan (Planning, allocation and utilization of Financial Resources) Act, 2013, which is/are correct statement

- a. Envisages allocation of state plan outlay to be in proportion to the population of SCs and ST's.
- b. In the case of unspent amount out of allocation in a particular year, the same would be added to the next year allocation.
- c. The Act provides for constitution of the State Council for development of the SC and the ST people with the Chief Minister to head the council.
- d. The district monitoring committee in each district would be responsible for implementation of plans.

5. Special Gram Sabhas is announced in budget 2014-15 for

- a. for SC/ST to get their facilities and also to select suitable SC/ST beneficiaries.
- b. for women to get their facilities and also to select suitable women beneficiaries.
- c. for children to get their facilities.
- d. All the above.

6. Multi - Sectoral Nutrition Programme aims to

- a. To address the problem of under nutrition in maternal and child health 4 high burden districts
- b. Implemented in Kolar, Bagalkote, Bellary and Gulbarga districts.
- c. financial assistance from Central and State Government in the ratio of 75:25.
- d. All the above.

7. Arivu-Education Loan Scheme aims to

- a. educational loan to the BC students of Medical and Engineering and other professional courses.
- b. educational loan to the minority students of Medical and Engineering and other professional courses.
- c. educational loan to the SC/ST students of Medical and Engineering and other professional courses.
- d. Both a & b.

8. Shrama Shakthi Scheme aims to

- a. Artisans belonging to religious minorities to encourage the artistic and technical skills.
- b. Maximum loan of Rs.25,000 will be provided @ 4% interest rate per annum to improve and setup their business.
- c. Out of the unit cost, 75% as loan and 25% will be considered as back-end subsidy
- d. All the above.

9. ADHARA scheme aims to

- a. Kiosk of Rs.15000/- will be provided at free of cost for disabled.
- b. Rs.20000/-interest free loan as working capital to undertake self employment programme .
- c. Both a & b.
- d. None of the above.

10. Sandhya Surasha Yojene aims to

- a. Maintenance Allowance of Rs.400/- is given to Senior Citizens above 65 years of age.
- b. Senior citizens above 80 years of age Rs.750/- is paid as old age pension.
- c. Both a & b.
- d. None of the above.

ADDITIONAL STATISTICS

- **Total no. of Taluks in Karnataka is 176.**
- **Total no. of Towns in Karnataka is 347.**
- **Total no. of Municipalities and Corporations is 219.**
- **Total no. of Gram Panchayats is 5631.**
- **At present Karnataka has 10 City Corporations, 41 City Municipal Councils, 68 Town Municipal Councils and 94 Town Panchayats in the state.**
- **% of Industrial Electricity Consumption to Total Consumption is 29.64%.**
Agriculture consumption is the highest followed by industrial and domestic consumption.
- **Primary estimates based on the progress in area coverage under various kharif and rabi crops, likely loss in yield on account of long dry spell / excess rainfall in some parts indicate production of 114.77 lakh tonnes Cereals and 15.24 lakh tonnes of Pulses against the target of 119.13 and 15.87 lakh tonnes respectively.**
- **Oilseeds production is anticipated to be 11.67 lakh tonnes against the target of 14.80 lakh tonnes. Production of cotton is likely to be 20.55 lakh bales against the target of 13.15 lakh bales on account of higher area coverage.**
- **The cumulative irrigation potential under major, medium and minor irrigation (surface water) projects is expected to reach 39.50 lakh hectares in 2013-14 from 38.04 lakh hectares in 2012-13.**
- **In 2013, highest cropped area is Rice followed by Jowar.**
- **Production of crops in tonnes is highest for Sugarcane followed by rice.**

- **Average size of Operational Holdings according agriculture census is 1.55Ha.**
- **The GSDP growth rate of agriculture and allied activities is expected to decrease by 4.5 % in the State during 2014- 15 as against a growth of 9.4% during 2013-14. The fall in the growth rate of agriculture and allied activities during 2014-15 is due to decline in the production of food grains by 3%.**
- **Industry sector is expected to grow at 4.4% during 2014-15, which is higher than the growth rate of 4.2% that was observed in 2013-14.**
- **Service Sector is expected to grow at 8.9% during 2014-15, which is higher than the growth rate of 8.0% that was observed in 2013-14.**
- **The share of Animal Husbandry in Gross State Domestic Product of Agriculture and Allied activities was 20.51% during 2013-14.**
- **The density of live stock in the state was estimated at 151.21 per sq.km and 47468 per lakh human population.**
- **India ranks Second in the world (FAOSTAT-Website year 2012) and Karnataka State ranks eleventh among Indian States in milk production.**
- **Karnataka ranks 6th in the marine fish production and 9th position in inland fish production when compared to fish production of the country**
- **Karnataka's degree of openness to export trade has increased from about 40% in 2010-11 to about 47% in 2013-14. This is remarkably higher than that of all India at about 24%.**
- **The Sex Ratio in Karnataka has increased from 965 in 2001 to 973 in 2011. The Sex Ratio for Rural population has increased from 977 in 2001 to 979 in 2011.**
- **For the Urban population, the Sex Ratio has registered a spectacular increase of 21 points, from 942 to 963 in the last decade.**

- **Organized sector employment in the State has increased by 0.5% from 23.64 lakh at the end of the March-2014 to 23.80 lakh at the end of Sept-2014. .**
- **Public sector employment accounts for 10.56 lakh (45%) and private sector for 12.90 lakh (55%), while the former has decreased slightly by 0.3%, the latter has increased by 0.1% between March, 2013 and June 2013.**
- **Karnataka is India's 7th most urbanized State in India.**

KARNATAKA COMPARED WITH INDIA

Sl.No.	Item	Unit	Karnataka	India
	Population as per 2011 Census:			
1	Total	'000s	61095	1210570
2	Males	-do-	30967	623122
3	Females	-do-	30128	587448
4	Rural Population	-do-	37469	833463
5	% of Rural Population		61.3	68.8
6	Urban Population	'000s	23626	377106
7	% of Urban Population		38.7	31.2
8	Sex Ratio	Females per 1000 Males	973	943
9	2001-2011 Decadal Growth of Population	Percent	15.6	17.7
10	Literacy Rate	Percent	75.40	73.00
11	Population of SC/ST (2011 population Census)	'000s	14724	305659
12	Total Workers (2011 Census)	-do-	27873	481743
13	Geographical Area (2011 Census)	Lakh Sq.Kms.	1.92	32.87
33	% of Industrial Consumption to Total Consumption		29.64	35.67
17	% of Gross Irrigated Area to Gross Cropped Area (2010-11) Area under Principal Crops (2011-12) :		32.76	44.91

ଉତ୍ତରଗଣ

AGRICULTURAL AND ALLIED SECTORS

1. b	2. a	3. a	4. b	5. d	6. a	7. a
8. d	9. d	10. a	11. c	12. f	13. c	14. a
15. d	16. d	17. d	18. a	19. a	20. e	21. d
22. d	23. e	24. b	25. c			

INDUSTRY

1. d	2. d	3. e	4. a	5. d	6. a
7. a	8. a	9. a	10. a	11. a	12. c
13. a					

ECONOMIC INFRASTRUCTURE

1. d	2. d	3. c	4. d	5. c
6. c				

NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENT

1. d	2- all are correct	3- d	4- all are correct	5. d	6. a	7. b
8. c	9. d	10. c	11. a	12. a	13. c	14. b

FISCAL DEVELOPMENT AND STATE FINANCES

1. d	2. d	3. c	4. d	5. c
6. b	7. a	8. c	9. a	10. a

STATE INCOME AND PRICES

1. d	2. c	3. c	4. b
------	------	------	------

INVESTMENT AND EXPORTS

1. c	2. d	3. a
------	------	------

EMPLOYMENT AND LABOUR WELFARE

1. c	2. a	3. d	4. All are correct	5. d	6. a
7. a	8. a				

RURAL DEVELOPMENT

1. a	2. All are correct	3. a
------	--------------------	------

URBAN DEVELOPMENT

1. d	2. All are correct	3. c	4. e	5.a
6.d				

POVERTY

1. All are correct	2. All are correct	3. All are correct	4. All are incorrect
--------------------	--------------------	--------------------	----------------------

HUMAN DEVELOPMENT

1. d	2. c	3-d	4- a	5. a
6. All are incorrect	7. d	8. d	9.d	
10. h	11. a	12. a	13.c	
14. b	15. a			

GENDER AND SOCIAL EQUITY

1. a	2. a	3. a	4. All are correct
5. a	6. d	7.d	8.d
9. c	10.c		

www.AmbitionIAS.com